

Häfte F:
En hållbar utveckling

Häfte F

En hållbar utveckling

Partistyrelsens utlåtanden och motioner som rör energipolitik (motionerna F1-F63).....	2
Partistyrelsens utlåtanden och motioner som rör miljöfrågor (motionerna F64-F87)	98

**Socialdemokratiska partistyrelsen
överlämnar härmed till partiets 35e ordinarie kongress,
den 29 oktober–3 november 2005 i Malmö,
i stadgeenlig ordning inlämnade motioner samt partistyrelsens utlåtanden
och övriga förslag.**

Detta häfte är utgivet av Socialdemokraterna.
Tryck: EO Print, Stockholm
Layout och produktion: EO Print, Stockholm
Omslag: Gränslösdesign
ISBN: 91 532 0566 9

En hållbar utveckling

Partistyrelsens utlåtanden och motioner som rör energipolitik

Partistyrelsens utlåtande över motionerna F1:1-2, F2, F3, F4, F5, F6, F7, F8, F9 och C182:4 (elpriser mm)

I motion F1:1-2 (enskild, Sundsvalls arbetarekommun) krävs att partiet tillsätter en arbetsgrupp som förutsättningslöst utreder möjligheterna att införa nattaxa på el för hushållen i Sverige, samt att arbetsgruppens resultat överlämnas till riksdagsgruppen för beslut i motionens anda. Motion C182:4 (Stenungsunds arbetarekommun) föreslår att partistyrelsen får i uppdrag att medverka till konkurrenskraftigt låga elpriser. Motionerna F2 (Boxholms arbetarekommun) F3 (Arvika arbetarekommun) F4 (Degerfors arbetarekommun) F5 (Lindesbergs arbetarekommun) F6 (Oxelösunds arbetarekommun) F7 (Sandvikens arbetarekommun) F8 (Sundsvalls arbetarekommun) och F9 (Vänersborgs arbetarekommun) föreslår att partiets energipolitik ska inriktas på att tillgodose elbehovet hos medborgarna och industrin så att sysselsättning och välfärd kan fortsätta att utvecklas i vårt land.

Partistyrelsen anser att försörjningstrygghet, låga elpriser och en hållbar samhällsutveckling är hörnstenar i den socialdemokratiska energipolitiken. Basindustrins betydelse för Sveriges välstånd och välfärd – historiskt, idag såväl som i framtiden – kan inte överskattas. För att kunna hävda sig på de internationella marknaderna behöver svensk basindustri god tillgång till energi och andra naturresurser till konkurrenskraftiga priser.

Tillväxtkongressen 2004 slog fast:

” För att klara välfärden även på längre sikt, skapa långsiktigt stabil tillväxt och samtidigt en hållbar utveckling både socialt och miljömässigt måste investeringarna i samhället öka påtagligt, särskilt tillväxtskapande investeringar i till exempel forskning, utbildning och infrastruktur, samt i en ekologiskt hållbar utveckling. För att kunna hävda sig på de internationella marknaderna behöver svensk basindustri god tillgång till energi och andra naturresurser till konkurrenskraftiga priser.

(---)

Vi har satt upp ambitiösa mål för omställningen av Sverige. Kärnkraften ska fasas ut inom ramen för en ansvarsfull miljöpolitik, en aktiv sysselsättningspolitik och en ambitiös välfärdspolitik. Utsläppen av växthusgaser ska minska med fyra procent till år 2010 och halveras till år 2050. Alla dagens stora miljöproblem ska vara lösta inom en generation. Därför måste vi våga prova nya vägar och sätt att tänka. Och ibland måste vi också göra saker som är svåra och verkar kostsamma. Även om prislappen i dag framstår som stor så är det ingenting mot vad det kommer att kosta i morgon om vi ingenting gör. Vi kan inte heller enbart tvinga människor att leva kretsloppsanpassat genom lagar. Det krävs också att varje generation från grunden får lära sig att hushålla med resurser och också inse konsekvenserna av människors handlande. Bara då kan det gröna folkhemmet bli en verklighet.”

Den socialdemokratiska politiken balanserar hänsyn till miljö med hänsyn till sysselsättning och välfärd. Tillgången på energi är central för samhällsutvecklingen och välfärden. Sverige har kommit långt på vägen mot ett långsiktigt hållbart energisystem, vilket också är centralt för utvecklingen mot ett långsiktigt hållbart samhälle. Utvecklingen har under lång tid gått i riktning mot ett minskat oljeberoende vilket varit positivt för svenska företag.

Partistyrelsen vill understryka att varken uranbränsle eller fossila bränslen är delar i det långsiktigt hållbara energisystem som är visionen på lång sikt. Det innebär med nödvändighet att stor möda måste läggas på att utveckla våra förnybara energikällor. Kärnkraften kommer att vara en viktig energikälla under lång tid framöver. Men den måste börja fasas ut – för annars riskerar vi att få en situation när mycket elproduktion ska ersättas på alltför kort tid. Alltför kort tid för att det ska vara förenligt med en trygg, säker och konkurrenskraftig elförsörjning. Den fastlagda socialdemokratiska energipolitiken innebär att kärnkraften ska fasas ut med hänsyn till tillväxt och välfärd, och i den takt kärnkraftselen ersätts med förnybar elproduktion och med energieffektivisering.

Överallt i världen står man inför en energiomställning, från ändliga bränslen som olja och uran, till förnybara som vatten, vind, bio och sol. Sveriges låga oljeberoende är en konkurrensfördel för svensk energi. Därtill har Sverige bland Europas lägsta elpriser. Den socialdemokratiska energipolitiken innebär att industrin ges gynnsamma förutsättningar samtidigt som vi tar ansvar för omställningen till ett hållbart samhälle.

Partistyrelsen delar uppfattningen att det vore önskvärt att få en jämnare spridning av effektuttaget i svenska hushåll. På en avreglerad elmarknad är det dock inte statens sak att avgöra hur elhandlarna sköter sin prisättning. För nätbolagen finns det dock ett starkt incitament i att fördela effektuttaget jämnare för att kunna utnyttja nätens kapacitet bättre. Det finns också nätbolag som erbjuder detta.

Detta förutsätter emellertid att effektuttaget mäts kontinuerligt och avläses. Det är också önskvärt med bättre avläsningsmöjligheter för att kunderna bättre ska kunna styra över sin elförbrukning och också få instrument att minska den.

En åtgärd som ger kunderna nya möjligheter att kontrollera sina kostnader är bättre och tätare mätning av elförbrukningen. Detta möjliggör även debitering efter faktisk förbrukning istället för preliminär debitering. Regeringen har beslutat att från och med 1 juli 2009 skall alla kunder ha månadsvis avläsning av elmätare. Då kan konsumenterna kräva att få betala för den el de faktiskt förbrukat och kan undvika att få stora elräkningar som följd av att elmätaren inte lästs av. Det är också troligt att de nätbolag som installerar timvis mätare också inför natttaxa, eftersom de får de tekniska förutsättningarna för detta. Partistyrelsen instämmer i motionens intentioner, men det finns alltså anledning att förvänta denna utveckling utan ytterligare statlig inblandning.

Partistyrelsen föreslår kongressen att besluta:

- 1) att anse motionerna C182:4 samt F2, F3, F4, F5, F6, F7, F8, F9:1 besvarade med hänvisning till partistyrelsens utlåtande,
- 2) att avslå motion F1:1-2.

Motion F1

Sundsvalls arbetarekommun – enskild

Nattaxa på el kan rädda de orörda älvarna i Sverige.

Inför nattaxa på el på kvällar/nätter för hushållen i Sverige. Med den åtgärden kan även kommande generationer få uppleva och njuta av de kvarvarande orörda älvarna och forsarna.

Med nattaxan kan konkurrensen mellan företagen och hushållen om elen minska. Hushållen kan ladda sina ackumulatortankar på de perioder då nattaxan gäller och använda elen på dagtid.

På det sättet används det effektöverskott som finns i Sverige på ett rationellt sätt.

Den sparade elen är också ett verksamt bidrag för att bevara de outbyggda älvarna och forsarna i Sverige. Även ur turistsynpunkt är ett bevarande av älvarna viktigt. På det sättet kan verksamheter utvecklas som bidrar till en framtida försörjning.

Jag vill därför att man utreder förutsättningarna att införa nattaxa för el för hushållen i Sverige och hur det påverkar möjligheterna att bevara de orörda älvarna och forsarna.

Med stöd av ovanstående kräver jag:

- 1) att partiet tillsätter en arbetsgrupp som förutsättningslöst utreder möjligheterna att införa nattaxa på el för hushållen i Sverige samt
- 2) att arbetsgruppens resultat överlämnas till riksdagsgruppen för beslut i motionens anda.

Ingvar Jakobsson

Sundsvalls arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen

Motion F2

Boxholms arbetarekommun

Partiets energipolitik

Tillväxten har traditionellt stått i centrum för socialdemokratisk politik och i takt med en ökande tillväxt har välfärdssamhället – folkhemmet – kunnat byggas ut. Tidigt uppmärksammade också vårt parti tillväxtens effekter på miljön. Omfattande satsningar har under socialdemokratiskt regeringsinnehav gjorts för att rena miljöskadliga utsläpp från industrin och annan verksamhet. Det var därför naturligt att Sverige blev värdland för FN:s första miljökonferens i Stockholm 1972. Redan tidigt insåg partiet riskerna med att det ökande elbehovet skulle leda till försurning och andra negativa miljöeffekter, om vi inte minskade vår användning av fossila bränslen i elproduktionen.

Som Tage Erlander beskrivit i sina memoarer var det ett medvetet miljöval att satsa på kärnkraft istället för fossilbränslen. Oljekrisen i början på 70-talet påskyndade planerna att bygga ut kärnkraften. I 1980-års folkomröstning röstade 58 procent av väljarna för att Sverige skulle använda denna energikälla ”i avvaktan på att förnybara energikällor blir tillgängliga”. Vattenkraft

och kärnkraft svarar idag för ca 90 procent av den svenska elproduktionen. Detta gör att vi har unikt låga utsläpp av miljöskadliga ämnen och att koldioxidutsläppen från vår elproduktion hör till de absolut lägsta i världen.

Socialdemokratisk politik har starkt bidragit till att industrins utsläpp är låga och att vår energiintensiva industri har bland de allra mest resurseffektiva anläggningarna i världen. Ett fruktsamt samarbete mellan regeringen och de svenska företagen påbörjades redan på 50-talet. De svenska elpriserna var internationellt sett låga under flera decennier. Staten ställde krav på anläggningarnas miljöprestanda och industrins tilltro till att eltillgången skulle tillgodoses ledde till ett gott investeringsklimat. Med investeringar kom ny teknik som innebar en effektivare resurs- och energianvändning. En god cirkel skapades och de svenska teknikföretagen har blivit världsledande i att ta fram effektiv och miljöriktig produktionsteknik.

Idag är förutsättningarna ändrade. Svårigheterna för den elintensiva industrin att som tidigare teckna långsiktiga avtal – till för produktionen konkurrenskraftiga priser – gör att investeringsperioden blir omöjlig att överblicka ur kostnadssynpunkt. Olika utspel i energipolitiken bidrar på samma sätt till oklarhet, eftersom den framtida eltillgången framstår som osäker. Härtill kommer att de tidigare svenska företagen idag i stor utsträckning är utlandsägda eller utlandsetablerade. Sådana företag har anläggningar runt om i världen och kan därmed jämföra villkoren för investeringar mellan olika länder. Investeringar som tidigare var självklara att göra i Sverige kan i stället komma att läggas i utländska syster- eller dotterbolag.

Uteblivna investeringar i Sverige innebär att motsvarande investeringar i stället görs i andra länder. Globalt sett medverkar detta till ökade koldioxidutsläpp och andra negativa miljöeffekter samt en ökad resurs- och energianvändning. I Sverige innebär det att jobb försvinner och att utvecklingen på många orter äventyras.

Vi socialdemokrater har en stolt historia att förvalta inom miljö- och energipolitiken. Vi måste även i framtiden vara garanten för att hela Sverige har en trygg elförsörjning. När kärnkraften kan avvecklas måste därför bestämmas utifrån när alternativen är tillgängliga och det vet vi inte idag.

Vårt parti har alltid varit berett att ta ansvar för vårt lands framtida utveckling. Det har inneburit att vi vid våra kongresser utformat och gemensamt bestämt partiets politik och sedan överlämnat till regeringen att genomföra mesta möjliga av den politiken.

Vi föreslår att kongressen med utgångspunkt från vad som framhålls i denna motion beslutar

- 1) att partiets energipolitisk ska inriktas på att tillgodose elbehovet hos medborgarna och industrin så att sysselsättning och välfärd kan fortsätta att utvecklas i vårt land.

Boxholms arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion F3

Arvika arbetarekommun

Partiets energipolitik

Den elintensiva industrin i Värmland har nu fått allt större svårigheter att planera långsiktigt.

- det blir svårare att teckna långsiktiga energiavtal
- olika utspel i energipolitiken gör det svårare att bedöma framtida tillgång på el
- företagen har blivit allt mer utlandsberoende
- satsningar som tidigare självklart lades regionalt, kan nu istället komma att göras i andra länder.

Om man inte investerar lokalt betyder det att jobb försvinner och att sysselsättningen på våra orter hotas.

Vi socialdemokrater måste även i fortsättningen vara garanten för att hela Sverige har en trygg elförsörjning

Vi föreslår därför kongressen att besluta

- 1) att partiets energipolitik skall inriktas på att tillgodose elbehovet hos medborgarna och industrin så att sysselsättning och välfärd kan fortsätta att utvecklas i vårt land

Kenneth Wåhlund och Claes Pettersson, Metalls s-förening, avdelning 18, Arvika

Arvika arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion F4

Degerfors arbetarekommun

Partiets energipolitik

Tillväxten har traditionellt stått i centrum för socialdemokratisk politik och i takt med en ökande tillväxt har välfärdssamhället – folkhemmet – kunnat byggas ut. Tidigt uppmärksammade också vårt parti tillväxtens effekter på miljön. Omfattande satsningar har under socialdemokratiskt regeringsinnehav gjorts för att rena miljöskadliga utsläpp från industrin och annan verksamhet. Det var därför naturligt att Sverige blev värdland för FN: s första miljökonferens i Stockholm 1972. Redan tidigt insåg partiet riskerna med att det ökande elbehovet skulle leda till försurning och andra negativa miljöeffekter, om vi inte minskade vår användning av fossila bränslen i elproduktionen.

Som Tage Erlander beskrivit i sina memoarer var det ett medvetet miljöval att satsa på kärnkraft istället för fossilbränslen. Oljekrisen i början på 1970-talet påskyndade planerna att bygga ut kärnkraften. I 1980-års folkomröstning röstade 58 procent av väljarna för att Sverige skulle använda denna energikälla ”i avvaktan på att förnybara energikällor blir tillgängliga”. Vattenkraft och kärnkraft svarar idag för cirka 90 procent av den svenska elproduktionen. Detta gör att vi har unikt låga utsläpp av miljöskadliga ämnen och att koldioxidutsläppen från vår elproduktion hör till de absolut lägsta i världen.

Socialdemokratisk politik har starkt bidragit till att industrins utsläpp är låga och att vår energiintensiva industri har bland de allra mest resurseffektiva anläggningarna i världen. Ett fruktsamt samarbete mellan regeringen och de svenska företagen påbörjades redan på

1950-talet. De svenska elpriserna var internationellt sett låga under flera decennier. Staten ställde krav på anläggningarnas miljöprestanda och industrins tilltro till att eltillgången skulle tillgodoses ledde till ett gott investeringsklimat. Med investeringar kom ny teknik som innebar en effektivare resurs- och energianvändning. En god cirkel skapades och de svenska teknikföretagen har blivit världsledande i att ta fram effektiv och miljöriktig produktionsteknik.

I dag är förutsättningarna ändrade. Svårigheterna för den elintensiva industrin att som tidigare teckna långsiktiga avtal – till för produktionen konkurrenskraftiga priser — gör att investeringsperioden blir omöjlig att överblicka ur kostnadssynpunkt. Olika utspel i energipolitiken bidrar på samma sätt till oklarhet, eftersom den framtida eltillgången framstår som osäker. Härtill kommer att de tidigare svenska företagen idag i stor utsträckning är utlandsägda eller utlandsetablerade. Sådana företag har anläggningar runt om i världen och kan därmed jämföra villkoren för investeringar mellan olika länder. Investeringar som tidigare var självklara att göra i Sverige kan i stället komma att läggas i utländska syster- eller dotterbolag.

Uteblivna investeringar i Sverige innebär att motsvarande investeringar i stället görs i andra länder. Globalt sett medverkar detta till ökade koldioxidutsläpp och andra negativa miljöeffekter samt en ökad resurs- och energianvändning. I Sverige innebär det att jobb försvinner och att utvecklingen på många orter äventyras.

Vi socialdemokrater har en stolt historia att förvalta inom miljö- och energipolitiken. Vi måste även i framtiden vara garanten för att hela Sverige har en trygg elförsörjning. När kärnkraften kan avecklas måste därför bestämmas utifrån när alternativen är tillgängliga och det vet vi inte idag.

Vårt parti har alltid varit berett att ta ansvar för vårt lands framtida utveckling. Det har inneburit att vi vid våra kongresser utformat och gemensamt bestämt partiets politik och sedan överlämnat till regeringen att genomföra mesta möjliga av den politiken.

Vi föreslår att kongressen med utgångspunkt från vad som framhålls i denna motion beslutar:

- 1) att partiets energipolitisk ska inriktas på att tillgodose elbehovet hos medborgarna och industrin så att sysselsättning och välfärd kan fortsätta att utvecklas i vårt land.

Degerfors arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion F5

Lindesbergs arbetarekommun

Partiets energipolitik

Tillväxten har traditionellt stått i centrum för socialdemokratisk politik och i takt med en ökande tillväxt har välfärdssamhället – folkhemmet – kunnat byggas ut. Tidigt uppmärksammade också vårt parti tillväxtens effekter på miljön. Omfattande satsningar har under socialdemokratiskt regeringsinnehav gjorts för att rena miljöskadliga utsläpp från industrin och annan verksamhet. Det var därför naturligt att Sverige blev värdland för FN:s första miljökonferens i Stockholm 1972. Redan tidigt insåg partiet riskerna med att det ökande elbehovet skulle leda till försurning och andra negativa miljöeffekter, om vi inte minskade vår användning av fossila bränslen i elproduktionen.

Som Tage Erlander beskrivit i sina memoarer var det ett medvetet miljöval att satsa på kärnkraft istället för fossilbränslen. Oljekrisen i början på 70-talet påskyndade planerna att bygga ut kärnkraften. I 1980-års folkomröstning röstade 58 procent av väljarna för att Sverige skulle använda denna energikälla ”i avvaktan på att förnybara energikällor blir tillgängliga”. Vattenkraft och kärnkraft svarar idag för ca 90 procent av den svenska elproduktionen. Detta gör att vi har unikt låga utsläpp av miljöskadliga ämnen och att koldioxidutsläppen från vår elproduktion hör till de absolut lägsta i världen.

Socialdemokratisk politik har starkt bidragit till att industrins utsläpp är låga och att vår energiintensiva industri har bland de allra mest resurseffektiva anläggningarna i världen. Ett fruktsamt samarbete mellan regeringen och de svenska företagen påbörjades redan på 50-talet. De svenska elpriserna var internationellt sett låga under flera decennier. Staten ställde krav på anläggningarnas miljöprestanda och industrins tilltro till att eltillgången skulle tillgodoses ledde till ett gott investeringsklimat. Med investeringar kom ny teknik som innebar en effektivare resurs- och energianvändning. En god cirkel skapades och de svenska teknikföretagen har blivit världsledande i att ta fram effektiv och miljöriktig produktionsteknik.

Idag är förutsättningarna ändrade. Svårigheterna för den elintensiva industrin att som tidigare teckna långsiktiga avtal – till för produktionen konkurrenskraftiga priser – gör att investeringsperioden blir omöjlig att överblicka ur kostnadssynpunkt. Olika utspel i energipolitiken bidrar på samma sätt till oklarhet, eftersom den framtida eltillgången framstår som osäker. Härtill kommer att de tidigare svenska företagen idag i stor utsträckning är utlandsägda eller utlandsetablerade. Sådana företag har anläggningar runt om i världen och kan därmed jämföra villkoren för investeringar mellan olika länder. Investeringar som tidigare var självklara att göra i Sverige kan i stället komma att läggas i utländska syster- eller dotterbolag.

Uteblivna investeringar i Sverige innebär att motsvarande investeringar i stället görs i andra länder. Globalt sett medverkar detta till ökade koldioxidutsläpp och andra negativa miljöeffekter samt en ökad resurs- och energianvändning. I Sverige innebär det att jobb försvinner och att utvecklingen på många orter äventyras.

Vi socialdemokrater har en stolt historia att förvalta inom miljö- och energipolitiken. Vi måste även i framtiden vara garanten för att hela Sverige har en trygg elförsörjning. När kärnkraften kan avvecklas måste därför bestämmas utifrån när alternativen är tillgängliga och det vet vi inte idag.

Vårt parti har alltid varit berett att ta ansvar för vårt lands framtida

utveckling. Det har inneburit att vi vid våra kongresser utformat och gemensamt bestämt partiets politik och sedan överlämnat till regeringen att genomföra mesta möjliga av den politiken.

Vi föreslår att kongressen med utgångspunkt från vad som framhålls i denna motion beslutar

- 1) att partiets energipolitik skall inriktas på att tillgodose elbehovet hos medborgarna och industrin så att sysselsättning och välfärd kan fortsätta att utvecklas i vårt land.

Lindesbergs arbetarkommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion F6

Oxelösunds arbetarekommun

Partiets energipolitik

Tillväxten har traditionellt stått i centrum för socialdemokratisk politik och i takt med en ökande tillväxt har välfärdssamhället – folkhemmet – kunnat byggas ut. Tidigt uppmärksammade också vårt parti tillväxtens effekter på miljön. Omfattande satsningar har under socialdemokratiskt regeringsinnehav gjorts för att rena miljöskadliga utsläpp från industrin och annan verksamhet. Det var därför naturligt att Sverige blev värmland för FN:s första miljökonferens i Stockholm 1972. Redan tidigt insåg partiet riskerna med att det ökande elbehovet skulle leda till försurning och andra negativa miljöeffekter, om vi inte minskade vår användning av fossila bränslen i elproduktionen.

Som Tage Erlander beskrivit i sina memoarer var det ett medvetet miljöval att satsa på kärnkraft istället för fossilbränslen. Oljekrisen i början på 70-talet påskyndade planerna att bygga ut kärnkraften. I 1980-års folkomröstning röstade 58 procent av väljarna för att Sverige skulle använda denna energikälla ”i avvaktan på att förnybara energikällor blir tillgängliga”. Vattenkraft och kärnkraft svarar idag för ca 90 procent av den svenska elproduktionen. Detta gör att vi har unikt låga utsläpp av miljöskadliga ämnen och att koldioxidutsläppen från vår elproduktion hör till de absolut lägsta i världen.

Socialdemokratisk politik har starkt bidragit till att industrins utsläpp är låga och att vår energiintensiva industri har bland de allra mest resurseffektiva anläggningarna i världen. Ett fruktsamt samarbete mellan regeringen och de svenska företagen påbörjades redan på 50-talet. De svenska elpriserna var internationellt sett låga under flera decennier. Staten ställde krav på anläggningarnas miljöprestanda och industrins tilltro till att eltillgången skulle tillgodoses ledde till ett gott investeringsklimat. Med investeringar kom ny teknik som innebar en effektivare resurs- och energianvändning. En god cirkel skapades och de svenska teknikföretagen har blivit världsledande i att ta fram effektiv och miljöriktig produktionsteknik.

Idag är förutsättningarna ändrade. Svårigheterna för den elintensiva industrin att som tidigare teckna långsiktiga avtal – till för produktionen konkurrenskraftiga priser – gör att investeringsperioden blir omöjlig att överblicka ur kostnadssynpunkt. Olika utspel i energipolitiken bidrar på samma sätt till oklarhet, eftersom den framtida eltillgången framstår som osäker. Härtill kommer att de tidigare svenska företagen idag i stor utsträckning är

utlandsägda eller utlandsetablerade. Sådana företag har anläggningar runt om i världen och kan därmed jämföra villkoren för investeringar mellan olika länder. Investeringar som tidigare var självklara att göra i Sverige kan i stället komma att läggas i utländska syster- eller dotterbolag.

Uteblivna investeringar i Sverige innebär att motsvarande investeringar i stället görs i andra länder. Globalt sett medverkar detta till ökade koldioxidutsläpp och andra negativa miljöeffekter samt en ökad resurs- och energianvändning. I Sverige innebär det att jobb försvinner och att utvecklingen på många orter äventyras.

Vi socialdemokrater har en stolt historia att förvalta inom miljö- och energipolitiken. Vi måste även i framtiden vara garanten för att hela Sverige har en trygg elförsörjning. När kärnkraften kan avvecklas måste därför bestämmas utifrån när alternativen är tillgängliga och det vet vi inte idag.

Vårt parti har alltid varit berett att ta ansvar för vårt lands framtida utveckling. Det har inneburit att vi vid våra kongresser utformat och gemensamt bestämt partiets politik och sedan överlämnat till regeringen att genomföra mesta möjliga av den politiken.

Vi föreslår att kongressen med utgångspunkt från vad som framhålls i denna motion beslutar

- 1) att partiets energipolitik skall inriktas på att tillgodose elbehovet hos medborgarna och industrin så att sysselsättning och välfärd kan fortsätta att utvecklas i vårt land.

Benita Vikström

Oxelösunds arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion F7

Sandvikens arbetarekommun

Socialdemokratin och tryggheten

Socialdemokraterna har varit en garant för en trygg elförsörjning och tillväxt. Genom utbyggnaden av först vattenkraften och sedan kärnkraften fick den svenska basindustrin en konkurrensfördel, i takt med den ökande tillväxten har välfärdssamhället – folkhemmet- kunnat byggas ut. Tidigt uppmärksammade också vårt parti tillväxtens effekter på miljön.

Socialdemokratisk politik har starkt bidragit till att industrins utsläpp är låga och att vår energiintensiva industri har bland de allra mest resurseffektiva anläggningarna i världen. Samarbete mellan regeringen och de svenska företagen påbörjades redan på 50-talet. De svenska elpriserna var internationellt sett låga under flera decennier. Staten ställde krav på företagens anläggningar och dess miljöprestanda och industrins tilltro till att eltillgången skulle tillgodoses ledde till ett gott investeringsklimat. Med investeringar kom ny teknik som innebar effektivare resurs- och energianvändning. En god cirkel skapades och de svenska teknikföretagen har blivit världsledande i att ta fram effektiv och miljöriktig produktionsteknik.

Idag är förutsättningarna ändrade. Svårigheterna för den elintensiva industrin att som tidigare teckna långsiktiga avtal – till för produktionen konkurrenskraftiga priser – gör att investeringsperioden blir omöjlig att över-

blicka ur kostnadssynpunkt. Olika utspel i energipolitiken bidrar på samma sätt till oklarhet, eftersom den framtida eltillgången framstår som osäker. Härtill kommer att de tidigare svenska företagen idag i stor utsträckning är utlandsägda eller utlandsetablerade. Sådana företag har anläggningar runt om i världen och kan därmed jämföra villkoren för investeringar mellan olika länder. Investeringar som tidigare var självklara att göra i Sverige kan i stället komma att läggas ut i utländska syster- eller dotterbolag.

Vi föreslår kongressen med utgångspunkt från vad som framhålls i denna motion beslutar

- 1) att paritets energipolitik ska inriktas på att tillgodose elbehovet hos medborgarna och industrin så att sysselsättning och välfärd kan fortsätta att utvecklas i vårt land.

Peter Kärnström, Metalls S-fackklubb

Sandvikens arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion F8

Sundsvalls arbetarekommun

Partiets energipolitik

Tillväxten har traditionellt stått i centrum för socialdemokratisk politik och i takt med en ökande tillväxt har välfärdssamhället – folkhemmet – kunnat byggas ut. Tidigt uppmärksammande också vårt parti tillväxtens effekter på miljön. Omfattande satsningar har under socialdemokratiskt regeringsinnehav gjorts för att rena miljöskadliga utsläpp från industrin och annan verksamhet. Det var därför naturligt att Sverige blev värdland för FN:s första miljökonferens i Stockholm 1972. Redan tidigt insåg partiet riskerna med att det ökade elbehovet skulle leda till försurning och andra negativa miljöeffekter, om vi inte minskade vår användning av fossila bränslen i elproduktionen.

Som Tage Erlander beskrivit i sina memoarer var det ett medvetet miljöval att satsa på kärnkraft istället för fossilbränslen. Oljekrisen i början av 70-talet påskyndade planerna att bygga ut kärnkraften. I 1980-års folkomröstning röstade 58 procent av väljarna för att Sverige skulle använda denna energikälla ”i avvaktan på att förnybara energikällor blir tillgängliga”. Vattenkraft och kärnkraft svarar idag för ca 90 procent av den svenska elproduktionen. Detta gör att vi har unikt låga utsläpp av miljöskadliga ämnen och att koldioxidutsläppen från vår elproduktion hör till de absolut lägsta i världen.

Socialdemokratisk politik har starkt bidragit till att industrins utsläpp är låga och att vår energiintensiva industri har bland de allra mest resurseffektiva anläggningarna i världen. Ett fruktsamt samarbete mellan regeringen och de svenska företagen påbörjades redan på 50-talet. De svenska elpriserna var internationellt låga under flera decennier. Staten ställde krav på anläggningarnas miljöprestanda och industrins tilltro till att eltillgången skulle tillgodoses ledde till ett gott investeringsklimat. Med investeringar kom ny teknik som innebar en effektivare resurs- och energianvändning. En god cirkel skapades och de svenska teknikföretagen har blivit världsledande i att ta fram effektiv och miljöriktig produktionsteknik.

Idag är förutsättningarna ändrade. Svårigheterna för den elintensiva

industrin att som tidigare teckna långsiktiga avtal – till för produktionen konkurrenskraftiga priser – gör att investeringsperioden blir omöjlig att överblicka ur kostnadssynpunkt. Olika utspel i energipolitiken bidrar på samma sätt till oklarhet, eftersom den framtida eltillgången framstår som osäker. Härtill kommer att de tidigare svenska företagen idag i stor utsträckning är utlandsägda eller utlandsetablerade. Sådana företag har anläggningar runt om i världen och kan därmed jämföra villkoren för investeringar mellan olika länder. Investeringar som tidigare var självklara att göra i Sverige kan istället komma att läggas ut i utländska syster- eller dotterbolag.

Uteblivna investeringar i Sverige innebär att motsvarande investeringar i stället görs i andra länder. Globalt sett medverkar detta till ökade koloxidutsläpp och andra negativa miljöeffekter samt en ökad resurs- och energianvändning. I Sverige innebär det att jobb försvinner och att utvecklingen på många orter äventyras.

Vi socialdemokrater har en stolt historia att förvalta inom miljö- och energipolitiken. Vi måste även i framtiden vara garanten för att hela Sverige har en trygg elförsörjning. När kärnkraften kan avvecklas måste därför bestämmas utifrån när alternativen är tillgängliga och det vet vi inte idag.

Vårt parti har alltid varit berett att ta ansvar för vårt lands framtida utveckling. Det har inneburit att vi vid våra kongresser utformat och gemensamt bestämt partiets politik och sedan överlämnat till regeringen att genomföra mesta möjliga av den politiken.

Vi föreslår att kongressen med utgångspunkt från vad som framhålls i denna motion beslutar:

- 1) att partiets energipolitik skall inriktas på att tillgodose elbehovet hos medborgarna och industrin så att sysselsättning och välfärd kan fortsätta att utvecklas i vårt land.

Lennart Andersson, Christer Berglund, Fredd Sandberg, Kjell Andersson.

Sundvalls arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion F9

Vänersborgs arbetarekommun

Partiets energipolitik

Tillväxten har traditionellt stått i centrum för socialdemokratisk politik och i takt med en ökande tillväxt har välfärdssamhället – folkhemmet – kunnat byggas ut. Tidigt uppmärksammade också vårt parti tillväxtens effekter på miljön. Omfattande satsningar har under socialdemokratiskt regeringsinnehav gjorts för att rena miljöskadliga utsläpp från industrin och annan verksamhet. Det var därför naturligt att Sverige blev värmland för FN:s första miljökonferens i Stockholm 1972. Redan tidigt insåg partiet riskerna med att det ökande elbehovet skulle leda till försurning och andra negativa miljöeffekter, om vi inte minskade vår användning av fossila bränslen i elproduktionen.

Som Tage Erlander beskrivit i sina memoarer var det ett medvetet miljöval att satsa på kärnkraft istället för fossilbränslen. Oljekrisen i början på 1970-talet påskyndade planerna att bygga ut kärnkraften. I 1980-års folkomröstning röstade 58 procent av väljarna för att Sverige skulle använda denna

energikälla ”i avvaktan på att förnybara energikällor blir tillgängliga”. Vattenkraft och kärnkraft svarar idag för cirka 90 procent av den svenska elproduktionen. Detta gör att vi har unikt låga utsläpp av miljöskadliga ämnen och att koldioxidutsläppen från vår elproduktion hör till de absolut lägsta i världen.

Socialdemokratisk politik har starkt bidragit till att industrins utsläpp är låga och att vår energiintensiva industri har bland de allra mest resurseffektiva anläggningarna i världen. Ett fruktsamt samarbete mellan regeringen och de svenska företagen påbörjades redan på 50-talet. De svenska elpriserna var internationellt sett låga under flera decennier. Staten ställde krav på anläggningarnas miljöprestanda och industrins tilltro till att eltillgången skulle tillgodoses ledde till ett gott investeringsklimat. Med investeringar kom ny teknik som innebar en effektivare resurs- och energianvändning. En god cirkel skapades och de svenska teknikföretagen har blivit världsledande i att ta fram effektiv och miljöriktig produktionsteknik.

I dag är förutsättningarna ändrade. Svårigheterna för den elintensiva industrin att som tidigare teckna långsiktiga avtal – till för produktionen konkurrenskraftiga priser – gör att investeringsperioden blir omöjlig att överblicka ur kostnadssynpunkt. Olika utspel i energipolitiken bidrar på samma sätt till oklarhet, eftersom den framtida eltillgången framstår som osäker. Härtill kommer att de tidigare svenska företagen idag i stor utsträckning är utlandsägda eller utlandsetablerade. Sådana företag har anläggningar runt om i världen och kan därmed jämföra villkoren för investeringar mellan olika länder. Investeringar som tidigare var självklara att göra i Sverige kan i stället komma att läggas i utländska syster- eller dotterbolag.

Uteblivna investeringar i Sverige innebär att motsvarande investeringar i stället görs i andra länder. Globalt sett medverkar detta till ökade koldioxidutsläpp och andra negativa miljöeffekter samt en ökad resurs- och energianvändning. I Sverige innebär det att jobb försvinner och att utvecklingen på många orter äventyras.

Vi socialdemokrater har en stolt historia att förvalta inom miljö- och energipolitiken. Vi måste även i framtiden vara garanten för att hela Sverige har en trygg elförsörjning. När kärnkraften kan avvecklas måste därför bestämmas utifrån när alternativen är tillgängliga och det vet vi inte idag.

Vårt parti har alltid varit berett att ta ansvar för vårt lands framtida utveckling. Det har inneburit att vi vid våra kongresser utformat och gemensamt bestämt partiets politik och sedan överlämnat till regeringen att genomföra mesta möjliga av den politiken.

Vi föreslår att kongressen med utgångspunkt från vad som framhålls i denna motion beslutar:

- 1) att partiets energipolitik ska inriktas på att tillgodose elbehovet hos medborgarna och industrin så att sysselsättning och välfärd kan fortsätta att utvecklas i vårt land.

S Anders Larsson

Vänerns arbetskommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Partistyrelsens utlåtande över motionerna F10:1-2, F11:1-3, F12:1-3, F13:1-3, F14:2, F15:1, F16:1-2, F17:1-3, F18:1-2, F19:3, F20:1-3, F21:1-3, F22:1-3, F23:1-3 och F24:1-3 (avvecklingen av kärnkraften)

Motion F10:1-2 (Kävlinge arbetarekommun) föreslår att partikongressen ger partistyrelsen i uppdrag att snarast återkalla stängningsbeslutet för Barsebäck 2 samt att partistyrelsen samtidigt ger partistyrelsen i uppdrag att tillse att reaktorn Barsebäck 1 kan återstartas under säkra och kontrollerade former. Motionerna F11:1-3 (Grums arbetarekommun) och F12:1-3 (Melleruds arbetarekommun) föreslår kongressen besluta att häva beslutet att stoppa Barsebäck 2, att starta Barsebäck 1 samt att använda en del av de miljarder vi tjänar på att inte avveckla kärnkraften i förtid till att satsa på forskning kring alternativa energikällor. Motion F13:1-3 (enskild, Helsingborgs arbetarekommun) yrkar att partikongressen beslutar att riva upp beslutet att stänga Barsebäck 2, att Barsebäck inte stängs innan kraftnätet byggts ut, risken ökar för elavbrott på grund av kapacitetsbrist framför allt i södra Sverige samt att kärnkraften avvecklas enligt folkomröstningen när det finns realistiska alternativ. Motion F14:2 (Oskarshamn arbetarekommun) föreslår att en fortsatt avveckling av svensk kärnkraft inte får ske förrän ny svensk miljövänlig elproduktion finns tillgänglig. Motion F15:1 (enskild, Lidingö arbetarekommun) föreslår att partiet målmedvetet, vist och envist, ska verka för att kärnkraften avvecklas i Sverige och i hela världen. Motion F16:1-2 (Arboga arbetarekommun) yrkar att Sverige ska ompröva kärnkraftsomröstningens resultat och i stället utreda att bygga ut kärnkraften och vattenkraften i Sverige samt att frågan om en utbyggnad av vattenkraften utreds och att kärnkraften bibehålls i nuvarande omfattning så länge dess säkerhet kan garanteras. Motion F17:1-3 (Halmstads arbetarekommun) föreslår kongressen besluta att socialdemokraterna omprövar sin inställning till kärnkraften och treparti-uppgörelsen från 1991 om avveckling av kärnkraften, att den svenska kärnkraften ska användas under sin tekniska och ekonomiska livslängd samt att staten, kommunerna och det privata näringslivet stimuleras att kraftfullt bygga ut en elproduktion baserad på miljöriktiga alternativ som vindkraft och kraftvärme. Motion F18:1-2 (enskild, Uppsala arbetarekommun) föreslår att en långsiktig energipolitik måste formuleras så att den innebär att kärnkraften används så länge den uppfyller högt ställda säkerhetskrav och avvecklas först när konkurrenskraftiga alternativ finns, samt att kärnkraften utvecklas i avvaktan på att nya energikällor blir möjliga att nyttja. I motion F19:3 (enskild, Helsingborgs arbetarekommun) föreslås kongressen besluta att Sverige, som varande ett högteknologiskt samhälle, måste ta sitt globala ansvar genom att bidra till forskningen om utvecklingen av kärnkraften. Motionerna F20:1-3 (Nyköpings arbetarekommun), F21:1-3 (Oskarshamns arbetarekommun), F22:1-3 (Kävlinge arbetarekommun), F23:1-3 (Östhammars arbetarekommun) och F24:1-3 (Varbergs arbetarekommun) föreslår att partikongressen ger partistyrelsen i uppdrag att utforma en ny, långsiktigt hållbar, miljöanpassad och samhällsekonomiskt försvarbar energipolitik, att i en sådan politik ingår det att stoppa den förtida avvecklingen av svensk kärnkraft samt att det så kallade tankeförbudet i kärntekniklagen upphävs.

På lång sikt måste visionen vara att vår energiförsörjning baseras helt på förnybara energislag. Detta gäller för vårt land, lika väl som för alla

andra länder på jorden. För var och en måste det vara uppenbart att mänsklighetens framtida energibehov inte kan täckas genom ändliga energiresurser, som fossila bränslen eller uran.

Vår generation måste ta ansvar inför kommande generationer. Det innebär att en omställning av energisystemet måste genomföras samtidigt som en stabil grund för en fortsatt god utveckling av sysselsättning och välfärd grundläggs. Ansvaret inför framtiden handlar också om slutförvarsfrågan. Många upplever en stor osäkerhet över radioaktivt avfall som måste förvaras i berget i hundratusentals år. Det är också en fråga om att visa solidaritet med framtida generationer, som kommer att få leva med vårt använda kärnbränsle.

Partistyrelsen menar att utvecklingen redan nu måste vridas i rätt riktning. Det är därför beroendet av en energikälla som inte är långsiktigt hållbar måste minska. Ungefär hälften av den el som produceras i Sverige kommer från kärnkraft. Genom stängningen av Barsebäck 1 år 1999 och Barsebäck 2 år 2005 har denna process påbörjats.

Varken uranbränsle eller fossila bränslen är delar av det långsiktigt hållbara energisystem som socialdemokratin har som vision på lång sikt. Det innebär med nödvändighet att stor möda måste läggas på att utveckla våra förnybara energikällor. Det bör samtidigt understrykas att kärnkraften kommer att vara en viktig energikälla under lång tid framöver. Men partistyrelsen anser att kärnkraften ska börja fasas ut – för annars riskerar vi att få en situation när mycket elproduktion ska ersättas på alltför kort tid. Alltför kort tid för att det ska vara förenligt med den trygga och säkra och konkurrenskraftiga elförsörjning som socialdemokratin vill ha. För dagens kärnkraftverk kommer att bli gamla i sinom tid.

För att utvecklingen av kärnkraften ska kunna ske till lägsta möjliga samhällsekonomiska kostnad och med minsta möjliga risk för störningar i elförsörjningen krävs en tydlig strategi för den fortsatta driften och successiva utvecklingen. Partistyrelsen ser goda möjligheter till fortsatt energieffektivisering och till att driva på produktion av förnybar energi, vilket är avgörande för takten i utvecklingen. Vi är beredda att vidta de energipolitiska åtgärder som omställningen kräver. Energiforskning och teknikutveckling har varit framgångsrika i Sverige. Den fortsatta utvecklingen i Sverige och internationellt kommer att ha stor betydelse för utvecklingens senare skede.

Socialdemokratin tar industrins krav på en konkurrenskraftig elförsörjning på stort allvar, vilket har tagit sig uttryck i att stängningen av Barsebäck 2 skjutits upp flera gånger. När Barsebäck 2 nu stängs är det i den trygga förvisningen att bortfallet av elen från reaktorn är mer än väl kompenserat genom energieffektivisering och den starka framväxt av förnybara energikällor vi haft i Sverige – enligt de senaste bedömningarna från Energimyndigheten uppemot 4,5 TWh sedan 2002. Barsebäck 2 har producerat cirka 4 TWh per år och motsvarar endast cirka 1 procent av den nordiska elmarknaden. Stängningen av Barsebäckverket innebär att endast omkring en tiondel av det svenska kärnkraftsprogrammet har avvecklats på 25 år.

Utvecklingen av kärnkraften ska ske med hänsyn till sysselsättning och välfärd, och i den takt kärnkraftselen ersätts med el från förnybara källor samt energieffektivisering. Genom elcertifikatsystemet har vi fått en

stimulans för den förnybara energin, och elen från Barsebäcksverket är därmed, helt enligt villkoren, ersatt. Stängningen av Barsebäck 2 kommer att ha någon större inverkan på koldioxidutsläppen och möjligheten att klara våra internationella klimatåtaganden. Det gäller i synnerhet eftersom alla EU-länder har gjort åtaganden om att begränsa sina utsläpp inom ramen för ett gemensamt handelssystem för koldioxid. Det innebär dels att det kommer att ske utsläppsminskningar inom EU, dels att åtgärderna för att minska koldioxidutsläppen sker där det billigast. På längre sikt kommer en betydande andel att ersättas med förnybar elproduktion som inte bidrar till att höja koldioxidutsläppen.

Omställningen till hållbar energi beskrivs ibland som ett problem. Partistyrelsen anser att den tvärtom bör ses som en möjlighet. Det finns ingen motsättning mellan ekonomisk tillväxt och hänsyn till en hållbar utveckling – de är förutsättningar för varandra. Strävan efter förnybar energiteknik har redan resulterat i att nya svenska tekniska lösningar växt fram, lösningar som också kan bli exportprodukter. En ansvarsfull energipolitik kan på det sättet både trygga konkurrenskraften och sysselsättningen – och skapa förutsättningar för att nya jobb ska växa fram.

Vad gäller det så kallade tankeförbudet, så bygger frågan om upphävande av bestämmelser om förbud mot att genomföra forskning och utveckling inom kärnteknikområdet på en missuppfattning, eftersom den återopade kärntekniklagens 6 § inte innehåller något sådant förbud. År 1986 infördes en uttrycklig bestämmelse i kärntekniklagen att inga nya tillstånd att uppföra en kärnkraftreaktor får meddelas. Samtidigt infördes i 6 § ett förbud att utarbeta konstruktionsberäkningar, beräkna kostnader, beställa utrustning eller vidta andra sådana förberedande åtgärder i syfte att uppföra en ny reaktor inom landet. Denna bestämmelse utgör inte något hinder för sedvanligt forsknings- och utvecklingsarbete utan endast för konkreta åtgärder med ett tydligt syfte att uppföra en ny reaktor i Sverige. Den är utformad så att den varken ska inkräkta på det tekniska utvecklingsarbetet på kärnteknikområdet eller på möjligheter till fri opinionsbildning. Forskning om kärnkraft sker på flera lärosäten i Sverige, finansierad av olika aktörer som exempelvis industrin, EU, SKI och SKB. Ett intressant exempel är forskningen om acceleratordrivna transmutationsreaktorer vid KTH.

Vattenkraften är onekligen en kraftkälla med stor potential. I en rapport till Energikommissionens tillförelsegrupp redovisades den energipotential för vattenkraften, som inte utnyttjas men som ekonomiskt kan bli av intresse. Totalt uppgår den till 23,8 TWh, varav de skyddade nationalälvorna svarar för cirka 12,7 TWh. Av resterande 11,1 TWh skulle man med långt driven miljöhänsyn vid utbyggnaden utnyttja cirka 5 TWh. Partistyrelsen anser det vara angeläget att fortsätta att beakta vattenkraftens potential.

Partistyrelsen föreslår kongressen besluta:

- 1) att avslå motionerna F10:1-2, F11:1-3, F12:1-3, F13:1, F16:1, F17:1-2, F18:1-2, F20:1-3, F21:1-3, F22:1-3, F23:1-3 och F24:1-3,
- 2) att anse motionerna F13:2-3, F14:2, F15:1, F16:2, F17:3 och F19:3 besvarade med hänvisning till partistyrelsens utlåtande.

Motion F10

Kävlinge arbetarekommun

Behåll Barsebäck 2 och återstarta Barsebäck 1

Den 30 november 1999 stängdes Barsebäck 1 (B1) i förtid efter en uppgörelse mellan staten och ägarföretagen Sydkraft och Vattenfall. Hösten 2004 gjorde regeringen upp med våra s.k. politiska bundsförvanter i energifrågan om att även Barsebäck 2 (B2) ska stängas senast den 31 maj i år.

Stängningen av B1 har drabbat medborgarna på många sätt. För det första har elkonsumenterna noterat högre elpriser. För det andra har den svenska försörjningstryggheten försvagats. För det tredje och det är kanske allra allvarligast. Den har inneburit ett hårt slag mot vår miljö. Något som staten själv för några år sedan förutsade genom en särskild expertutredning, utförd av länsstyrelsen i Skåne län och SMHI. Experter menar, att det fortfarande är såväl tekniskt som ekonomiskt försvarbart att återstarta B1 och det till en kostnad, som är lägre än den för det planerade gaseldade kraftverket i Malmö hamnområde. Elkraften från B1 har ersatts med i huvudsak el från fossileldade (kol, olja) anläggningar. Ren svensk kärnkraftsel har i en handvändning bytts ut mot importerad kolkraft från Danmark. Mer lär det bli! Det är mycket svårt att tolka detta som annat än flera steg bort från, inte i riktning mot hägrande mål om det så kallade gröna energisamhället.

Stängningen av B2 i vår kommer med all säkerhet att fördubbla de negativa miljökonsekvenserna. Detta har statsmakterna inte dokumenterat i en s.k. strategisk miljökonsekvensbeskrivning (MKB), där uppgifter om hur den förlorade elkraften från B2 kommer att ersättas skulle ha behandlats. En sådan inledande och avgörande MKB undviks till förmån för en mer teknisk MKB längre fram och då enbart i samband med nedläggning och rivning av B1 och B2.

Följderna av en nedläggning av även B2 måste bli högre elpriser för såväl företagen som hushållen, minskad försörjningstrygghet och ökad förbrukning av fossila bränslen under lång tid framöver. Inte minst i Sydsverige kommer det att vid kallt väder att snabbt uppstå en effektbrist. En sådan kan leda till ransonering och att företag tvingas minska sin elförbrukning. Den ekonomiska tillväxten hotas. Situationer kan uppstå, som inte anstår ett industrialiserat välfärdsland.

Med anledning härav föreslår vi

- 1) att partikongressen ger partistyrelsen i uppdrag att snarast återkalla stängningsbeslutet för Barsebäck 2.
- 2) att partistyrelsen samtidigt ger partistyrelsen i uppdrag att tillse att reaktorn Barsebäck 1 kan återstartas under säkra och kontrollerade former.

Roland Palmqvist och Rebecka Phersson, Löddeköpinge

Kävlinge arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion F11

Grums arbetarekommun

Långsiktig energipolitik

Då energipolitiken i nuläget är väldigt kortsiktig med förhastade beslut att stänga Barsebäck 2 i förtid. För att klara välfärden och jobben krävs det att det finns en konkurrenstälilig basindustri.

Fortsätter avvecklingen av kärnkraften utan att det tillförs ny el med konkurrenskraftiga priser blir det med all säkerhet elmarknaden och dess pris-sättning satt ur spel.

1 öre per kilowatt kan ge kostnadshöjning för ett bruk inom pappers och massaindustrin mellan 10 till 30 miljoner kronor eller mer, beroende på hur mycket el man använder.

En stängning av Barsebäck 2 skulle mycket väl kunna öka elpriserna i genomsnitt 1-2 öre per kilowatt. De investeringar som planeras och förväntas i vår elintensiva industri kommer med all säkerhet i kläm på grund av allt för höga elpriser jämfört med vår omvärld.

Ett kärnkraftverk har redan avvecklats i förtid, beslut om att avveckla Barsebäck 2 har tagits men ersättningskraften dröjer samtidigt som konsumtionen ökar. Det hotar de globala miljömålen och jobben.

Fortsatt utsläpp av från förbränning av kol och olja utgör ett akut miljöproblem. Därför måste vi se mer långsiktigt på energipolitiken och ompröva förhastade beslut. Vi har vatten kraft och kärnkraft låt oss ta tillvara på dessa möjligheter, tills vi har nya energikällor att använda. Allt annat vore ansvarslöst.

En långsiktig politik skulle vara en viktig signal till hela basindustrin att fortsätta investera och växa i Sverige. Då kan vi få en uthållig tillväxt och en starkare välfärdsstat.

Socialdemokratiska arbetarpartiet ska arbeta för och driva frågorna om:

- 1) att häva beslutet att stoppa Barsebäck 2,
- 2) att starta Barsebäck 1,
- 3) att använda en del av de miljarder vi tjänar på att inte avveckla kärnkraften i förtid till att satsa på forskning kring alternativa energikällor.

Grums arbetarkommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion F12

Melleruds arbetarekommun

Långsiktig energipolitik

Då energipolitiken i nuläget är väldigt kortsiktig med förhastade beslut att stänga Barsebäck 2 i förtid. För att klara välfärden och jobben krävs det att det finns en konkurrenstälilig basindustri.

Fortsätter avvecklingen av kärnkraften utan att det tillförs ny el med konkurrenskraftiga priser blir det med all säkerhet elmarknaden och dess pris-sättning satt ur spel.

1 öre per kilowatt kan ge kostnadshöjning för ett bruk inom pappers och massaindustrin mellan 10 till 30 miljoner kronor eller mer, beroende på hur mycket el man använder.

En stängning av Barsebäck 2 skulle mycket väl kunna öka elpriserna i genomsnitt 1-2 öre per kilowatt. De investeringar som planeras och förväntas i vår elintensiva industri kommer med all säkerhet i kläm på grund av allt för höga elpriser jämfört med vår omvärld.

Ett kärnkraftverk har redan avvecklats i förtid, beslut om att avveckla Barsebäck 2 har tagits men ersättningskraften dröjer samtidigt som konsumtionen ökar. Det hotar de globala miljömålen och jobben.

Fortsatt utsläpp av från förbränning av kol och olja utgör ett akut miljöproblem. Därför måste vi se mer långsiktigt på energipolitiken och ompröva förhastade beslut. Vi har vattenkraft och kärnkraft låt oss ta tillvara på dessa möjligheter, tills vi har nya energikällor att använda. Allt annat vore ansvarslost.

En långsiktig politik skulle vara en viktig signal till hela basindustrin att fortsätta investera och växa i Sverige. Då kan vi få en uthållig tillväxt och en starkare välfärdsstat.

Mot bakgrund av ovanstående föreslås partikongressen besluta:

- 1) att häva beslutet att stoppa Barsebäck,
- 2) att starta Barsebäck 1,
- 3) att använda en del av de miljarder vi tjänar på att inte avveckla kärnkraften i förtid till att satsa på forskning kring alternativa energikällor.

Ola Johansson, Skålleruds s-förening

Melleruds arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion F13

Helsingborgs arbetarekommun- enskild

Dubbelmoral att stänga Barsebäck 2 och kärnkraften ska avvecklas enligt folkomröstningen när det finns realistiska alternativ

Att montera ned kärnkraften är att montera ned välfärden. Enligt folkomröstningen skulle kärnkraften avvecklas då det fanns realistiska alternativ. Det finns det inte ännu.

Före cirka 1880 levde vi med ett ekologiskt uthålligt småskaligt jordbruk som sysselsatte 95 procent av befolkningen. Naturen var orörd, inga förorenande storindustrier, inga onödiga resor/transporter. Återgår vi till detta är vi inte längre med i den västliga "rikemansklubben" utan ett "normalt" land i tredje världen. De som inte trivs får väl, nu som då, resa till Amerika.

Biobränslen, vindkraft och solkraft är inte realistiska alternativ till kärnkraften och oljan.

Med en global befolkning som prognostiseras nå 10 miljarder redan före 2050 varav hälften i stora städer som Mexico City, Beijing, Bombay, Tokyo med flera är det omöjligt att basera energiförsörjningen på biobränsle. I en prioritering mellan att producera mat eller energi i utspädd form måste mat och koncentrerade energitekniker väljas. Ett av de största miljöproblemen i världen är ju ett för högt uttag av biomassa. Biobränsle är ett bränsle som bara kan få betydelse i några få privilegierade länder som Sverige, Finland, Kanada, delar av Ryssland och några till. Även om något tekniskt genombrott skul-

le göra biobränsle kommersiellt intressant är det av fundamentala skäl ingen global lösning, varken på energiförsörjning eller klimatpåverkan.

Vår globala livsmedelsproduktion förutsätter nästan helt olja. För att producera en kalori energi i maten behöver vi stoppa in tio kalorier i livsmedelsproduktionen. Det mesta kommer från oljan. Man har påpekat att kurvan för befolkningsökningen på jorden i stort sett följer kurvan över den globala oljeutvinningen. När oljeproduktionen sinar, kommer förr eller senare den globala livsmedelsproduktionen att falla. Man har uppskattat att jorden bara kan försörja cirka 2,5 miljarder människor utan olja enligt FN.

Stängningen av Barsebäck 2 innebär att Sverige berövas en utsläppsfri elproduktion motsvarande åtta gånger dagens befintliga vindkraftpark. Därför bygger regeringens politik på att "under en omställningsperiod måste naturgasanvändningen tillåtas öka på ett balanserat sätt". Det är ett fullständigt misslyckande av regeringens energi- och klimatpolitik att ersätta kärnkraften med kostsamma investeringar i infrastruktur för naturgas. I årets budgetproposition framhålls att naturgasen har "stor betydelse för framtida försörjningstryggheten och klimatpolitiken".

Tillgången på el kommer att minska och elpriserna att öka för elkonsumenterna. En ökad elimport från Danmarks kolkraftverk och rysk kärnkraftsel kommer att bli resultatet. Risken ökar för elavbrott på grund av kapacitetsbrist framför allt i södra Sverige.

När Barsebäck avvecklas och regeringen lägger fram sina visioner om förnyelsebar energi satsas det i praktiken på att bygga ut svensk kärnkraftsproduktion, öka importen av kärnkraftsel från Finland och Ryssland, öka importen av kolproducerad el från Danmark, Tyskland och Polen samt en omfattande utbyggnad av naturgasen.

Inte ens en "miljövän" eller en partilojal ja-sägare kan väl acceptera denna dubbelmoral?

Jag yrkar:

- 1) att den socialdemokratiska partikongressen beslutar att riva upp beslutet att stänga Barsebäck 2,
- 2) att Barsebäck inte stängs innan kraftnätet byggts ut, risken ökar för elavbrott på grund av kapacitetsbrist framför allt i södra Sverige,
- 3) att kärnkraften avvecklas enligt folkomröstningen när det finns realistiska alternativ.

Stefan A. Johansson

Helsingborgs arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

Motion F14

Oskarshamns arbetarekommun

Genom en långsiktig och hållbar energipolitik kan Sverige bli ett exportland av utsläppsfri el – behåll de svenska kärnkraftverken och avskaffa effektskatten på kärnkraftproducerad el!

År 2004 slog den svenska kärnkraften produktionsrekord med 75 TWh (miljarder kWh). Vattenmagasinen i Norden var vid årets början bara fyllda till 53 procent men normaliserades under året och hamnade på 59 TWh vilket är tio procent lägre än ett normalår men elva procent högre än år 2003 då det var extremt låga vattennivåer med stigande elpriser som följd. Men trots en rekordhög kärnkraftproduktion och förbättrat vattenläge så är Norden som helhet fortfarande beroende av importerad el från Ryssland, Tyskland och Polen.

Enligt beslut ska det andra aggregatet i Barsebäck läggas ner till sommaren 2005 och ytterligare 600 MW försvinner från det nordiska elproduktions-systemet. Att tro att en utbyggnad av den svenska vindkraften kan svara upp mot produktionsbortfallet från Barsebäck 2 och fortsatt avveckling av svensk kärnkraft är en utopi. Visserligen fortsätter vindkraftproduktionen att öka, förra året med 19 procent, från 0,6 TWh till 0,75 TWh och kan möjligen bidra till att täcka en del av det ökade elbehov som vårt högteknologiska samhälle leder till.

I regeringens skrivelse 2003/04:129 En svensk strategi för hållbar utveckling står det: Mål. ”Den svenska energipolitikens mål är att på kort och lång sikt trygga tillgången på el och annan energi på (med omvärlden) konkurrenskraftiga villkor. Energipolitiken ska skapa förutsättningarna för en effektiv och hållbar energianvändning och en kostnadseffektiv energiförsörjning med låg negativ påverkan på hälsa, miljö och klimat samt underlätta omställningen till ett ekologiskt uthålligt samhälle. Härigenom främjas en god ekonomisk och social utveckling i Sverige. Energipolitiken ska bidra till att skapa stabila förutsättningar för ett konkurrenskraftigt näringsliv och till en förnyelse och utveckling av den svenska industrin. Energipolitiken ska också bidra till ett breddat energi-, miljö- och klimatsamarbete i Östersjöregionen.

Landets elförsörjning ska tryggas genom ett energisystem som grundas på varaktiga, helst inhemska och förnybara, energikällor och på en effektiv energianvändning. Energin ska användas så effektivt som möjligt med hänsyn tagen till alla resurstillgångar. Energipolitiken ska utformas så att energimarknaderna ger en säker tillgång på energi – el, värme, bränslen och drivmedel – till rimliga priser. Det är en viktig förutsättning för industrins internationella konkurrenskraft och hushållens ekonomi. En ökad långsiktigt hållbar produktion och produktivitet har en positiv effekt på fortsatt välfärd”.

Vidare kan vi läsa i Energipropositionen 2004/05:1, att ”Tillförseln av elenergi baseras i dag huvudsakligen på kärnkraft och vattenkraft, vilka båda är fördelaktiga när det gäller de utsläpp som bidrar till luftföroreningar och växthuseffekt.

När det gäller stängningen av reaktorerna i Barsebäck har det gått många turer och där har regeringen sagt, ”enligt villkoren får stängningen inte medföra påtagligt negativa effekter ifråga om elpriset, tillgången på el för industrin, effektbalansen eller miljön och klimatet”.

Med vetskapen om eventuell effektbrist med ökad import av smutsig

kolkraftproducerad el, ökade koldioxidutsläpp och höjda elpriser som följd, strider lösryckta och kortsiktiga beslut inom energipolitiken helt mot de inriktningsbeslut som finns i ovan citerade dokument. Att i det sammanhanget dessutom prata om ytterligare avveckling av svensk kärnkraft innan de miljövänliga alternativen finns tillgängliga kan inte anses rimligt vare sig för miljön, tillväxten eller den enskilda elkundens skull.

Hänvisningen till en 25 år gammal folkomröstning om kärnkraft kan inte heller längre vara ett motiv för fortsatt avveckling, det visar om inte annat de senaste årens opinionsundersökningar där en stor majoritet av svenska folket vill behålla de svenska kärnkraftverken både för tillgängligheten och för miljöns skull.

Läser man under avsnittet Begränsa klimatförändringarna i regeringens skrivelse 2003/04:129, En svensk strategi för hållbar utveckling, står det; ”Sverige har sedan många år satsat på energikällor som inte bidrar till växthuseffekten och användningen av biobränslen har ökat starkt under 1990. Sverige har under lång tid arbetat med ekonomiska styrmedel i klimatarbetet”.

Det är viktigt att Sverige medverkar till en harmonisering av energiskatterna och tillkomsten av gränsöverskridande klimatåtgärder. Men en del av skatterna beslutas inom respektive land, ett sådant exempel är den svenska effektskatten på kärnkraft. En skatt som omöjliggör fri konkurrens på en nordeuropeisk elmarknad och strider därmed helt mot inriktningen att; ”Energipolitikens mål på kort och lång sikt är att trygga tillgången på el och annan energi på med omvärlden konkurrenskraftiga villkor”.

Om Sverige genomför tillräckligt stora satsningar på elproduktion som är både effektiv och konkurrenskraftig kan vi på sikt få möjlighet att exportera el och ersätta dyra och miljöförstörande elproduktionsanläggningar på andra sidan Östersjön. Sverige har i själva verket att välja mellan en importsstrategi eller en självförsörjningsstrategi med möjlighet till export. Det sistnämnda skulle vara en stor fördel för miljön, tillväxten och elkunderna.

För att öka förutsättningar för att göra Sverige till ett exportland av el föreslår vi:

- 1) att effektskatten på kärnkraft avskaffas,
- 2) att fortsatt avveckling av svensk kärnkraft ej får ske förrän ny svensk miljövänlig elproduktion finns tillgänglig.

OSME, Oskarshamns Socialdemokratiska intresseförening för Miljö och Energifrågor

Oskarshamns arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion F15

Lidingö arbetarekommun – enskild

Kärnkraft och LNG-flytande fossilgas – olyckor och katastrofer ska förebyggas, inte orsakas!

Vi har anledning att tänka litet mer på framtiden än vanligt. Och litet mer långsiktigt. Och på vårt ansvar inför barnen och framtiden. Tanken på katastrofen i Asien överskuggar fortfarande det mesta.

Kärnkraften är fortfarande mycket farlig. Risken för kärnvapenspridning är påtaglig. Ett stort kärnvapenkrig kan utplåna hela mänskligheten. Vi bör avveckla kärnkraften mycket fortare än vad som nu sker.

LNG är flytande naturgas, fossilgas. Fortum planerar att ta in tankbåtar för 6 000 ton sådan vätska till stadsgasnätet i Stockholm. Vätskan förgasas vid minus 160 grader och kan vid ett haveri bilda ett jättelikt mycket brandfarligt gasmoln. En blandning av metangas och luft kan i vissa speciella fall explodera som i en lägenhet i Stockholm på Surbrunnsgatan i december förra året. Där var metangasmängden kanske 10kg. Ett brinnande gasmoln ger kanske inte en så stor tryckvåg, men det ger en enorm värmestrålning. Gasmolnet kan brinna på flera hundra meters höjd. Den totala energimängden i en LNG-båt motsvarar en mindre atombomb!

Jag tycker att vi inte ska ha LNG i Stockholm, och inte i andra befolkade områden heller.

Om man ändå bygger ut med LNG anser jag att staten ska kräva att det företag som bedriver verksamheten tecknar tillräckliga försäkringar. Om det blir en katastrof bör det åtminstone inte råda brist på pengar.

Försäkringar bör finnas för att täcka skadorna. Kravet på försäkring gäller ju för den som kör bil och därigenom riskerar även andra människors liv. Då bör det gälla även kärnkraft och LNG (och en rad andra farliga och miljöskadliga verksamheter). Finns pengarna är det större chans att räddningsarbete och återuppbyggnad kommer igång snabbt. Om det blir en

katastrof bör det åtminstone inte råda brist på pengar. Stora katastrofer får internationella konsekvenser. FN bör få spela en mer aktiv roll bl.a. med stöd av sådana försäkringspremier. Och de företag som ändå driver riskabel verksamhet bör anmodas att teckna tillräckliga försäkringar. Om just de som orsakar riskerna får betala premierna blir världen något rättvisare. Nu slår katastroferna blint – och särskilt mot de redan fattiga.

Efter 11 september och efter asienkatastrofen borde det stå klart för alla att vi bör bygga samhällets strukturer mindre sårbara än vad vi gjort tidigare. Vi bör undvika att göra samhället alltmer sårbart. Samhällsplaneringen bör ske långsiktigare än hittills. Detta bör vi tänka mera på.

Katastrofer och olyckor ska inte förorsakas – de ska förebyggas. Sårbarheten i samhället bör minskas – inte ökas. Lär vi oss det så kanske de omkomna i Asien inte har dött helt förgäves. Det kan vara ett sätt för oss att hedra dem som nu dödats. Vi kan göra framtidens katastrofer färre. Låt oss göra det! Stoppa kärnkraften! Stoppa den flytande fossilgasen och andra onödiga risker för människa och miljö! Även trafiken och arbetsmiljön bör göras säkrare. Välfärdssamhället och det gröna folkhemmet bör utformas så att det mänskliga lidandet minskar – inte ökar. Även om det skulle råka innebära en långsammare ekonomisk tillväxt. Tillväxt bör ses som ett medel – inte ett mål. Vi bör också öka satsningarna på forskning (även på energiområdet), utbildning och livslångt lärande. Vi bör veta mer om konsekvenserna av våra val av tek-

nik. Kunskap är bra!! Och nödvändig om var och en av oss ska kunna ta sin del av ansvaret på ett bra sätt och förebygga katastrofer.

Jag yrkar att kongressen beslutar:

- 1) att partiet ska målmedvetet, vist och envist verka för att kärnkraften avvecklas i Sverige och i hela världen,
- 2) att verka för att LNG inte ska introduceras i Sverige i bebodda områden,
- 3) att verka för att tillräckliga försäkringar ska finnas för att täcka alla möjliga skador från kärnkraftteknik,
- 4) att verka för att tillräckliga försäkringar ska finnas för att täcka alla möjliga skador från LNG-teknik,
- 5) att verka för att tillräckliga försäkringar ska finnas för att täcka alla möjliga skador från all riskabel och miljöfarlig verksamhet,
- 6) att partiet ska verka för att FN ska spela en större roll vid förebyggande av större katastrofer och vid inträffade större katastrofer,
- 7) att partiet ska verka för att olyckor och katastrofer ska förebyggas – inte orsakas,
- 8) att partiet ska verka för att öka anslagen till god forskning, utbildning och livslångt lärande.

Birger Eneroth

Lidingö arbetarekommun beslöt att skicka motionen som enskild till kongressen.

Motion F16

Arboga arbetarekommun

Billig och säker el för välfärd och utveckling

Under kärnkraftomröstningen 1980 anslöt sig Socialdemokraterna till det alternativ som kallades "Linje 2". Detta alternativ – som även segrade i folkomröstningen – innebar att kärnkraften inom en tidsram av 30år successivt skulle avvecklas. Tanken var även att "tidsfristen" skulle användas för att ta fram andra energislag. Facit visar att inget alternativ till kärnkraften har kunnat presenteras. Åtminstone inte något alternativ som på samma sätt som kärnkraften kan förena billig och säker energi.

Debatten har under de senaste 30 åren även periodvis varit mycket intensiv beträffande om vi ska bygga ut vattenkraften ytterligare. Å ena sidan har miljörelsen förordat en utbyggnad eftersom vattenkraften är både miljövänlig och förnyelsebar. Å andra sidan har samma rörelse och närstående organisationer motsatt sig en utbyggnad eftersom detta skulle kräva att våra kvarvarande orörda älvar måste offras.

Det moderna samhällets mest elintensiva sektor är industrin.

Industrin utgör fortfarande stommen i majoriteten av befolkningens försörjningsmöjligheter.

Ett blomstrande näringsliv med forskning och effektiv produktion av varor och tjänster är en förutsättning för ett lands möjligheter att utvecklas och bli konkurrenskraftigt.

Konkurrenskraft är livsnödvändigt i den globaliserade värld vi idag lever i.

Min uppfattning är att det under rådande omständigheter skulle vara förödande för Sverige om vi fullföljde beslutet från 1980.

Socialdemokratin är den starka rörelse som framgångsrikt kan säkerställa både arbetstillfällena och nationens förutsättningar att hävda sig internationellt.

Låt oss ta vårt samhällsekonomiska och sociala ansvar och ompröva ett beslut som fattades i en helt annan tid och under helt andra förhållanden.

Jag yrkar därför:

- 1) att Sverige ska ompröva kärnkraftsomröstningens resultat och i stället utreda att bygga ut kärnkraften och vattenkraften i Sverige,
- 2) utreda frågan om en utbyggnad av vattenkraften samt bibehålla kärnkraften i nuvarande omfattning så länge dess säkerhet kan garanteras.

Tommy Gustafsson, Arboga Norra s-förening

Arboga arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion F17

Halmstads arbetarekommun

En energipolitik för tillväxt, välfärd och miljö

Elektriciteten är en mycket viktig teknisk samhällsresurs, den har i hög grad bidragit till att skapa förutsättningar för 1900- talets framgångsrika industriella utveckling i vårt land.

Sverige har fram till för några år sedan varit självförsörjande på den el vi själva använt i vårt land, vi har också varit nettoexportör av el. Detta har vi varit för att vi utöver en stor andel vattenkraft också "har" en betydelsefull och välfungerande elproduktion via våra kärnkraftsanläggningar. Tillsammans står dessa två elenergiressurser för 90 procent av all elproduktion i vårt land.

Kärnkraften är tillsammans med vattenkraften den ur miljö och klimatsynpunkt väsentligaste möjligheten vi har för att klara de av FN antagna globala miljömålen. Om vi fortsätter att använda den kärnkraft vi har under dess ekonomiska livslängd, undviker vi att belasta miljön med ytterligare koldioxid och växthusgaser.

För att klara FN:s miljömål och skapa en ny och miljövänlig energiproduktion, har det skapats en europeisk handel med utsläppsrätter. Då är det inte försvarsbart att vi drar undan en ur miljö och klimatsynpunkt bra elproduktion som kärnkraften är, från elmarknaden.

I samhällsdebatten ges det ofta en uppfattning att vi har många energialternativ att välja mellan, som på ett miljöriktigt sätt kan ersätta kärnkraften. I Sverige spelar kärnkraften en så stor roll i vår elproduktion att det som står till buds för att ersätta detta mycket stora elbortfall, i huvudsak är gas och andra ur klimat och miljösynpunkt dåliga energialternativ.

Sveriges framtida elproduktion måste i högre grad än nu även bygga på lokala och regionala energiproduktionssystem. Det kan inte vara riktigt att vi

bygger fast oss i ett nytt storskaligt energiproduktionssystem som en storsatsning på gas skulle komma att bli.

Gasen är en energiresurs som vi inte har i vårt land, därmed ökar vi vårt utlandsberoende.

Om vi ersätter kärnkraften med gas, ökar vi utsläppen av miljömässigt skadliga växthusgaser.

Hur vi än anstränger oss är det inte möjligt att ersätta kärnkraften på en kortare tid än flera årtionde, om vi ska kunna utveckla vår konkurrensförmåga och vår framtida tillväxtpotential.

Mot denna bakgrund är det viktigt att vi använder den svenska kärnkraften, under dess tekniska och ekonomiska livslängd.

Sveriges basindustrier som exempelvis stål, skog och pappersindustrin, måste tillsammans med hela vårt industriella näringsliv, få tillgång till en konkurrenskraftig och miljöriktig el. Detta är viktigt för att inte ytterligare jobb flyttas utomlands, och att näringslivet ska klara att sälja sina produkter i en ökad konkurrens, på en global marknad.

Vi ska under tiden som vi fortsätter att använda vår kärnkraft, genomföra mycket stora nationella satsningar på forskning och teknikutveckling på hela energiområdet. Vårt mål ska vara att utvecklingsmässigt vara bland de energitekniskt ledande nationerna i Europa.

Staten, kommunerna och det privata näringslivet måste aktivt delta i satsningen på att bygga ut förnyelsebar elenergi som vindkraft, med särskild prioritering av havsbaserad vindkraft.

Stävan måste vara att dessa satsningar till stor del också bör ske utifrån ett lokalt och regionalt perspektiv. En sådan utveckling bör staten aktivt ekonomiskt stimulera och stödja.

Det är mycket väsentligt att vi nedbringa eluppvärmningen av våra bostäder. Därför bör staten i långt högre grad än nu sker, ekonomiskt stimulera satsningar på nya värmetekniska energilösningar i både det gamla och nya fastighetsbeståndet.

Ökat stöd måste ges till många nya kompletterande uppvärmningsmöjligheter som bergvärme, solpaneler och andra nya teknikutvecklingar.

På värmeområdet ska vi via en kraftfull utbyggnad av miljöriktig fjärrvärme och kraftvärme produktion, medverka till att det skapas en ökad lokal värme och elproduktion.

Trots mycket kraftfulla satsningar på förnybar elproduktion, är det inte möjligt att ur ett samhällsekonomiskt perspektiv, avveckla kärnkraften enligt trepartiuppgörelsen från 1991.

Sveriges energipolitik måste vila på en mycket bredare parlamentarisk grund än den nu gör.

Den måste vara så brett förankrad över de politiska blockgränserna att den håller oavsett vilken regeringskonstellation vi har i landet.

Detta är ett vilkor för att man kan kapa en sådan tilltro till energipolitiken, att investerare kommer att våga satsa stora ekonomiska resurser i ny energiproduktion och elenergiteknik.

Vi föreslår partikongressen besluta:

- 1) att socialdemokraterna omprövar sin inställning till kärnkraften och trepartiuppgörelsen från 1991 om avveckling av kärnkraften,
- 2) att den svenska kärnkraften ska användas under sin tekniska och ekonomiska livslängd,

- 3) att staten, kommunerna och det privata näringslivet stimuleras att kraftfullt bygga ut en elproduktion baserad på miljöriktiga alternativ som vindkraft och kraftvärme,
- 4) att Sverige kraftfullt satsar på forskning och teknikutveckling på miljö och energiområdet, så att vi blir en energiteknisk ledande nation i Europa.

Metalls socialdemokratiska fackklubb i Halmstad.

Halmstads arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion F18

Uppsala arbetarekommun – enskild

Omprövning av energipolitiken

Byggsossen i Uppland känner stor oro för möjligheten till fortsatt välfärd i Sverige. Detta mot bakgrund av de hot som finns mot svensk basindustri. Basindustrin har stor betydelse för den svenska välfärden. Till basindustrin räknas skogen, kemin, gruvorna och stålet. Dessa kännetecknas av att de baserar sig på svenska råvaror och är energiintensiva branscher.

Massa- och pappersindustrin är en del av svensk basindustri, använder en förnybar råvara och är mycket elintensiv. Skogsindustrins betydelse, av vilken massa- och pappersindustrin är en del, kan beskrivas i olika mått. Den direkta sysselsättningen uppgår till drygt 90 000 anställda, och ungefär lika många i kringverksamhet.

Ett annat sätt att beskriva skogsindustrins betydelse är i ekonomiska termer. Produktionsvärdet uppgick år 2001 till närmare 180 miljarder kronor, varav stor del exporterades. Sverige exporterade totalt 787 miljarder kronor år 2002, varav skogsindustrin ensam stod för 110 miljarder. Av detta är nästan 90 miljarder nettoexport, ett viktigt bidrag till att betala nödvändig import. Mycket av den övriga exporten kräver större import än skogsindustrin.

Metallindustrin har på liknande sätt en mycket stor betydelse för vår sysselsättning och export. Under andra halvåret 2004 ser vi att trots god tillgång på råvara hotas ett flertal stora industrier i Sverige på grund av hot om ogynnsamma villkor för att bedriva verksamheten i Sverige, i första hand beroende på den energipolitik som bedrivs i Sverige.

LO-distriktet i Uppsala län genomförde forskningscirklar under slutet av 80-talet och början av 90-talet, för att belysa förutsättningarna till en utveckling av en sund energipolitik i Sverige som skulle baseras på förnybara energikällor och utgå från avveckla kärnkraften. Sedan dessa studier gjorts har intet nytt framkommit i den svenska energipolitiken. Några nya förnybara energikällor har inte kunnat visas upp och möjligheten att bygga ut vindkraften till ett slagkraftigt alternativ synes synnerligen begränsade.

De alternativ som står till buds, synes vara att importera energi från andra länder, bl.a. elenergi som är producerad med hjälp av förbränning av kol och liknande ute i Europa, samt finsk kärnkraft då Finland har för avsikt att, istället för att avveckla kärnkraften, så utvecklar man den.

En fortsatt avveckling av kärnkraften synes vara det största hotet mot den svenska välfärden. Som ett exempel på elprisutvecklingen och de konsekvenser det får för skogsindustrin ges följande:

Den fortsatta avvecklingen av kärnkraften utan tillförsel av ny el till konkurrenskraftiga priser, driver i förtid upp elpriserna. Skogsindustrin, speciellt massa- och pappersindustrin, är mycket känslig för elprishöjningar. Ett exempel är att 1 öre per kilowatt kostar Hallstavik 35 miljoner per år. Elbalansen är idag så pass svag att en stängning av Barsebäck II förväntas öka det genomsnittliga elpriset med 1 till 2 öre, enligt ångpanneföreningens energikonsult.

I ett perspektiv med snabbare elprishöjningar än i vår omvärld och instabilitet i förutsättningarna, försvarar investeringarna i elintensiv industri i Sverige.

Undertecknad föreslår

- 1) att en långsiktig energipolitik måste formuleras så den innebär att kärnkraften används så länge den uppfyller högt ställda säkerhetskrav och avvecklas först när konkurrenskraftiga alternativ finns,
- 2) att i avvaktan på att nya energikällor blir möjliga att nyttja, utveckla kärnkraften,
- 3) att formuleringen "kärnkraften ska avvecklas" utgår ur partiprogrammet.

Jan Ejdersund, Byggsossen i Uppland, Hans Olsson, Byggnads Uppland och Jan-Erik Tillman, Målaretan

Uppsala arbetarekommun beslöt att skicka motionen som enskild till kongressen.

Motion F19

Helsingborgs arbetarekommun – enskild

Sveriges framtida energipolitik ska bedömas utifrån strikt säkerhetsmässiga, ekonomiska och miljömässiga aspekter

Det uppstår snart en svår oljebrist. Inga nya oljefyndigheter av betydelse upptäcks längre. 90 procent av den olja som pumpas upp idag kommer från minst 20 år gamla större oljefält. Tidigare under 60-talet upptäckte man nya fyndigheter med cirka 40 000 miljoner fat per år medan årlig konsumtion då var långt mindre.

Hela vår energipolitik de senaste 30 åren vittnar om mänsklighetens för många till kollektiv psykisk bortträngning, medan det viktigaste just nu borde vara att tala om den kommande oljebristen. Experter har sökt upp våra industrinationer för att varna de politiska och ekonomiska ledningarna för den omedelbart förestående slutliga nedräkningen för olja och gas. Att vi snabbt måste utveckla ny teknik, ändra transportsystem, lägga om livsmedelsproduktionen etc. Att vi alla måste vara beredda på att ändra på invanda levnadssätt, men man talar för döva öron. Sedan 1987 har Saudiarabien sagt sig ha 260 miljarder fat olja i reserver, vilket motsvarar ungefär en fjärdedel av världens återstående olja. Så länge de stora oljebolagen var kvar i Saudiarabien på 1970-talet redovisades landets reserver till 110 miljarder fat. Sedan oljan nationaliserades höjdes reserverna till 160 miljarder fat 1980 och sedan till 260 miljarder fat 1987. De har tillkommit för att ge Saudiarabien en större produktionskvot i OPEC, vilket många andra OPEC länder också gjorde med sina reserver under 1980-talet.

Höjningarna förklaras som ett resultat av intensiv användning av ny teknologi, men problemet är att denna nya teknologi inte användes förrän på 1990-talet och siffrorna skrevs upp på 1980-talet." Saudiarabien försäkrar att man kommer att kunna producera 10-15 miljoner fat per dag i ytterligare 50 år. Produktionen från en oljereservoar är allt annat än konstant. Produktionen når en topp ("peak" och börjar sedan sina). Det har i snart tio år gjorts prognoser över världens oljereserver. I den senaste analysen har reserverna skrivits ner från 260 till 140 miljarder fat. Saudiarabien har uppgivit vad de hittat totalt, men från detta måste man dra vad som har producerats och då blir återstående reserver 140 miljarder fat.

OPEC:s statistik utgår från att varje medlemsland endast får exportera råolja i förhållande till sina reserver. Ju större reserver desto mer oljeinkomster. Oljereserverna är till stora delar "politiska". Oljereserverna var som störst år 1980. Därefter har konsumtionen varit fyra gånger större än upptäckten av nya fyndigheter. Detta är också förklaringen till varför USA inte skriver under Kyotoavtalet. Oljan kan bara på kort sikt ersättas av kol, vilket innebär ökade mängder mer koldioxid och förödande miljökonsekvenser.

Alternativet till de fossila bränslena är kärnkraften, men denna rena energikälla har miljörelsen och de nyliberala monetaristerna satt stopp för. Idag är endast cirka tio procent av oljefyndigheterna upptäckta (jämfört med 35 procent år 1970). Geopolitiskt ökar därför oljans strategiska värde. Om tio år är det i huvudsak Iran, Irak, Saudiarabien, Kuwait, Förenade Arabemiraten och Ryssland som kan leverera stora mängder med olja till väst. Det är detta som gör Mellanöstern krisen så oerhörd explosiv och varför Bush-administrationen startade kriget mot Irak. Det var inte massförstörelsevapnen man är rädd för, utan att förlora kontrollen av den viktigaste råvaran av alla: oljan. Den amerikanska oljeutvinningen hade sin topp redan 1971 och förutspåddes av M. King Hubbert 1956, som då var geolog hos oljebolaget Shell. Denna oundvikliga topp hos produktionen på ett oljefält kallas idag "Hubberts peak". Om oljeproduktionen i Mellersta Östern undantas, så faller redan världsprduktionen sedan 1997. Mellersta Östern fungerar än så länge som en räddare i nöden och fyller på det växande underskottet.

Enligt många experter ligger vi nu mycket nära toppen. Det är bara en tidsfråga innan den globala utvinningen viker nedåt. Observera att oljan trots allt kommer att kunna utvinnas under flera decennier, men i allt mindre mängder. Många människor har missuppfattat situationen och tror att nuvarande utvinning kan fortsätta i många decennier. När uppstår den svåra oljebristen? Sannolikt inom de närmaste 10 åren, men detta är inte helt lätt att förutse.

För det första så ökar befolkningen oavbrutet. Behovet av olja hos den fattiga delen av jordens befolkning ökar dessutom mycket snabbt. Sedan 1985 har energianvändningen ökat med 30 procent i Latinamerika, 40 procent i Afrika och 50 procent i Asien. Det stora bekymret är att vi inte riktigt vet hur stora de "kända" oljereserverna verkligen är. Det finns välgrundade misstankar om att OPEC länderna har överdrivit storleken på sina reserver, eftersom deras produktionskvot baseras på reservernas storlek.

1988 och 1990 ändrades den uppgivna storleken på reserverna dramatiskt uppåt hos många stater i Mellersta Östern utan att man hade upptäckt några större nya fyndigheter.

Därför finns det anledning att vänta att oljekrisen kommer snarare förrän senare. Även om man på kort sikt genom ransonering skulle klara en period med att övervintra problemet ungefär som vid den lilla oljekrisen på

1970-talet så kommer inte oljan tillbaka denna gång. Kenneth S. Deffeyes har stor erfarenhet av global oljeprospektering och säger i sin bok *Hubbert's Peak* att den hundraåriga petroleumeran är nästan över. Den globala oljeproduktionen kommer att nå sin topp mellan 2004 och 2008, sedan kommer världsproduktionen av olja "att falla och kommer aldrig att öka igen". Då tilltar problemen snabbt och kraftigt när produktionen fortsätter att avta och efterfrågan samtidigt ökar. Dagens energiplanerare försöker att med alla medel fördröja ankomsten av den slutliga nedräkningen för olja och gas. Dagens unga människor bör ha realistiska förväntningar på framtiden som erbjuder svåra problem mot denna bakgrund. Men de har också rätt att fråga oss vuxna varför vi inte förutsåg och parerade denna utveckling. Det är dimensionerna på oljebristen som gör frågan så allvarlig och svärbemästrad.

En grov uppskattning är att produktionen kommer att minska cirka 0,6 gigafat (miljarder) per år. Det betyder att det efter två år fallit bort ett bidrag i samma storleksordning som hela Nordsjöns produktion, efter fyra år har det fallit bort två hela Nordsjön och så vidare. Det är klart att ingen alternativ energikälla kan matcha denna successiva kräftgång – det är dimensionerna som är det stora problemet och vi har ingen hjälp av alla falska förhoppningar om "ny teknik", bränsleceller och vätgas.

När det gäller att hitta en ersättning för det kommande gapet mellan tillgång och efterfrågan på energi, har i princip fem vägar anvisats: 1. Stor satsning på förnyelsebara energislager som bioenergi, solenergi, vind och vatten/vägen energi med mera (vätgas är endast en energibärare, men det krävs energi för att framställa vätgasen), 2. Stor satsning på kärnkraft, 3. Stor satsning på utvinning av bensin och diesel från kol, 4. Stor satsning på utvinning av bensin och diesel från oljesand i bland annat Kanada, 5. Anpassa samhället till successivt minskad tillgång på energi.

Av dessa alternativ är det stor risk för att det blir den sistnämnda smärtsamma vägen som kommer att beträdas, av det enkla skälet att det inte finns några andra realistiska alternativ enligt min mening.

Denna anpassning måste ske inom FN:s ram. Att överlämna detta enorma problem till marknadskrafterna skulle leda till outhärdliga spänningar mellan industriländerna och utvecklingsländerna, då dessa efter en tid i stort sett kommer att bli utan olja. Detta skulle snart leda till en våldsam upptrappning av dagens asymmetriska väpnade konflikter. Även försök till västerländsk militär kontroll av den resterande oljan kan väntas leda till samma globala ofärd. Betänk att den samlade utvinningen av olja utanför Mellersta Östern sedan 1997 redan är på nedgång. De avgörande problemen med de andra fyra alternativen ovan är att stora och vitala delar av vårt samhälle är uppbyggda på bensin/diesel som energikälla, till exempel motorn i bilar, flygplan och båtar. Både punkt 1 och punkt 2 klarar inte detta.

Framställning av etanol, rapsolja et cetera i nödvändig global skala är en illusion genom det enorma behovet av odlingsarealer i en svältande värld samt behov av insatsenergi.

Dimensionerna på energibehovet är så gigantiska, att även punkt 3 och punkt 4 måste avfärdas som orealistiska, medan någon kanske trodde att här fanns lösningen.

Kärnkraften och Sveriges framtida energipolitik ska bedömas utifrån strikt säkerhetsmässiga, ekonomiska och miljömässiga aspekter. En avveckling av kärnkraften leder till ökat beroende av kol, olja och gas vilket bidrar till växthuseffekten.

25 år efter folkomröstningen har vi fortfarande väldigt långt kvar till målet att ersätta de tolv kärnreaktorerna med förnyelsebara bränslen. Dessutom har elkonsumenterna fortsatt att öka trots skatthöjningar och andra åtgärder. Kärnkraften ska på nytt bedömas utifrån säkerhetsmässig synvinkel och senaste vetenskapliga rön ska beaktas. Kärnkraften har blivit säkrare nu än för 25 år sedan enligt reaktorsäkerhetsutredningen (SOU 2003:100). I övriga världen uppförs nu 31 kärnkraftverk.

Befintlig kärnkraft är klart konkurrenskraftig på dagens elmarknad och även jämfört med ny elproduktion. Kärnkraftens goda miljöegenskaper är kända men får inte genomslag på marknaden förrän alla kraftslag tvingas ta betalt för alla sina kostnader, även de externa. När detta görs fullt ut kommer även ny kärnkraft att vara konkurrenskraftig, särskilt om bekämpning av växt-huseffekten styrs genom handel med utsläppsrätter, skatter/avgifter på koldioxid.

Alla väsentliga faktorer visar att kärnkraft är en uthållig energiform med rätt miljöegenskaper även på lång sikt. Det är mycket viktigt att detta får genomslag på marknaden genom rätt styrmedel.

Jag yrkar socialdemokratiska partikongressen beslutar:

- 1) att kärnkraften och Sveriges framtida energipolitik ska bedömas utifrån strikt säkerhetsmässiga, ekonomiska och miljömässiga aspekter,
- 2) att alla kraftslag tvingas ta betalt för alla sina kostnader, även de externa,
- 3) att Sverige, som varande ett högteknologiskt samhälle, måste ta sitt globala ansvar genom att bidra till forskningen om utvecklingen av kärnkraften.

Stefan A. Johansson

Helsingborgs arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

Motion F20

Nyköpings arbetarekommun

Utforma en ny, långsiktigt hållbar, miljöanpassad och samhälls-ekonomiskt försvarbar energipolitik

Under lång tid framöver kommer såväl Sverige som övriga Europa att förbli mycket beroende av kärnkraften för sin elförsörjning. Ersättningen med de s.k. förnybara energikällorna ger, trots allt större satsningar, endast mycket begränsade tillskott. Detta framgår bland annat av EU-kommissionens Grönbok om en europeisk strategi för trygg energiförsörjning. I EU pekar alla prognoser på att unionens beroende av import av energi, främst olja och gas från Ryssland och Nordafrika, kommer att öka. EU eftersträvar samtidigt en högre självförsörjning med energi. I Sverige vet vi, att kärnkraften svarade för fler TWh i fjor än den annars lika viktiga vattenkraften. Kombinationen bas-el från kärnkraft och reglerbar el från vattenkraft ger de svenska kunderna uto-mordentliga fördelar. I denna kraftbalans kan också t.ex. den föga reglerbara vindkraften lättare fasas in.

De politiskt betingade hoten om en förtida avveckling oroar naturligtvis vårt näringsliv, främst de många och stora energiintensiva exportföretagen. Nära två miljoner invånare bor i kommuner med elintensiv industri. Vi menar, liksom våra kolleger i de många kommunerna med energiintensiv industri, att landet inte har råd att förlora fler industrijobb, i synnerhet inte sådana i glesbygder och i företag med en lång, avancerad förädling av råvaror från skog och gruvor. Ytterligare förädling innebär med all sannolikhet en ökad elanvändning. Företagen måste, om den förtida avvecklingen fortsätter, antingen ompröva sina möjligheter att fortsätta sin produktion hos oss, att importera elkraft eller överväga en egen utbyggnad av kol- och gaseldade kraftverk. Staten kan med hänsyn till avvecklingen av kärnkraften omöjligt garantera fortsatta, låga elpriser för industrin. Flera stora exportföretag lär för närvarande överväga möjligheterna att skapa ett gemensamt, större energiföretag som motvikt till de stora internationella jättarna på området, Vattenfall, Fortum och Sydkraft/EON.

Sydkrafts planer på ett naturgasbaserat kraftvärmeverk inne i Malmö som en viss ersättning för ett nedlagt Barsebäck tolkar vi som ett konkret exempel på aktuella konsekvenser av den förtida avvecklingen. Miljöfördelarna är minst sagt diskutabla, eftersom det nya kraftvärmeverket dels måste importera naturgas, dels kommer att öka luftföroreningarna i Sydsverige. En stor satsning på detta stora naturgaseldade kraftverk leder ingalunda bort från fossilbränslets samhälle, något som vi alla enats om att undvika.

Motiven bakom kärnkraftsavvecklingen har ofta utgått från miljöskäl och att avfallsfrågan inte lösts. I dag vet vi att Sverige och Finland är världsledande i fråga om utveckla tekniken att slutförvara även det högaktiva avfallet. Finland bygger redan ett slutförvar för sådant avfall i Olkiluoto, dessutom nära bygget av ännu en stor, ny reaktor. I Sverige har vi sedan flera år ett internationellt beundrat och säkert slutförvar för det lågaktiva avfallet i Forsmark, Östhammars kommun. Nu pågår provborringar för ett slutförvar med kommunernas godkännande och med preliminärt mycket lovande resultat i Oskarshamn och Östhammar. Vi tror därför att det är möjligt att lösa problemen att slutförvara även det högaktiva avfallet på ett ansvarsfullt och betryggande sätt i Sverige.

Mycket talar för att elproduktionen från de efterhand nedlagda svenska kärnkraftverken kommer att ersättas av importerad, fossilbränslebaserad el från kontinenten men också av el från finska och ryska kärnkraftverk. Ingen kan förneka att en ökad användning, särskilt av kol och olja, påverkar den pågående försurningen liksom den s.k. växthuseffekten synnerligen negativt. För Sydsveriges del har en statlig expertutredning om miljökonsekvenserna av nedläggning av en Barsebäcksreaktor utretts av länsstyrelsen i Skåne län och SMHI. Den påvisade allvarliga miljöstörningar, särskilt i de stora försurningskänsliga skogsbygderna. Med nedläggningen av ytterligare en reaktor fördubblas dessa miljöföroreningar i Sydsverige.

De alla värsta miljökonsekvenserna av fossilsamhällets fortsättning rapporterar polarforskarna om. I arktiska områden omvandlar den snabbt accelererande växthuseffekten hela ekologin där och hotar indirekt även våra egna, närbelägna hav och landområden. Arter håller t.o.m. på att utrotas i dessa känsliga miljöer. Därför menar vi, att de nordiska länderna måste bevaka denna, för vår egen framtid, nära nog livsavgörande, miljöfråga intensivt internationellt, främst i FN och EU. Själva måste vi också visa, att vi lever som vi lär genom vår egen energipolitik. I den måste vi föregå med gott exem-

pel. Därför är det oförsvarligt av Sverige att i förtid avveckla en miljövänlig, omsorgsfullt kontrollerad kärnkraft, som är internationellt omvittnad. Särskilt gäller detta så länge som storskaliga icke fossila energikällor ännu inte existerar. Den förtida avvecklingen hör helt enkelt inte hemma i en nation med anspråk på att vara ett världssamvete i fråga om miljön.

Den förtida avvecklingen slår hårt inte bara mot miljön utan också mot folkhushållet och indirekt jobben. Det har vi inte råd med, i synnerhet inte om vi ska leva upp till målet: Hela landet skall leva! En förtida avveckling leder helt säkert till betydligt högre elpriser. Höga elpriser drabbar såväl den svenska basindustrin som hushållen, framför allt de med lägst inkomster och i glesbygder, särskilt hårt. Detta har bl.a. Långtidsutredningen 2003/04 (bilaga 11) klart redovisat.

Riksdagen beslöt 1987 att i kärntekniklagen införa en bestämmelse (6 §) som stadgar att ”ingen får utarbeta konstruktionsritningar, beräkna kostnader, beställa utrustning eller vidta andra sådana förberedande åtgärder i syfte att inom landet uppföra en kärnkraftsreaktor”. Tankeförbudet har sedan det tillkom kritiserats från flera utgångspunkter, och frågan har rests om förbudet inte kan anses vara oförenligt med de principer om yttrande- och tankefrihet som bör ligga till grund för all lagstiftning.

Därtill har tankeförbudet haft en hämmande effekt på den akademiska friheten. Under hösten 1995 samlade sig över hundra svenska professorer och forskare från landets universitet och högskolor till ett upprop till regeringen om att avskaffa tankeförbudet.

Många uppfattar kärntekniklagens 6 § som ett forskningsförbud. Detta har även påpekats i betänkandet från Kärnsäkerhetsutredningen (SOU 2003:100). Utredaren föreslår där att denna paragraf tas bort just på grund av att den så ofta missförstås och att den egentligen saknar betydelse då det i 5 § kärntekniklagen finns ett förbud att meddela tillstånd till nya kärnkraftsreaktorer. Den statliga utredning som senast såg över kärntekniklagen ansåg även i sitt betänkande Översyn av lagstiftningen på kärnenergiområdet (SOU 1991:95) att tankeförbudet borde slopas. Utredningen konstaterade att paragrafen inte är motiverad av säkerhetsskäl och därför inte hör hemma i en utpräglad säkerhetslag som kärntekniklagen. Mot denna bakgrund bör 6 § i kärntekniklagen upphävas och därmed tankeförbudet på kärnenergiområdet.

Med hänvisning till vad som sagts i det föregående föreslår vi:

- 1) att partikongressen ger partistyrelsen i uppdrag att utforma en ny långsiktigt hållbar, miljöanpassad och samhällsekonomiskt försvarbar energipolitik,
- 2) att i en sådan politik ingår det att stoppa den förtida avvecklingen av svensk kärnkraft,
- 3) att det så kallade tankeförbudet i kärntekniklagen upphävs.

Carl-Åke Andersson

Nyköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion F21

Oskarshamns arbetarekommun

Utforma en ny, långsiktigt hållbar, miljöanpassad och samhälls-ekonomiskt försvarbar energipolitik

Under lång tid framöver kommer såväl Sverige som övriga Europa att förbli mycket beroende av kärnkraften för sin elförsörjning. Ersättningen med de s.k. förnybara energikällorna ger, trots allt större satsningar, endast mycket begränsade tillskott. Detta framgår bland annat av EU-kommissionens Grönbok om en europeisk strategi för trygg energiförsörjning. I EU pekar alla prognoser på att unionens beroende av import av energi, främst olja och gas från Ryssland och Nordafrika, kommer att öka. EU eftersträvar samtidigt en högre självförsörjning med energi. I Sverige vet vi, att kärnkraften svarade för fler TWh i fjor än den annars lika viktiga vattenkraften. Kombinationen bas-el från kärnkraft och reglerbar el från vattenkraft ger de svenska kunderna uto-mordentliga fördelar. I denna kraftbalans kan också t.ex. den föga reglerbara vindkraften lättare fasas in.

De politiskt betingade hoten om en förtida avveckling oroar naturligtvis vårt näringsliv, främst de många och stora energiintensiva exportföretagen. Nära två miljoner invånare bor i kommuner med elintensiv industri. Vi menar, liksom våra kollegor i de många kommunerna med energiintensiv industri, att landet inte har råd att förlora fler industrijobb, i synnerhet inte sådana i glesbygder och i företag med en lång, avancerad förädling av råvaror från skog och gruvor. Ytterligare förädling innebar med all sannolikhet en ökad elanvändning. Företagen måste, om den förtida avvecklingen fortsätter, antingen ompröva sina möjligheter att fortsätta sin produktion hos oss, att importera elkraft eller överväga en egen utbyggnad av kol- och gaseldade kraftverk. Staten kan med hänsyn till avvecklingen av kärnkraften omöjligt garantera fortsatta, låga elpriser för industrin. Flera stora exportföretag lär f.n. överväga möjligheterna att skapa ett gemensamt, större energiföretag som motvikt till de stora internationella jättarna på området, Vattenfall, Fortum och Sydkraft/EON.

Sydkrafts planer på ett naturgasbaserat kraftvärmeverk inne i Malmö som en viss ersättning för ett nedlagt Barsebäck tolkar vi som ett konkret exempel på aktuella konsekvenser av den förtida avvecklingen. Miljöfördelarna är minst sagt diskutabla, eftersom det nya kraftvärmeverket dels måste importera naturgas, dels kommer att öka luftföroreningarna i Sydsverige. En stor satsning på detta stora naturgaseldade kraftverk leder ingalunda bort från fossilbränslets samhälle, något som vi alla enats om att undvika.

Motiven bakom kärnkraftsavvecklingen har ofta utgått från miljöskäl och att avfallsfrågan inte lösts. I dag vet vi att Sverige och Finland är världsledande i fråga om utveckla tekniken att slutförvara även det högaktiva avfallet. Finland bygger redan ett slutförvar för sådant avfall i Olkiluoto, dessutom nära bygget av en stor, ny reaktor. I Sverige har vi sedan flera år ett internationellt beundrat och säkert slutförvar för det lågaktiva avfallet i Forsmark, Östhammars kommun. Nu pågår provborringar för ett slutförvar med kommunernas godkännande och med preliminärt mycket lovande resultat i Oskarshamn och Östhammar. Vi tror därför att det är möjligt att lösa problemen att slutförvara även det högaktiva avfallet på ett ansvarsfullt och betryggande sätt i Sverige.

Mycket talar för att elproduktionen från de efterhand nedlagda svenska

kärnkraftverken kommer att ersättas av importerad, fossilbränslebaserad el från kontinenten men också av el från finska och ryska kärnkraftverk. Ingen kan förneka att en ökad användning, särskilt av kol och olja, påverkar den pågående försurningen liksom den s.k. växthuseffekten synnerligen negativt. För Sydsveriges del har en statlig expertutredning om miljökonsekvenserna av nedläggning av en Barsebäcksreaktor utretts av länsstyrelsen i Skåne län och SMHI. Den påvisade allvarliga miljöstörningar, särskilt i de stora försurningskänsliga skogsbygderna. Med nedläggningen av ytterligare en reaktor fördubblas dessa miljöföroreningar i Sydsverige.

De allra värsta miljökonsekvenserna av fossilsamhällets fortsättning rapporterar polarforskarna om. I arktiska områden omvandlar den snabbt accelererande växthuseffekten hela ekologin där och hotar indirekt även våra egna, närbelägna hav och landområden. Arter håller t.o.m. på att utrotas i dessa känsliga miljöer. Därför menar vi, att de nordiska länderna måste bevaka denna, för vår egen framtid, nära nog livsavgörande, miljöfråga intensivt internationellt, främst i FN och EU. Själva måste vi också visa, att vi lever som vi lär genom vår egen energipolitik. I den måste vi föregå med gott exempel. Därför är det oförsvarligt av Sverige att i förtid avveckla en miljövänlig, omsorgsfullt kontrollerad kärnkraft, som är internationellt omvittnad. Särskilt gäller detta så länge som storskaliga icke fossila energikällor ännu inte existerar. Den förtida avvecklingen hör helt enkelt inte hemma i en nation med anspråk på att vara ett världssamvete i fråga om miljön.

Den förtida avvecklingen slår hårt inte bara mot miljön utan också mot folkhushållet och indirekt jobben. Det har vi inte råd med, i synnerhet inte om vi ska leva upp till målet: Hela landet skall leva! En förtida avveckling leder helt säkert till betydligt högre elpriser. Höga elpriser drabbar såväl den svenska basindustrin som hushållen, framför allt de med lägst inkomster och i glesbygder, särskilt hårt. Detta har bl.a. Långtidsutredningen 2003/04 (bilaga 11) klart redovisat.

Riksdagen beslöt 1987 att i kärntekniklagen införa en bestämmelse (§6) som stadgar att ”ingen får utarbeta konstruktionsritningar, beräkna kostnader, beställa utrustning eller vidta andra sådana förberedande åtgärder i syfte att inom landet uppföra en kärnkraftsreaktor”. Tankeförbudet har sedan det tillkom kritiserats från flera utgångspunkter, och frågan har rests om förbudet inte kan anses vara oförenligt med de principer om yttrande- och tankefrihet som bör ligga till grund för all lagstiftning.

Därtill har tankeförbudet haft en hämmande effekt på den akademiska friheten. Under hösten 1995 samlade sig över hundra svenska professorer och forskare från landets universitet och högskolor till ett upprop till regeringen om att avskaffa tankeförbudet.

Många uppfattar kärntekniklagen §6 som ett forskningsförbud. Detta har även påpekats i betänkandet från Kärnsäkerhetsutredningen (SOU 2003: 100). Utredaren föreslår där att denna paragraf tas bort just på grund av att den så ofta missförstås och att den egentligen saknar betydelse då det i §5 kärntekniklagen finns ett förbud att meddela tillstånd till nya kärnkraftsreaktorer.

Den statliga utredning som senast såg över kärntekniklagen ansåg även i sitt betänkande Översyn av lagstiftningen på kärnenergiområdet (SOU 1991:95) att tankeförbudet borde slopas. Utredningen konstaterade att paragrafen inte är motiverad av säkerhetsskäl och därför inte hör hemma i en utpräglad säkerhetslag som kärntekniklagen. Mot denna bakgrund bör §6 i kärntekniklagen upphävas och därmed tankeförbudet på kärnenergiområdet.

Med hänvisning till vad som sagts i det föregående föreslår vi:

- 1) att partikongressen ger partistyrelsen i uppdrag att utforma en ny, långsiktigt hållbar, miljöanpassad och samhällsekonomiskt försvarbar energipolitik
- 2) att i en sådan politik ingår det att stoppa den förtida avvecklingen av svensk kärnkraft
- 3) att det så kallade tankeförbudet i kärntekniklagen upphävs.

Roland Palmqvist, Löddeköping, Peter Wretlund, Oskarshamn, Jana Nilsson, Varberg, Margareta Widén-Berggren, Gimo och Carl-Åke Andersson, Nyköping

Oskarshamns arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion F22

Kävlinge arbetarekommun

Utforma en ny, långsiktigt hållbar, miljöanpassad och samhällsekonomiskt försvarbar energipolitik

Under lång tid framöver kommer såväl Sverige som övriga Europa att förbli mycket beroende av kärnkraften för sin elförsörjning. Ersättningen med de s.k. förnybara energikällorna ger, trots allt större satsningar, endast mycket begränsade tillskott. Detta framgår bland annat av EU-kommissionens Grönbok om en europeisk strategi förtrygg energiförsörjning. I EU pekar alla prognoser på att unionens beroende av import av energi, främst olja och gas från Ryssland och Nordafrika, kommer att öka. EU eftersträvar samtidigt en högre självförsörjning med energi. I Sverige vet vi, att kärnkraften svarade för fler TWh i fjor än den annars lika viktiga vattenkraften. Kombinationen bas-el från kärnkraft och reglerbar el från vattenkraft ger de svenska kunderna utomordentliga fördelar. I denna kraftbalans kan också t.ex. den föga reglerbara vindkraften lättare fasas in.

De politiskt betingade hoten om en förtida avveckling oroar naturligtvis vårt näringsliv, främst de många och stora energiintensiva exportföretagen. Nära två miljoner invånare bor i kommuner med elintensiv industri. Vi menar, liksom våra kolleger i de många kommunerna med energiintensiv industri, att landet inte har råd att förlora fler industrijobb, i synnerhet inte sådana i glesbygder och i företag med en lång, avancerad förädling av råvaror från skog och gruvor. Ytterligare förädling innebär med all sannolikhet en ökad elanvändning. Företagen måste, om den förtida avvecklingen fortsätter, antingen ompröva sina möjligheter att fortsätta sin produktion hos oss, att importera elkraft eller överväga en egen utbyggnad av kol- och gaseldade kraftverk. Staten kan med hänsyn till avvecklingen av kärnkraften omöjlig garantera fortsatta, låga elpriser för industrin. Flera stora exportföretag lär för närvarande överväga möjligheterna att skapa ett gemensamt, större energiföretag som motvikt till de stora internationella jättarna på området, Vattenfall, Fortum och Sydkraft/EON.

Sydkrafts planer på ett naturgasbaserat kraftvärmeverk inne i Malmö som en viss ersättning för ett nedlagt Barsebäck tolkar vi som ett konkret

exempel på aktuella konsekvenser av den förtida avvecklingen. Miljöfördelarna är minst sagt diskutabla, eftersom det nya kraftvärmeverket dels måste importera naturgas, dels kommer att öka luftföroreningarna i Sydsverige. En stor satsning på detta stora naturgaseldade kraftverk leder ingalunda bort från fossilbränslets samhälle, något som vi alla enats om att undvika.

Motiven bakom kärnkraftsavvecklingen har ofta utgått från miljöskäl och att avfallsfrågan inte lösts. I dag vet vi att Sverige och Finland är världsledande i fråga om utveckla tekniken att slutförvara även det högaktiva avfallet. Finland bygger redan ett slutförvar för sådant avfall i Olkiluoto, dessutom nära bygget av ännu en stor, ny reaktor. I Sverige har vi sedan flera år ett internationellt beundrat och säkert slutförvar för det lågaktiva avfallet i Forsmark, Östhammars kommun. Nu pågår provborrningar för ett slutförvar med kommunernas godkännande och med preliminärt mycket lovande resultat i Oskarshamn och Östhammar. Vi tror därför att det är möjligt att lösa problemen att slutförvara även det högaktiva avfallet på ett ansvarsfullt och betryggande sätt i Sverige.

Mycket talar för att elproduktionen från de efterhand nedlagda svenska kärnkraftverken kommer att ersättas av importerad, fossilbränslebaserad el från kontinenten men också av el från finska och ryska kärnkraftverk. Ingen kan förneka att en ökad användning, särskilt av kol och olja, påverkar den pågående försurningen liksom den s.k. växthuseffekten synnerligen negativt. För Sydsveriges del har en statlig expertutredning om miljökonsekvenserna av nedläggning av en Barsebäcksreaktor utretts av länsstyrelsen i Skåne län och SMHI. Den påvisade allvarliga miljöstörningar, särskilt i de stora försurningskänsliga skogsbygderna. Med nedläggningen av ytterligare en reaktor fördubblas dessa miljöföroreningar i Sydsverige.

De allra värsta miljökonsekvenserna av fossilsamhällets fortsättning rapporterar polarforskarna om. I arktiska områden omvandlar den snabbt accelererande växthuseffekten hela ekologin där och hotar indirekt även våra egna, närbelägna hav och landområden. Arter håller t.o.m. på att utrotas i dessa känsliga miljöer. Därför menar vi, att de nordiska länderna måste bevaka denna, förvaregen framtid, nära nog livsavgörande, miljöfråga intensivt internationellt, främst i FN och EU. Själva måste vi också visa, att vi lever som vi lär genom vår egen energipolitik. I den måste vi föregå med gott exempel. Därför är det oförsvarligt av Sverige att i förtid avveckla en miljövänlig, omsorgsfullt kontrollerad kärnkraft, som är internationellt omvitnad. Särskilt gäller detta så länge som storskaliga icke fossila energikällor ännu inte existerar. Den förtida avvecklingen hör helt enkelt inte hemma i en nation med anspråk på att vara ett världssamvete i fråga om miljön.

Den förtida avvecklingen slår hårt inte bara mot miljön utan också mot folkhushållet och indirekt jobben. Det har vi inte råd med, i synnerhet inte om vi ska leva upp till målet: Hela landet skall leva! En förtida avveckling leder helt säkert till betydligt högre elpriser. Höga elpriser drabbar såväl den svenska basindustrin som hushållen, framför allt de med lägst inkomster och i glesbygder, särskilt hårt. Detta har bl.a. Långtidsutredningen 2003/04 (bilaga 11) klart redovisat.

Riksdagen beslöt 1987 att i kärntekniklagen införa en bestämmelse (6 §) som stadgar att ”ingen får utarbeta konstruktionsritningar, beräkna kostnader, beställa utrustning eller vidta andra sådana förberedande åtgärder i syfte att inom landet uppföra en kärnkraftsreaktor”. Tankeförbudet har sedan det tillkom kritiserats från flera utgångspunkter, och frågan har rests om förbudet

inte kan anses vara oförenligt med de principer om yttrande- och tankefrihet som bör ligga till grund för all lagstiftning.

Därtill har tankeförbudet haft en hämmande effekt på den akademiska friheten. Under hösten 1995 samlade sig över hundra svenska professorer och forskare från landets universitet och högskolor till ett upprop till regeringen om att avskaffa tankeförbudet.

Många uppfattar kärntekniklagens 6 § som ett forskningsförbud. Detta har även påpekats i betänkandet från Kärnsäkerhetsutredningen (SOU 2003:100). Utredaren föreslår där att denna paragraf tas bort just på grund av att den så ofta missförstås och att den egentligen saknar betydelse då det i 5 § kärntekniklagen finns ett förbud att meddela tillstånd till nya kärnkraftsreaktorer.

Den statliga utredning som senast såg över kärntekniklagen ansåg även i sitt betänkande Översyn av lagstiftningen på kärnenergiområdet (SOU 1991:95) att tankeförbudet borde slopas. Utredningen konstaterade att paragrafen inte är motiverad av säkerhetsskäl och därför inte hör hemma i en utpräglad säkerhetslag som kärntekniklagen. Mot denna bakgrund bör 6 § i kärntekniklagen upphävas och därmed tankeförbudet på kärnenergiområdet.

Med hänvisning till vad som sagts i det föregående föreslår vi:

- 1) att partikongressen ger partistyrelsen i uppdrag att utforma en ny, långsiktigt hållbar, miljöanpassad och samhällsekonomiskt försvarbar energipolitik,
- 2) att i en sådan politik ingår det att stoppa den förtida avvecklingen av svensk kärnkraft,
- 3) att det så kallade tankeförbudet i kärntekniklagen upphävs.

Roland Palmqvist, Löddeköpinge, Peter Wretlund, Oskarshamn, Jana Nilsson, Varberg, Margareta Widén-Berggren, Gimo och Carl-Åke Andersson, Nyköping

Kävlinge arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion F23

Östhammars arbetarekommun

Utforma en ny, långsiktigt hållbar, miljöanpassad och samhällsekonomiskt försvarbar energipolitik

Under lång tid framöver kommer såväl Sverige som övriga Europa att förbli mycket beroende av kärnkraften för sin elförsörjning. Ersättningen med de så kallade förnybara energikällorna ger, trots allt större satsningar, endast mycket begränsade tillskott. Detta framgår bland annat av EU-kommissionens Grönbok om en europeisk strategi för trygg energiförsörjning. I EU pekar alla prognoser på att unionens beroende av import av energi, främst olja och gas från Ryssland och Nordafrika, kommer att öka. EU eftersträvar samtidigt en högre självförsörjning med energi. I Sverige vet vi, att kärnkraften svarade för fler TWh i fjor än den annars lika viktiga vattenkraften. Kombinationen basel från kärnkraft och reglerbar el från vattenkraft ger de svenska kunderna utomordentliga fördelar. I denna kraftbalans kan också t.ex. den föga reglerbara vindkraften lättare fasas in.

De politiskt betingade hoten om en förtida avveckling oroar naturligtvis vårt näringsliv, främst de många och stora energiintensiva exportföretagen. Nära två miljoner invånare bor i kommuner med elintensiv industri. Vi menar, liksom våra kolleger i de många kommunerna med energiintensiv industri, att landet inte har råd att förlora fler industrijobb, i synnerhet inte sådana i glesbygder och i företag med en lång, avancerad förädling av råvaror från skog och gruvor. Ytterligare förädling innebär med all sannolikhet en ökad elanvändning. Företagen måste, om den förtida avvecklingen fortsätter, antingen ompröva sina möjligheter att fortsätta sin produktion hos oss, att importera elkraft eller överväga en egen utbyggnad av kol- och gaseldade kraftverk. Staten kan med hänsyn till avvecklingen av kärnkraften omöjligt garantera fortsatta, låga elpriser för industrin. Flera stora exportföretag lär för närvarande överväga möjligheterna att skapa ett gemensamt, större energiföretag som motvikt till de stora internationella jättarna på området, Vattenfall, Fortum och Sydkraft/EON.

Sydskrafts planer på ett naturgasbaserat kraftvärmeverk inne i Malmö som en viss ersättning för ett nedlagt Barsebäck tolkar vi som ett konkret exempel på aktuella konsekvenser av den förtida avvecklingen. Miljöfördelarna är minst sagt diskutabla, eftersom det nya kraftvärmeverket dels måste importera naturgas, dels kommer att öka luftföroreningarna i Sydsverige. En stor satsning på detta stora naturgaseldade kraftverk leder ingalunda bort från fossilbränslets samhälle, något som vi alla enats om att undvika.

Motiven bakom kärnkraftsavvecklingen har ofta utgått från miljöskäl och att avfallsfrågan inte lösts. I dag vet vi att Sverige och Finland är världsledande i fråga om utveckla tekniken att slutförvara även det högaktiva avfallet. Finland bygger redan ett slutförvar för sådant avfall i Olkiluoto, dessutom nära bygget av ännu en stor, ny reaktor. I Sverige har vi sedan flera år ett internationellt beundrat och säkert slutförvar för det lågaktiva avfallet i Forsmark, Östhammars kommun. Nu pågår provborrningar för ett slutförvar med kommunernas godkännande och med preliminärt mycket lovande resultat i Oskarshamn och Östhammar. Vi tror därför att det är möjligt att lösa problemen att slutförvara även det högaktiva avfallet på ett ansvarsfullt och betryggande sätt i Sverige.

Mycket talar för att elproduktionen från de efterhand nedlagda svenska kärnkraftverken kommer att ersättas av importerad, fossilbränslebaserad el från kontinenten men också av el från finska och ryska kärnkraftverk. Ingen kan förneka att en ökad användning, särskilt av kol och olja, påverkar den pågående försurningen liksom den så kallade växthuseffekten synnerligen negativt. För Sydsveriges del har en statlig expertutredning om miljökonsekvenserna av nedläggning av en Barsebäcksreaktor utretts av länsstyrelsen i Skåne län och SMHI. Den påvisade allvarliga miljöstörningar, särskilt i de stora försurningskänsliga skogsbygderna. Med nedläggningen av ytterligare en reaktor fördubblas dessa miljöföroreningar i Sydsverige.

De alla värsta miljökonsekvenserna av fossilsamhällets fortsättning rapporterar polarforskarna om. I arktiska områden omvandlar den snabbt accelererande växthuseffekten hela ekologin där och hotar indirekt även våra egna, närbelägna hav och landområden. Arter håller t.o.m. på att utrotas i dessa känsliga miljöer. Därför menar vi, att de nordiska länderna måste bevaka denna, förvar egen framtid, nära nog livsavgörande, miljöfråga intensivt internationellt, främst i FN och EU. Själva måste vi också visa, att vi lever som vi lär genom vår egen energipolitik. I den måste vi föregå med gott exempel.

Därför är det oförsvarligt av Sverige att i förtid avveckla en miljövänlig, omsorgsfullt kontrollerad kärnkraft, som är internationellt omvitnad. Särskilt gäller detta så länge som storskaliga icke fossila energikällor ännu inte existerar. Den förtida avvecklingen hör helt enkelt inte hemma i en nation med anspråk på att vara ett världssamvete i fråga om miljön.

Den förtida avvecklingen slår hårt inte bara mot miljön utan också mot folkhushållet och indirekt jobben. Det har vi inte råd med, i synnerhet inte om vi ska leva upp till målet: Hela landet skall leva! En förtida avveckling leder helt säkert till betydligt högre elpriser. Höga elpriser drabbar såväl den svenska basindustrin som hushållen, framför allt de med lägst inkomster och i glesbygder, särskilt hårt. Detta har bland annat Långtidsutredningen 2003/04 (bilaga 11) klart redovisat.

Riksdagen beslöt 1987 att i kärntekniklagen införa en bestämmelse (6 §) som stadgar att "ingen får utarbeta konstruktionsritningar, beräkna kostnader, beställa utrustning eller vidta andra sådana förberedande åtgärder i syfte att inom landet uppföra en kärnkraftsreaktor". Tankeförbudet har sedan det tillkom kritiserats från flera utgångspunkter, och frågan har rests om förbudet inte kan anses vara oförenligt med de principer om yttrande- och tankefrihet som bör ligga till grund för all lagstiftning.

Därtill har tankeförbudet haft en hämmande effekt på den akademiska friheten. Under hösten 1995 samlade sig över hundra svenska professorer och forskare från landets universitet och högskolor till ett upprop till regeringen om att avskaffa tankeförbudet.

Många uppfattar kärntekniklagens 6 § som ett forskningsförbud. Detta har även påpekats i betänkandet från Kärnsäkerhetsutredningen (SOU 2003:100). Utredaren föreslår där att denna paragraf tas bort just på grund av att den så ofta missförstås och att den egentligen saknar betydelse då det i 5 § kärntekniklagen finns ett förbud att meddela tillstånd till nya kärnkraftsreaktorer.

Den statliga utredning som senast såg över kärntekniklagen ansåg även i sitt betänkande Översyn av lagstiftningen på kärnenergiområdet (SOU 1991:95) att tankeförbudet borde slopas. Utredningen konstaterade att paragrafen inte är motiverad av säkerhetsskäl och därför inte hör hemma i en utpräglad säkerhetslag som kärntekniklagen. Mot denna bakgrund bör 6 § i kärntekniklagen upphävas och därmed tankeförbudet på kärnenergiområdet.

Med hänvisning till vad som sagts i det föregående föreslår vi:

- 1) att partikongressen ger partistyrelsen i uppdrag att utforma en ny, långsiktigt hållbar, miljöanpassad och samhällsekonomiskt försvarbar energipolitik,
- 2) att i en sådan politik ingår det att stoppa den förtida avvecklingen av svensk kärnkraft,
- 3) att det så kallade tankeförbudet i kärntekniklagen upphävs.

Roland Palmqvist, Löddeköpinge, Peter Wretlund, Oskarshamn, Jana Nilsson, Varberg, Margareta Widén-Berggren, Gimo och Carl-Åke Andersson, Nyköping

Östhammars arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion F24

Varbergs arbetarekommun

Utforma en ny, långsiktigt hållbar, miljöanpassad och samhälls-ekonomiskt försvarbar energipolitik

Under lång tid framöver kommer såväl Sverige som övriga Europa att förbli mycket beroende av kärnkraften för sin elförsörjning. Ersättningen med de s.k. förnybara energikällorna ger, trots allt större satsningar, endast mycket begränsade tillskott. Detta framgår bland annat av EU-kommissionens Grönbok om en europeisk strategi förtrygg energiförsörjning. I EU pekar alla prognoser på att unionens beroende av import av energi, främst olja och gas från Ryssland och Nordafrika, kommer att öka. EU eftersträvar samtidigt en högre självförsörjning med energi. I Sverige vet vi, att kärnkraften svarade för fler TWh i fjor än den annars lika viktiga vattenkraften. Kombinationen bas-el från kärnkraft och reglerbar el från vattenkraft ger de svenska kunderna utomordentliga fördelar. I denna kraftbalans kan också t.ex. den föga reglerbara vindkraften lättare fasas in.

De politiskt betingade hoten om en förtida avveckling oroar naturligtvis vårt näringsliv, främst de många och stora energiintensiva exportföretagen. Nära två miljoner invånare bor i kommuner med elintensiv industri. Vi menar, liksom våra kolleger i de många kommunerna med energiintensiv industri, att landet inte har råd att förlora fler industrijobb, i synnerhet inte sådana i glesbygder och i företag med en lång, avancerad förädling av råvaror från skog och gruvor. Ytterligare förädling innebär med all sannolikhet en ökad elanvändning. Företagen måste, om den förtida avvecklingen fortsätter, antingen ompröva sina möjligheter att fortsätta sin produktion hos oss, att importera elkraft eller överväga en egen utbyggnad av kol- och gaseldade kraftverk. Staten kan med hänsyn till avvecklingen av kärnkraften omöjligt garantera fortsatta, låga elpriser för industrin. Flera stora exportföretag lärf.n. överväga möjligheterna att skapa ett gemensamt, större energiföretag som motvikt till de stora internationella jättarna på området, Vattenfall, Fortum och Sydkraft/EON.

Sydskrafts planer på ett naturgasbaserat kraftvärmeverk inne i Malmö som en viss ersättning för ett nedlagt Barsebäck tolkar vi som ett konkret exempel på aktuella konsekvenser av den förtida avvecklingen. Miljöfördelarna är minst sagt diskutabla, eftersom det nya kraftvärmeverket dels måste importera naturgas, dels kommer att öka luftföroreningarna i Sydsverige. En stor satsning på detta stora naturgaseldade kraftverk leder ingalunda bort från fossilbränslets samhälle, något som vi alla enats om att undvika.

Motiven bakom kärnkraftsavvecklingen har ofta utgått från miljöskäl och att avfallsfrågan inte lösts. I dag vet vi att Sverige och Finland är världsledande i fråga om utveckla tekniken att slutförvara även det högaktiva avfallet. Finland bygger redan ett slutförvar för sådant avfall i Olkiluoto, dessutom nära bygget av ännu en stor, ny reaktor. I Sverige har vi sedan flera år ett internationellt beundrat och säkert slutförvar för det lågaktiva avfallet i Forsmark, Östhammars kommun. Nu pågår provborrningar för ett slutförvar med kommunemas godkännande och med preliminärt mycket lovande resultat i Oskarshamn och Östhammar. Vi tror därför att det är möjligt att lösa problemen att slutförvara även det högaktiva avfallet på ett ansvarsfullt och betryggande sätt i Sverige.

Mycket talar för att elproduktionen från de efterhand nedlagda svenska kärnkraftverken kommer att ersättas av importerad, fossilbränslebaserad el

från kontinenten men också av el från finska och ryska kärnkraftverk. Ingen kan förneka att en ökad användning, särskilt av kol och olja, påverkar den pågående försurningen liksom den s.k. växthuseffekten synnerligen negativt. För Sydsveriges del har en statlig expertutredning om miljökonsekvenserna av nedläggning av en Barsebäcksreaktor utretts av länsstyrelsen i Skåne län och SMHI. Den påvisade allvarliga miljöstörningar, särskilt i de stora försurningskänsliga skogsbygderna. Med nedläggningen av ytterligare en reaktor fördubblas dessa miljöföroreningar i Sydsverige.

De allra värsta miljökonsekvenserna av fossilsamhällets fortsättning rapporterar polarforskarna om. I arktiska områden omvandlar den snabbt accelererande växthuseffekten hela ekologin där och hotar indirekt även våra egna, närbelägna hav och landområden. Arter håller t.o.m. på att utrotas i dessa känsliga miljöer. Därför menar vi, att de nordiska länderna måste bevaka denna, förvar egen framtid, nära nog livsavgörande, miljöfråga intensivt internationellt, främst i FN och EU. Själva måste vi också visa, att vi lever som vi lär genom vår egen energipolitik. I den måste vi föregå med gott exempel. Därför är det oförsvarligt av Sverige att i förtid utveckla en miljövänlig, omsorgsfullt kontrollerad kärnkraft, som är internationellt omvittnad. Särskilt gäller detta så länge som storskaliga icke fossila energikällor ännu inte existerar. Den förtida utvecklingen hör helt enkelt inte hemma i en nation med anspråk på att vara ett världssamvete i fråga om miljön.

Den förtida utvecklingen slår hårt inte bara mot miljön utan också mot folkhushållet och indirekt jobben. Det har vi inte råd med, i synnerhet inte om vi ska leva upp till målet: Hela landet skall leva! En förtida utveckling leder helt säkert till betydligt högre elpriser. Höga elpriser drabbar såväl den svenska basindustrin som hushållen, framför allt de med lägst inkomster och i glesbygder, särskilt hårt. Detta har bl.a. Långtidsutredningen 2003/04 (bilaga 11) klart redovisat.

Riksdagen beslöt 1987 att i kärntekniklagen införa en bestämmelse (6 §) som stadgar att "ingen får utarbeta konstruktionsritningar, beräkna kostnader, beställa utrustning eller vidta andra sådana förberedande åtgärder i syfte att inom landet uppföra en kärnkraftsreaktor". Tankeförbudet har sedan det tillkom kritiserats från flera utgångspunkter, och frågan har rests om förbudet inte kan anses vara oförenligt med de principer om yttrande- och tankefrihet som bör ligga till grund för all lagstiftning.

Därtill har tankeförbudet haft en hämmande effekt på den akademiska friheten. Under hösten 1995 samlade sig över hundra svenska professorer och forskare från landets universitet och högskolor till ett upprop till regeringen om att avskaffa tankeförbudet.

Många uppfattar kärntekniklagens 6 § som ett forskningsförbud. Detta har även påpekats i betänkandet från Kärnsäkerhetsutredningen (SOU 2003:100). Utredaren föreslår där att denna paragraf tas bort just på grund av att den så ofta missförstås och att den egentligen saknar betydelse då det i 5 § kärntekniklagen finns ett förbud att meddela tillstånd till nya kärnkraftsreaktorer.

Den statliga utredning som senast såg över kärntekniklagen ansåg även i sitt betänkande Översyn av lagstiftningen på kärnenergiområdet (SOU 1991:95) att tankeförbudet borde slopas. Utredningen konstaterade att paragrafen inte är motiverad av säkerhetsskäl och därför inte hör hemma i en utpräglad säkerhetslag som kärntekniklagen. Mot denna bakgrund bör 6 § i kärntekniklagen upphävas och därmed tankeförbudet på kärnenergiområdet.

Med hänvisning till vad som sagts i det föregående föreslår vi

- 1) att partikongressen ger partistyrelsen i uppdrag att utforma en ny, långsiktigt hållbar, miljöanpassad och samhällsekonomiskt försvarbar energipolitik,
- 2) att i en sådan politik ingår det att stoppa den förtida avvecklingen av svensk kärnkraft,
- 3) att det s.k. tankeförbudet i kärntekniklagen upphävs.

Roland Palmqvist, Löddeköpinge, Peter Wretlund, Oskarshamn, Jana Nilsson, Varberg, Margareta Widén-Berggren, Gimo och Carl-Åke Andersson, Nyköping

Varbergs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Partistyrelsens utlåtande över motionerna F25, F26, F27:1-2 och F28 (ompröva energipolitiken)

I motionerna F25 (Umeå arbetarekommun) och F26 (Norrtälje arbetarekommun) yrkas att partikongressen uppdrar åt partistyrelsen att ta initiativ till en parlamentarisk energipolitisk utredning med bredast tänkbara sammansättning. I motion F27:1-2 (Varbergs arbetarekommun) föreslås partikongressen att besluta att ompröva energipolitiken i enlighet med de förslag som redovisas i motionen samt att en arbetsgrupp med fackliga och politiska representanter inom ramen för arbetarrörelsen får i uppdrag att utarbeta ett energipolitiskt program på grundval av motionens förslag. I motion F28 (Norrtälje arbetarekommun) föreslås att en ny omröstning om kärnkraftens roll i energipolitiken ska genomföras under kommande mandatperiod.

Folkomröstningen om kärnkraften ägde rum i mars 1980. Riksdagen beslöt därefter att tolv reaktorer, som var i drift, under byggnad eller planering, skulle tillåtas under sin tekniska livslängd som ansågs vara 25 år, och att kärnenergiepoken skulle vara slut senast 2010. Sedan dess har riksdagen släppt årtalet 2010 och talar nu om en avveckling i den takt kärnkraftsenergin ersätts genom energieffektivisering och förnybara energikällor. Det är också uttalat att avvecklingen ska ske hänsyn till sysselsättning och välfärd.

Partistyrelsen anser att det vore vanskligt att sätta ett bäst före-datum på en folkomröstning. Nästa steg skulle kunna bli omprövningar av en rad folkomröstningar – från högertrafik till EU-inträde. Partistyrelsens uppfattning är att resultatet från folkomröstningen 1980 bäst hanteras inom det parlamentariska systemet, inte genom en förnyad folkomröstning.

Den nuvarande energipolitiken lades fast i 2002 års energipolitiska program. Energipolitiken ska skapa villkor för en effektiv och hållbar energianvändning och för en kostnadseffektiv svensk energiförsörjning med låg negativ inverkan på hälsa, miljö och klimat. Energipolitiken ska också underlätta omställningen till ett ekologiskt hållbart samhälle, som främjar en god ekonomisk och social utveckling i hela Sverige. Den förda politiken lägger stor vikt vid frågor om försörjningstrygghet och arbetar aktivt med att stimulera ny kraftproduktion i Sverige, framför allt förnybar.

Partistyrelsen diskuterar kontinuerligt energipolitiken och informella grupper finns redan inom arbetarrörelsen varför partistyrelsen inte anser att det finns behov av en ny arbetsgrupp.

Partistyrelsen föreslår kongressen besluta:

- 1) att avslå motionerna F25, F26 och F28,
- 2) att anse motion F27:1-2 besvarad med hänvisning till partistyrelsens utlåtande.

Motion F25

Umeå arbetarekommun

Energifrågorna måste belysas och beskrivas ur alla tänkbara perspektiv.

De finns alltid energi – det handlar bara om vad vi vill betala. Är det sant, troligen inte. Priset kan bli så högt att välfärdssamhället skadas.

Om vi går över till förnybara energikällor som sol, ved, vind och vattenkraft så är alla problem lösta. Är det sant? Nej, solen är all ”förnybar” energis moder men eftersom koncentrationen är låg på våra breddgrader och jordmånen dålig på andra håll, så kommer denna källa inte att räcka.

Fossila bränslen som gas, kol och olja kommer väl att räcka länge än? Ja kanske det, men också dom tar slut, även om dessa härstammar från mycket gammal solenergi så kan vi inte vänta 400 miljoner år på ny olja.

Nukleär energi är väl något att satsa på? Jo, men även denna energi är väl begränsad? Ja, men tillgången på klyvbart bränsle är inte riktigt så begränsad som för övriga energikällor. Uran finns i skiffern i våra fjälltrakter och som mineral i olika gruvor runt om i världen. Dessutom finns uran i världshavens vatten. Fissionskraften, kärnklyvning, är det som varit aktuellt de senaste 50 åren. Forskning på fusionskraften, sammansmältning av atomkärnorna som sker på solen har varit en forskardröm länge.

Vad kan vi lära av detta? Att vi inte kan avstå från någon energikälla i dag och att vi måste vara ytterst sparsamma med de fossila bränslena.

Forskningen på fissions- och fissionsteknik borde vara en av Sveriges stora forskningsprojekt.

Vår ekonomi tillåter inte att vi stänger fungerande kraftverk. Samtliga kraftverk bör moderniseras och effekterna höjas. En höjning av strömstyrkan på det stora baselnätet från 400 till 800 kilovolt på bör utredas (för att minimera överföringsförlusterna). Mottrycks- kraftverk för fjärrvärme bör byggas ut maximalt i tätorterna. Naturgas kan brukas så länge den är tillgänglig till acceptabelt pris.

Stora delar av vår basindustri, ryggraden i vårt lands försörjning, är mycket energiberoende. Små kostnadsökningar på el- och oljemarknaden kan redan nu få katastrofala effekter på välfärd, ekonomi och sysselsättning.

Innan Barsebäck 1 och 2 helt monteras ned måste Sveriges energipolitik utredas. Olika alternativ för vår energiförsörjning bör beskrivas på 20, 30, 40 och 50-års sikt. Det är viktigt att människors rädsla för kärnkraften kan sättas i ett perspektiv som visar vad som hotar vid energibrist. Eller vad som inträffar om koldioxidökningen får fullt genomslag på jordens klimat.

Med hänvisning till vad som ovan anförts hemställer vi

- 1) att partikongressen uppdrar åt partistyrelsen att ta initiativ till en parlamentarisk energipolitisk utredning med bredast tänkbara sammansättning.

Erik Bergkvist och Lennart Holmlund

Umeå arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion F26

Norrtälje arbetarekommun

Energifrågorna måste belysas och beskrivas ur alla tänkbara perspektiv.

De finns alltid energi – det handlar bara om vad vi vill betala. Är det sant, troligen inte. Priset kan bli så högt att välfärdssamhället skadas.

Om vi går över till förnybara energikällor som sol, ved, vind och vattenkraft så är alla problem lösta. Är det sant? Nej, solen är all ”förnybar” energis moder men eftersom koncentrationen är låg på våra breddgrader och jordmånen dålig på andra håll, så kommer denna källa inte att räcka.

Fossila bränslen som gas, kol och olja kommer väl att räcka länge än? Ja, kanske det, men också dom tar slut, även om dessa härstammar från mycket gammal solenergi så kan vi inte vänta 400 miljoner år på ny olja.

Nukleär energi är väl något att satsa på? Jo, men även denna energi är väl begränsad? Ja, men tillgången på klyvbart bränsle är inte riktigt så begränsad som för övriga energikällor. Uran finns i skiffern i våra fjälltrakter och som mineral i olika gruvor runt om i världen. Dessutom finns uran i världshavens vatten. Fissionskraften, kärnklyvning, är det som varit aktuellt de senaste 50 åren. Forskning på fusionskraften, sammansmältning av atomkärnorna som sker på solen har varit en forskardröm länge.

Vad kan vi lära av detta? Att vi inte kan avstå från någon energikälla i dag och att vi måste vara ytterst sparsamma med de fossila bränslena.

Forskningen på fissions- och fissionsteknik borde vara en av Sveriges stora forskningsprojekt.

Vår ekonomi tillåter inte att vi stänger fungerande kraftverk. Samtliga kraftverk bör moderniseras och effekterna höjas. En höjning av strömstyrkan på det stora baselnätet från 400 till 800 kilovolt på bör utredas (för att minimera överföringsförlusterna). Mottrycks- kraftverk för fjärrvärme bör byggas ut maximalt i tätorterna. Naturgas kan brukas så länge den är tillgänglig till acceptabelt pris.

Stora delar av vår basindustri, ryggraden i vårt lands försörjning, är mycket energiberöende. Små kostnadsökningar på el- och oljemarknaden kan redan nu få katastrofala effekter på välfärd, ekonomi och sysselsättning.

Innan Barsebäck 1 och 2 helt monteras ned måste Sveriges energipolitik utredas. Olika alternativ för vår energiförsörjning bör beskrivas på 20, 30, 40 och 50 års sikt. Det är viktigt att människors rädsla för kärnkraften kan sättas i ett perspektiv som visar vad som hotar vid energibrist. Eller vad som inträffar om koldioxidökningen får fullt genomslag på jordens klimat.

Med hänvisning till vad som ovan anförts hemställer vi:

- 1) att partikongressen uppdrar åt partistyrelsen att ta initiativ till en parlamentarisk energipolitisk utredning med bredast tänkbara sammansättning.

Norrhälje arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion F27

Varbergs arbetarekommun

Ompröva energipolitiken för tillväxt, miljö och folkhushåll.

Behovet av en genomtänkt energipolitik är alltmer uppenbar. Framtida tillgång och produktion av elenergi liksom priser och service är frågor som diskuteras alltmer. Det saknas en genomtänkt energipolitik inom arbetarrörelsen. Visserligen upprepas med jämna mellanrum att kärnkraften skall utvecklas och nya alternativ utvecklas. Dock framstår en sådan omställning under de närmaste 20 till 30 åren som helt orealistisk vilket de flesta torde vara överens om. Mot den bakgrunden är stängningen av Barsebäck energipolitiskt äventyrlig och väcker berättigad oro om Sveriges framtida energiförsörjning. Utvecklingen av Barsebäck sker också i en tid då vårt nordiska grannland Finland, som verkar på en gemensam nordisk elmarknad, nu satsar på en kärnkraftsutbyggnad. En stor del av svenska folket redovisar i olika undersökningar att man inte upplever en utveckling som realistisk utan är direkta motståndare till en sådan. En uppfattning som också omfattas av en majoritet av socialdemokrater.

En annan fråga av stor energipolitisk betydelse är elavregleringen. Förbättrad service och sjunkande priser ställdes i utsikt i samband med elavregleringen. På initiativ av fackförbundet SEKO tillsatte regeringen i slutet av 2004 en utredning med uppdrag att bland annat utvärdera avregleringen av elmarknaden. Den så kallade Regelutredningen redovisade sitt utredningsresultat i början av 2005 och konstaterar att avregleringen varken lett till sjunkande priser eller förbättrad service utan precis tvärtom ökade priser och försämrade service. En situation som de flesta medborgare känner igen.

Genom utförsäljningar har två utländska energiföretag tillsammans med det än så länge statliga Vattenfall i praktiken etablerat ett oligopol på elmarknaden. Vi har nu att se fram emot ständigt stigande priser samtidigt som elbolagen gör skyhöga vinster och bolagsdirektörerna honoreras med mångmiljonlöner och bonusar. Det statliga Vattenfall finner det mer intressant att satsa i kärn- och kolkraft utomlands än att pressa priser och höja service i vårt land. Genom den politiska reträtten från elmarknaden har elbolagen också utvecklat ett ekonomiskt "jobberi" på näten där konsumenterna är helt utelämnade. Den statliga energimyndigheten saknar resurser och möjlighet till övervakning. Vinstmaximering och ekonomisk satsning på internationell expansion har skett på bekostnad av driftsäkerhet och underhåll av elnäten i vårt land. De senaste årens tilltagande driftstörningar som kulminerade i samband med vinterns oväder i syd- och mellansverige understryker detta.

Det är nu dags att vidta åtgärder för att trygga elförsörjningen. Den förda energipolitiken måste omprövas i syfte att begränsa kraftigt höjda elpriser för konsumenterna och för att förhindra den typen av elavbrott nu lamsla-

git stora delar av landet. Ett regelverk måste utformas för att säkerställa en väl fungerande elförsörjning till rimliga priser på både kort och lång sikt. Vattenfall skall förbli i samhällelig ägo i syfte att användas som ett offensivt instrument för att åstadkomma låga priser och säker leverans till företag och konsumenter i Sverige.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår jag partikongressen besluta:

- 1) att ompröva energipolitiken i enligt med de förslag som redovisas i motionen,
- 2) att en arbetsgrupp med fackliga och politiska representanter inom ramen för arbetarrörelsen får i uppdrag att utarbeta ett energipolitiskt program på grundval av ovanstående förslag.

Varbergs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion F28

Norrtälje arbetarekommun

Genomför en ny omröstning om framtidens energiförsörjning

Ett kvarts sekel har gått sedan landet höll en folkomröstning om kärnkraften. Det betyder att närmare en mansålder passerat utan att vad frågan gällde, hur avvecklingen av kärnkraften som energikälla skulle genomföras, har avgjorts.

Av dagens valmanskår är det endast personer 40 år plus som tagit det avgörande beslutet om vår nuvarande och framtida energiförsörjning. Vi menar att detta är ett oacceptabelt förhållande. Tvärt om finns det många tecken som tyder på att beslutet från 1980 sedan länge saknar stöd hos folkmajoriteten. Förhoppningen om att "nya" kretsloppsanpassade energislag skulle introduceras under 80- och 90-talet har inte kunnat infrias i tillräcklig omfattning för att kunna ersätta kärnkraften som i dag svarar för cirka 50 procent av produktionen av elkraft. Det är minst lika stor andel som vid kärnkraftomröstningen 1980.

Sverige är ett land med betydande naturtillgångar. Om vi även i fortsättningen ska kunna utvecklas som industriland är tillgången på billig energi en viktig faktor. Klarar vi inte detta så är risken uppenbar att landet flyttar ned till en lägre division och blir en råvaruleverantör med i stället för att exportera förädlade skogs och mineralprodukter med de konsekvenser detta skulle få på våra nationalinkomster.

Enbart osäkerheten om vår framtida elförsörjning och energipriserna utgör ett hot mot den energi intensiva industrins investeringsvilja. Vi vänder oss också emot talet om att förbränning av olika kolväten skulle vara "modernare" och den högteknologiska atomkraften skulle vara en omodern teknik. Detta är ett tal emot bättre vetande.

Vi ifrågasätter också om kunskaperna om de olika reaktortyper som finns och funnits i produktion var särskilt utvecklad på den politiska nivån. I dag bygger vårt grannland Finland nya och ytterst moderna kärnkrafts verk. Sverige har fortfarande möjlighet att vetenskapligt och tekniskt återta en världsledande position på kärnkraftsområdet. En ny energiomröstning skulle måhända och ge chans till kunskapsuppbyggnad om energitillförselns roll i

och förutsättningen för det utvecklade välfärdssamhället och betyda att ålderdomlig förbränningssteknik ger fissions- och fusionstekniken en chans.

Vi hemställer att den socialdemokratiska partikongressen uttalar sig för:

- 1) att en ny omröstning om kärnkraftens roll i energipolitiken ska genomföras under kommande mandatperiod.

Håkan Jonsson och Roland Larsson

Norrtälje arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Partistyrelsens utlåtande över motionerna F29:1-6, F30:1-6, F31:1-6, F32:1-6, F33:1-6, F34:1-6, F35:1-6, F36:1-6, F37:1-2, F38:1-2, F39:1-2 och F40:1-2 (en trygg elförsörjning)

Motion F29:1-6 (Boxholms arbetarekommun), F30:1-6 (Degerfors arbetarekommun), F31:1-6 (Lindesbergs arbetarekommun), F32:1-6 (Oxelösunds arbetarekommun), F33:1-6 (Markaryds arbetarekommun), F34:1-6 (Vänersborgs arbetarekommun), F35:1-6 (Sundsvalls arbetarekommun och F36:1-6 (Umeå arbetarekommun) yrkar att socialdemokratin ska vara en garant för en trygg elförsörjning, att staten som ägare av Vattenfall ser till att fortsätta investeringar i brunkolshantering och fossil kraftproduktion i Europa upphör, att staten som ägare av Vattenfall ser till att företaget medverkar till att svensk elproduktion ökar, att staten som ägare av Vattenfall ser till att företaget inte missbrukar sin oligopolställning och i enlighet med tillväxtkongressens beslut därmed erbjuder industrikunder Europas lägsta elpriser, att systemet med utsläppsrätter förändras så att kraftföretagen inte kan skaffa sig ytterligare stora oligopolvinster, samt att Svenska Kraftnät ska äga utlandskablarna. Motion F37:1-2 (Hörby arbetarekommun) föreslår högre leveranssäkerhet, då vårt beroende av el är stort i hela vårt samhälle samt att man framför allt bygger bort blankledning i skogsmark. Motion F38:1-2 (Järfälla arbetarekommun) kräver att socialdemokraterna ska verka för att ge dem som drabbats av driftavbrott rätt till en generös ekonomisk kompensation genom lagstadgade krav på kraftbolagen, samt att kraftföretagen åläggs ett tydligare ansvar för energiförsörjningens långsiktiga kvalitet och säkerhet genom lagstadgade krav. Motion F39:1-2 (Malmö arbetarekommun) föreslår kongressen att besluta att partiet omprövar den förda energipolitiken i syfte att begränsa kraftigt höjda elpriser för konsumenterna, samt att det lagstiftas kring åtgärder som säkerställer elleverantörernas skyldigheter mot bristande underhåll för att förhindra stora elavbrott framöver. Motion F40:1-2 (enskild, Järfälla arbetarekommun) kräver att de som drabbas av driftavbrott enligt lag ska ha rätt till en generös ekonomisk kompensation, samt att nu oskäliga vinstnivåer reduceras genom en för branschen generell extra vinstskatt, som tillförs elkonsumenterna.

Försörjningstrygghet, låga elpriser och en hållbar samhällsutveckling är hörnstenar i den socialdemokratiska energipolitiken. Basindustrin måste erbjudas trygghet och förutsättningar att investera; det är en föut-

sättning för vårt lands välfärd. Ett flertal insatser har gjorts från oss socialdemokrater för att öka den förnybara kraftproduktionen och för att göra elleverenserna tryggare genom färre elavbrott. Ett exempel på ansvarstagande i energifrågan är de starka initiativ man tog framförallt på 1970-talet då man ville komma bort från oljeberoendet. Nu är det en konkurrensfördel för svensk industri att inte vara oljeberoende. Oljan är i stort sett borta ur energianvändningen i svenska bostäder och industri. Självklart ska socialdemokratin vara en garant för en trygg elförsörjning.

Den socialdemokratiska regeringen har beslutat att ändra i Vattenfalls bolagsordning. Syftet är att förtydliga Vattenfalls roll när det gäller omställningen av Sverige i mer hållbar riktning.

Denna överenskommelse slår också fast att Vattenfall i varje land där bolaget verkar måste bedriva sin verksamhet efter de förutsättningar och den lagstiftning som gäller där. Att verka för en miljövänlig produktion och ökad användning av förnybar energi bör även i utlandsverksamheten bedömas ingå naturligt i en långsiktigt framgångsrik strategi. Det är dock inte till nytta varken för de länder som Vattenfall har investerat i, eller för svenska konsumenter, att införa ett förbud för investeringar i fossil kraftproduktion.

Tyskland har i dag få alternativ till kolkraft, eftersom kärnkraften ska avvecklas och stora vattenkraftstillgångar saknas. Men när Vattenfall, som ett samhällsägt bolag, går in ett sådant projekt är det företagets uppgift att se till att miljöpåverkan blir så liten som möjligt.

Den socialdemokratiska regeringen har tydligt uttalat att Vattenfall ska höja ambitionsnivån när det gäller investeringar i ny elproduktion, framförallt från förnybara energikällor.

Förväntningen är att Vattenfall fram till 2010 kan bidra med minst hälften av de 10 TWh el från förnyelsebara energikällor regeringen har satt upp som mål. De investeringar i stora vindkraftparker som Vattenfall nu gör i Lillgrund och Kriegers flak är steg i rätt riktning. Ingenting tyder på att Vattenfall inte kommer att klara att leva upp till regeringens förväntningar.

Partistyrelsen arbetar för att uppfylla de riktlinjer som togs vid den förra partikongressen. Bland slog kongressen fast att Vattenfall – på kommersiella grunder och utan att det kommer i konflikt med EU:s konkurrensregler – bör kunna erbjuda industrikunder Europas lägsta energipriser.

Vattenfall har tillgång till några av världens bästa elproduktionsanläggningar. Det finns idag ingenting som tyder på att bolaget idag inte klarar att leva upp till riktlinjerna från förra kongressen. Svenska energipriser är i ett internationellt perspektiv mycket låga, och Vattenfall har en mycket stark ställning bland svenska industrikunder.

Systemet med handel med utsläppsrätter innebär att alla EU-länder har gjort åtaganden om att begränsa sina utsläpp inom ramen för ett gemensamt handelssystem för koldioxid. Det innebär dels att det kommer att ske utsläppsminskningar inom EU, dels att åtgärderna för att minska koldioxidutsläppen sker där det billigast. På längre sikt kommer en betydande andel att ersättas med förnybar elproduktion som inte bidrar till att höja koldioxidutsläppen. Systemet med utsläppsrätter gör också att man inte behöver befara ökade utsläpp av koldioxid när kärnkraften avvecklas.

När Sverige tillsammans med EU väljer att vidta åtgärder för att minska utsläppen av växthusgaser uppstår en kostnad för att släppa ut koldioxid vilket ju är själva idén med utsläppshandeln. Detta medför en ökad kostnad för fossil elproduktion som i sin tur leder till ökade elpriser på marginalen, när den fossilbaserade elproduktionen är prissättande på elmarknaden. Exakt hur stor effekten på elpriset blir är svårt att säga i nuläget.

Det är också viktigt att komma ihåg att detta är en effekt av klimatrestriktioner i sig och inte specifikt av utsläppshandeln. Tvärtom är det så att genom utsläppshandeln kan vi öka kostnadseffektiviteten för att minska utsläppen och därmed hålla nere priset på utsläpp av koldioxid och påverkan på elpriset.

Ett förslag på principer för nästa tilldelningsplan för utsläppsrätter ska överlämnas till kommissionen senast 30 juni 2006. Dessa principer kommer att presenteras för Riksdagen i en proposition till hösten.

Vad gäller utlandsförbindelserna ska de som princip ägas av Svenska Kraftnät och därigenom stå till marknads förfogande. Enligt reglerna för gränsöverskridande handel med el måste reglermyndigheten i respektive land samt Kommissionen godkänna s.k. ”merchant links”, dvs förbindelser som inte står till marknads förfogande. Det finns i Sverige endast två kablar som inte helt uppfyller detta kriterium, Swepollink och baltic cable, där företag kan boka kapacitet. Praxis är alltså redan i enlighet med vad motionärerna efterfrågar.

Vinterns strömavbrott drabbade många enskilda och företag hårt och visade på behovet av ytterligare reglering/styrning från statens sida av elnäten och hur de ska skötas och drivas. Elnäten är en viktig del av vår infrastruktur, ett naturligt monopol, och en förutsättning för mycket av den verksamhet som bedrivs runt om i landet. Det kan inte nog understrykas vikten av att man kan lita på att elförsörjningen fungerar även när det blåser och snöar.

Den socialdemokratiska regeringen har vidtagit ett antal åtgärder med anledning av vinterns händelser. Energimarknadsinspektionen har haft i uppdrag att snabbt utreda och lämna förslag till de ändringar som krävs i ellagen för att säkra eldistributionen. Syftet är att staten skall ställa tydliga krav på driftsäkerhet genom sådana funktionskrav på eldistributörerna som säkerställer elförsörjningen med driftsäkra nät.

Förslaget innehåller tydliga krav i lagen på att elnäten ska vara av högre kvalitet så att vi får färre elavbrott i Sverige. Huvudsakligen:

- Lagstadgad ersättning till kund vid avbrott redan efter 12 timmar (fr o m 1/1 2006), vilket kommer att driva på investeringarna med att förbättra näten.
- Högre ersättning till kund, och inte längre en begränsning till att gälla enbart tre dygn (fr o m 1/1 2006).
- Krav på brott- och trådsäkra regionnät (fr o m den 1/1 2006).
- Krav på bättre information till kunderna.
- En bortre gräns, år 2011, när investeringarna ska vara helt genomförda så att funktionskraven på näten är uppfyllda.

- Förbättrad uppföljning, tillsyn och sanktionsåtgärder (fr o m den 1/1 2006), bland annat årliga uppföljningsplaner till Energi-marknadsinspektionen för att följa investeringarna från år till år.

Rapporten är just nu ute på remiss. Proposition väntas i höst och de nya reglerna kommer förhoppningsvis kunna träda i kraft senast årskiftet. Därmed kommer ett viktigt steg vara taget mot färre avbrott och tryggare elförsörjning i vårt land.

Det kan också nämnas att det ställs höga krav på svenska folkets eget bolag, och med de nya ägardirektiven som nu är beslutade förväntas Vattenfall ta täten i arbetet med att skapa säkra elleveranser. I ägardirektivet står: "Det är också viktigt att Vattenfall tar ledningen i branschen med att säkra elleveranserna, bl a genom att så fort som möjligt isolera eller där det är möjligt gräva ner elledningar. Arbetet med driftsäkra nät ska ge märkbara resultat redan inom 1-2 år och bör slutföras till senast utgången av 2008."

Partistyrelsen instämmer med motionärerna om den stora vikt som bör tillmätas en fungerande eldistribution. Det pågår alltså också ett intensivt arbete med att förbättra driftssäkerheten, och ny lagstiftning med hårdare krav på leverenssäkerhet och ersättning är på väg.

Regleringen av elmarknaden har på många sätt varit lyckosam, men eftersom elnäten utgör ett naturligt monopol måste staten bevaka att leverenssäkerhet upprätthålls och att oskäligen avgifter inte tas ut. Vad gäller det senare övervakas det av Elmarknadsinspektionen.

Vad gäller en extra skatt på kraftbolagen som skulle tillföras elkonsumenterna ser partistyrelsen istället att kraftbolagen enligt ovan bör investera delar av sina överskott i näten, vilket kommer att komma elkonsumenterna tillgodo i form av högre leverenstrygghet.

Partistyrelsen föreslår kongressen att besluta:

- 1) att bifalla motionerna F29:1, F30:1, F31:1, F32:1, F33:1, F34:1, F35:1 och F36:1,
- 2) att avslå motionerna F29:2, F30:2, F31:2, F32:2, F33:2, F34:2, F35:2, F36:2 och F40:2,
- 3) att anse motionerna F29:3-6, F30:3-6, F31:3-6, F32:3-6, F33:3-6, F34:3-6, F35:3-6, F36:3-6, F37:1-2, F38:1-2, F39:1-2 och F40:1 besvarade med hänvisning till partistyrelsens utlåtande.

Motion F29

Boxholms arbetarekommun

Socialdemokratin måste vara en garant för en trygg elförsörjning

Socialdemokraterna har varit en garant för en trygg elförsörjning. Genom utbyggnaden av först vattenkraften och sedan kärnkraften fick den svenska basindustrin en konkurrensfördel. Detta har medverkat till att skogs- och stålindustrin, kemisk industri och gruvorna idag är världsledande när det gäller resurshushållning och låga utsläpp.

Hälften av den svenska elproduktionen kommer från Ringhals, Oskarshamn och Forsmark. Tillsammans med vattenkraften blir därmed vårt lands elproduktion unik genom sitt låga fossilberoende. Idag är dock Sverige som en del av det nordiska elnätet beroende av kol- och kärnkraft från Tyskland, Polen och Ryssland. Varje stängning av svenska kärnkraftsreaktorer leder därför till ökade CO₂-utsläpp. Riksdagen har beslutat att inte bygga ut de fyra stora nationalälvarna och att utsläppen av växthusgaser år 2010 ska minskas med 4 procent räknat utifrån 1990 års nivå. Om dessa beslut ska fortsätta att gälla är det inte möjligt att under mycket lång tid stänga ytterligare kärnkraftsreaktorer utöver de två i Barsebäck.

Det är därför mycket olyckligt att socialdemokraterna tillsammans med centern och vänsterpartiet i en överenskommelse uttalat att redan ett par år efter Barsebäck "ska de övriga äldre verken tas upp till prövning". Även om vi utgår från om att en sådan prövning inte kommer att innebära att ytterligare reaktorer kommer att stängas i närtid, sänder överenskommelsen ut totalt fel budskap till dem som fattar beslut om investeringar i den svenska basindustrin. Fortsatta signaler om att energipolitiken nu handlar om avveckling kommer att leda till att investeringar uteblir och att i grunden konkurrenskraftiga anläggningar läggs ner.

Detta är särskilt olyckligt eftersom basindustrin skiljer sig från andra industrier genom att den är kapitalintensiv och i huvudsak använder råvaror som finns i vårt land. Investeringar i basindustrin har därför goda förutsättningar att ge långsiktigt säkra jobb även i dagens globaliserade värld. Jobb som dessutom företrädesvis finns på orter och i regioner med ett i övrigt besvärligt arbetsmarknadsläge. Sådana investeringar ger också möjlighet att pröva ny miljö- och energieffektiv teknik.

Det är hög tid för vårt parti att växla spår. Socialdemokratin måste åter bli den främste garanten för en trygg elförsörjning. Statliga Vattenfalls tidigare roll för Sveriges industriella utveckling kan knappast överskattas. Som ägare måste staten sätta stopp för att detta företags oligopolvinster i Sverige fortsätter att investeras i brunkolshantering och fossil kraftproduktion i Tyskland och Polen. Tillväxtkongressens beslut om att Vattenfall bör kunna erbjuda industrikunder Europas lägsta energipriser ska resultera i långa kontrakt till konkurrenskraftiga priser och inte i en mot ägaren respektlös motannonsering. Vattenfall måste medverka till att Norden blir självförsörjande på el genom att öka sin elproduktionskapacitet i Sverige.

Det nuvarande systemet med utsläppsrätter för koldioxid har kraftigt höjt elpriserna genom att kraftföretagen låter den importerade kolkraften bestämma de svenska elpriserna trots att 90 procent av den svenska elen är koldioxidfri. En politik för trygg elförsörjning innebär därför också att systemet med utsläppsrätter förändras så att inte kraftföretagen kan skaffa sig ytterligare stora oligopolvinster. Idag äger eller kontrollera kraftföretagen en stor del av utlandskablarna. Kraftföretagen kan på så sätt reglera import och export och därmed ytterligare pressa upp elpriserna. En politik för trygg elförsörjning innebär att endast Svenska Kraftnät ska äga och bygga kablar till utlandet.

Vi föreslår att kongressen med utgångspunkt från vad som framhålls i denna motion ställer sig bakom följande:

- 1) att socialdemokratin ska vara en garant för en trygg elförsörjning,

- 2) att staten som ägare av Vattenfall ser till att fortsätta investeringar i brun-
kolshantering och fossil kraftproduktion i Europa upphör,
- 3) att staten som ägare av Vattenfall ser till att företaget medverkar till att
svensk elproduktion ökar,
- 4) att staten som ägare av Vattenfall ser till att företaget inte missbrukar sin
oligopolställning och i enlighet med tillväxtkongressens beslut därmed
erbjuder industrikunder Europas lägsta energipriser,
- 5) att systemet med utsläppsrätter förändras så att kraftföretagen inte kan
skaffa sig ytterligare stora oligopolvinster,
- 6) att Svenska Kraftnät ska äga utlandskablarna.

Boxholms arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen

Motion F30

Degerfors arbetarekommun

Socialdemokratin måste vara en garant för en trygg elförsörjning

Socialdemokraterna har varit en garant för en trygg elförsörjning. Genom utbyggnaden av först vattenkraften och sedan kärnkraften fick den svenska basindustrin en konkurrensfördel. Detta har medverkat till att skogs- och stålindustrin, kemisk industri och gruvorna idag är världsledande när det gäller resurshushållning och låga utsläpp.

Hälften av den svenska elproduktionen kommer från Ringhals, Oskarshamn och Forsmark. Tillsammans med vattenkraften blir därmed vårt lands elproduktion unik genom sitt låga fossilberoende. Idag är dock Sverige som en del av det nordiska elnätet beroende av kol- och kärnkraft från Tyskland, Polen och Ryssland. Varje stängning av svenska kärnkraftsreaktorer leder därför till ökade CO₂-utsläpp. Riksdagen har beslutat att inte bygga ut de fyra stora nationalälvarna och att utsläppen av växthusgaser år 2010 ska minskas med 4 procent räknat utifrån 1990 års nivå. Om dessa beslut ska fortsätta att gälla är det inte möjligt att under mycket lång tid stänga ytterligare kärnkraftsreaktorer utöver de två i Barsebäck.

Det är därför mycket olyckligt att socialdemokraterna tillsammans med centern och vänsterpartiet i en överenskommelse uttalat att redan ett par år efter Barsebäck ”ska de övriga äldre verken tas upp till prövning”. Även om vi utgår från om att en sådan prövning inte kommer att innebära att ytterligare reaktorer kommer att stängas in närtid, sänder överenskommelsen ut totalt fel budskap till dem som fattar beslut om investeringar i den svenska basindustrin. Fortsatta signaler om att energipolitiken nu handlar om avveckling kommer att leda till att investeringar uteblir och att i grunden konkurrenskraftiga anläggningar läggs ner.

Detta är särskilt olyckligt eftersom basindustrin skiljer sig från andra industrier genom att den är kapitalintensiv och i huvudsak använder råvaror som finns i vårt land. Investeringar i basindustrin har därför goda förutsättningar att ge långsiktigt säkra jobb även i dagens globaliserade värld. Jobb som dessutom företrädesvis finns på orter och i regioner med ett i övrigt besvärligt arbetsmarknadsläge. Sådana investeringar ger också möjlighet att pröva ny miljö- och energieffektiv teknik.

Det är hög tid för vårt parti att växla spår. Socialdemokratin måste åter bli den främste garanten för en trygg elförsörjning. Statliga Vattenfalls tidigare roll för Sveriges industriella utveckling kan knappast överskattas. Som ägare måste staten sätta stopp för att detta företags oligopolvinster i Sverige fortsätter att investeras i brunkolshantering och fossil kraftproduktion i Tyskland och Polen. Tillväxtkongressens beslut om att Vattenfall bör kunna erbjuda industrikunder Europas lägsta energipriser ska resultera i långa kontrakt till konkurrenskraftiga priser och inte i en mot ägaren respektlös motannonsering. Vattenfall måste medverka till att Norden blir självförsörjande på el genom att öka sin elproduktionskapacitet i Sverige.

Det nuvarande systemet med utsläppsrätter för koldioxid har kraftigt höjt elpriserna genom att kraftföretagen låter den importerade kolkraften bestämma de svenska elpriserna trots att 90 procent av den svenska elen är koldioxidfri. En politik för trygg elförsörjning innebär därför också att systemet med utsläppsrätter förändras så att inte kraftföretagen kan skaffa sig ytterligare stora oligopolvinster. Idag äger eller kontrollera kraftföretagen en stor del av utlandskablarna. Kraftföretagen kan på så sätt reglera import och export och därmed ytterligare pressa upp elpriserna. En politik för trygg elförsörjning innebär att endast Svenska Kraftnät ska äga och bygga kablar till utlandet.

Vi föreslår att kongressen med utgångspunkt från vad som framhålls i denna motion ställer sig bakom följande:

- 1) att socialdemokratin ska vara en garant för en trygg elförsörjning,
- 2) att staten som ägare av Vattenfall ser till att fortsatta investeringar i brunkolshantering och fossil kraftproduktion i Europa upphör,
- 3) att staten som ägare av Vattenfall ser till att företaget medverkar till att svensk elproduktion ökar,
- 4) att staten som ägare av Vattenfall ser till att företaget inte missbrukar sin oligopolställning och i enlighet med tillväxtkongressens beslut därmed erbjuder industrikunder Europas lägsta energipriser,
- 5) att systemet med utsläppsrätter förändras så att kraftföretagen inte kan skaffa sig ytterligare stora oligopolvinster,
- 6) att Svenska Kraftnät ska äga utlandskablarna.

Degerfors arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion F31

Lindesbergs arbetarekommun

Socialdemokratin måste vara en garant för en trygg elförsörjning

Socialdemokraterna har varit en garant för en trygg elförsörjning. Genom utbyggnaden av först vattenkraften och sedan kärnkraften fick den svenska basindustrin en konkurrensfördel. Detta har medverkat till att skogs- och stålindustrin, kemisk industri och gruvorna idag är världsledande när det gäller resurshushållning och låga utsläpp.

Hälften av den svenska elproduktionen kommer från Ringhals, Oskarshamn och Forsmark.

Tillsammans med vattenkraften blir därmed vårt lands elproduktion unik genom sitt låga fossilberoende. Idag är dock Sverige som en del av det nordiska elnätet beroende av kol- och kärnkraft från Tyskland, Polen och Ryssland. Varje stängning av svenska kärnkraftsreaktorer leder därför till ökade CO₂-utsläpp. Riksdagen har beslutat att inte bygga ut de fyra stora nationalälvarna och att utsläppen av växthusgaser år 2010 ska minska med 4 procent räknat utifrån 1990 års nivå. Om dessa beslut ska fortsätta att gälla är det inte möjligt att under mycket lång tid stänga ytterligare kärnkraftsreaktorer utöver de två i Barsebäck.

Det är därför mycket olyckligt att socialdemokraterna tillsammans med centern och vänsterpartiet i en överenskommelse uttalat att redan ett par år efter Barsebäck "ska de övriga äldre verken tas upp till prövning". Även om vi utgår från om att en sådan prövning inte kommer att innebära att ytterligare reaktorer kommer att stängas in närtid, sänder överenskommelsen ut totalt fel budskap till dem som fattar beslut om investeringar i den svenska basindustrin. Fortsatta signaler om att energipolitiken nu handlar om avveckling kommer att leda till att investeringar uteblir och att i grunden konkurrenskraftiga anläggningar läggs ner.

Detta är särskilt olyckligt eftersom basindustrin skiljer sig från andra industrier genom att den är kapitalintensiv och i huvudsak använder råvaror som finns i vårt land. Investeringar i basindustrin har därför goda förutsättningar att ge långsiktigt säkra jobb även i dagens globaliserade värld. Jobb som dessutom företrädesvis finns på orter och i regioner med ett i övrigt besvärligt arbetsmarknadsläge. Sådana investeringar ger också möjlighet att pröva ny miljö- och energieffektiv teknik.

Det är hög tid för vårt parti att växla spår. Socialdemokratin måste åter bli den främste garanten för en trygg elförsörjning. Statliga Vattenfalls tidigare roll för Sveriges industriella utveckling kan knappast överskattas. Som ägare måste staten sätta stopp för att detta företags oligopolvinster i Sverige fortsätter att investeras i brunkolshantering och fossil kraftproduktion i Tyskland och Polen. Tillväxtkongressens beslut om att Vattenfall bör kunna erbjuda industrikunder Europas lägsta energipriser ska resultera i långa kontrakt till konkurrenskraftiga priser och inte i en mot ägaren respektlös motannonsering. Vattenfall måste medverka till att Norden blir självförsörjande på el genom att öka sin elproduktionskapacitet i Sverige.

Det nuvarande systemet med utsläppsrätter för koldioxid har kraftigt höjt elpriserna genom att kraftföretagen låter den importerade kolkraften bestämma de svenska elpriserna trots att 90 procent av den svenska elen är koldioxidfri. En politik för trygg elförsörjning innebär därför också att systemet med utsläppsrätter förändras så att inte kraftföretagen kan skaffa sig ytterligare stora oligopolvinster. Idag äger eller kontrollera kraftföretagen en stor del av utlandskablarna. Kraftföretagen kan på så sätt reglera import och export och därmed ytterligare pressa upp elpriserna. En politik för trygg elförsörjning innebär att endast Svenska Kraftnät ska äga och bygga kablar till utlandet.

Vi föreslår att kongressen med utgångspunkt från vad som framhålls i denna motion ställer sig bakom följande:

- 1) att socialdemokratin ska vara en garant för en trygg elförsörjning
- 2) att staten som ägare av Vattenfall ser till att fortsätta investeringar i brunkolshantering och fossil kraftproduktion i Europa upphör

- 3) att staten som ägare av Vattenfall ser till att företaget medverkar till att svensk elproduktion ökar
- 4) att staten som ägare av Vattenfall ser till att företaget inte missbrukar sin oligopolställning och i enlighet med tillväxtkongressens beslut därmed erbjuder industrikunder Europas lägsta energipriser
- 5) att systemet med utsläppsrätter förändras så att kraftföretagen inte kan skaffa sig ytterligare stora oligopolvinster
- 6) att Svenska Kraftnät ska äga utlandskablarna

Lindesbergs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion F32

Oxelösunds arbetarekommun

Socialdemokratin måste vara en garant för en trygg elförsörjning

Socialdemokraterna har varit en garant för en trygg elförsörjning. Genom utbyggnaden av först vattenkraften och sedan kärnkraften fick den svenska basindustrin en konkurrensfördel. Detta har medverkat till att skogs- och stålindustrin, kemisk industri och gruvorna idag är världsledande när det gäller resurshushållning och låga utsläpp.

Hälften av den svenska elproduktionen kommer från Ringhals, Oskarshamn och Forsmark.

Tillsammans med vattenkraften blir därmed vårt lands elproduktion unik genom sitt låga fossilberoende. Idag är dock Sverige som en del av det nordiska elnätet beroende av kol- och kärnkraft från Tyskland, Polen och Ryssland. Varje stängning av svenska kärnkraftsreaktorer leder därför till ökade CO₂-utsläpp. Riksdagen har beslutat att inte bygga ut de fyra stora nationalälvarna och att utsläppen av växthusgaser år 2010 ska minskas med 4 procent räknat utifrån 1990 års nivå. Om dessa beslut ska fortsätta att gälla är det inte möjligt att under mycket lång tid stänga ytterligare kärnkraftsreaktorer utöver de två i Barsebäck.

Det är därför mycket olyckligt att socialdemokraterna tillsammans med centern och vänsterpartiet i en överenskommelse uttalat att redan ett par år efter Barsebäck "ska de övriga äldre verken tas upp till prövning". Även om vi utgår från om att en sådan prövning inte kommer att innebära att ytterligare reaktorer kommer att stängas i närtid, sänder överenskommelsen ut totalt fel budskap till dem som fattar beslut om investeringar i den svenska basindustrin. Fortsatta signaler om att energipolitiken nu handlar om avveckling kommer att leda till att investeringar uteblir och att i grunden konkurrenskraftiga anläggningar läggs ner.

Detta är särskilt olyckligt eftersom basindustrin skiljer sig från andra industrier genom att den är kapitalintensiv och i huvudsak använder råvaror som finns i vårt land. Investeringar i basindustrin har därför goda förutsättningar att ge långsiktigt säkra jobb även i dagens globaliserade värld. Jobb som dessutom företrädesvis finns på orter och i regioner med ett i övrigt besvärligt arbetsmarknadsläge. Sådana investeringar ger också möjlighet att pröva ny miljö- och energieffektiv teknik.

Det är hög tid för vårt parti att växla spår. Socialdemokratien måste åter bli den främste garanten för en trygg elförsörjning. Statliga Vattenfalls tidigare roll för Sveriges industriella utveckling kan knappast överskattas. Som ägare måste staten sätta stopp för att detta företags oligopolvinster i Sverige fortsätter att investeras i brunkolshantering och fossil kraftproduktion i Tyskland och Polen. Tillväxtkongressens beslut om att Vattenfall bör kunna erbjuda industrikunder Europas lägsta energipriser ska resultera i långa kontrakt till konkurrenskraftiga priser och inte i en mot ägaren respektlös motannonsering. Vattenfall måste medverka till att Norden blir självförsörjande på el genom att öka sin elproduktionskapacitet i Sverige.

Det nuvarande systemet med utsläppsrätter för koldioxid har kraftigt höjt elpriserna genom att kraftföretagen låter den importerade kolkraften bestämma de svenska elpriserna trots att 90 procent av den svenska elen är koldioxidfri. En politik för trygg elförsörjning innebär därför också att systemet med utsläppsrätter förändras så att inte kraftföretagen kan skaffa sig ytterligare stora oligopolvinster. Idag äger eller kontrollera kraftföretagen en stor del av utlandskablarna. Kraftföretagen kan på så sätt reglera import och export och därmed ytterligare pressa upp elpriserna. En politik för trygg elförsörjning innebär att endast Svenska Kraftnät ska äga och bygga kablar till utlandet.

Vi föreslår att kongressen med utgångspunkt från vad som framhålls i denna motion ställer sig bakom följande:

- 1) att socialdemokratien ska vara en garant för en trygg elförsörjning,
- 2) att staten som ägare av Vattenfall ser till att fortsätta investeringar i brunkolshantering och fossil kraftproduktion i Europa upphör,
- 3) att staten som ägare av Vattenfall ser till att företaget medverkar till att svensk elproduktion ökar,
- 4) att staten som ägare av Vattenfall ser till att företaget inte missbrukar sin oligopolställning och i enlighet med tillväxtkongressens beslut därmed erbjuder industrikunder Europas lägsta energipriser,
- 5) att systemet med utsläppsrätter förändras så att kraftföretagen inte kan skaffa sig ytterligare stora oligopolvinster,
- 6) att Svenska Kraftnät ska äga utlandskablarna.

Benita Vikström

Oxelösunds arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion F33

Markaryds arbetarekommun

Socialdemokratien måste vara en garant för en trygg elförsörjning

Socialdemokraterna har varit en garant för en trygg elförsörjning. Genom utbyggnaden av först vattenkraften och sedan kärnkraften fick den svenska basindustrin en konkurrensfördel. Detta har medverkat till att skogs- och stålindustrin, kemisk industri och gruvorna idag är världsledande när det gäller resurshushållning och låga utsläpp.

Hälften av den svenska elproduktionen kommer från Ringhals, Oskarshamn och Forsmark.

Tillsammans med vattenkraften blir därmed vårt lands elproduktion unik genom sitt låga fossilberoende. Idag är dock Sverige som en del av det nordiska elnätet beroende av kol- och kärnkraft från Tyskland, Polen och Ryssland. Varje stängning av svenska kärnkraftsreaktorer leder därför till ökade CO₂-utsläpp. Riksdagen har beslutat att inte bygga ut de fyra stora nationalälvarna och att utsläppen av växthusgaser år 2010 ska minska med 4 procent räknat utifrån 1990 års nivå. Om dessa beslut ska fortsätta att gälla är det inte möjligt att under mycket lång tid stänga ytterligare kärnkraftsreaktorer utöver de två i Barsebäck.

Det är därför mycket olyckligt att socialdemokraterna tillsammans med centern och vänsterpartiet i en överenskommelse uttalat att redan ett par år efter Barsebäck "ska de övriga äldre verken tas upp till prövning". Även om vi utgår från om att en sådan prövning inte kommer att innebära att ytterligare reaktorer kommer att stängas i närtid, sänder överenskommelsen ut totalt fel budskap till dem som fattar beslut om investeringar i den svenska basindustrin. Fortsatta signaler om att energipolitiken nu handlar om avveckling kommer att leda till att investeringar uteblir och att i grunden konkurrenskraftiga anläggningar läggs ner.

Detta är särskilt olyckligt eftersom basindustrin skiljer sig från andra industrier genom att den är kapitalintensiv och i huvudsak använder råvaror som finns i vårt land. Investeringar i basindustrin har därför goda förutsättningar att ge långsiktigt säkra jobb även i dagens globaliserade värld. Jobb som dessutom företrädesvis finns på orter och i regioner med ett i övrigt besvärligt arbetsmarknadsläge. Sådana investeringar ger också möjlighet att pröva ny miljö- och energieffektiv teknik.

Det är hög tid för vårt parti att växla spår. Socialdemokratin måste åter bli den främste garanten för en trygg elförsörjning. Statliga Vattenfalls tidigare roll för Sveriges industriella utveckling kan knappast överskattas. Som ägare måste staten sätta stopp för att detta företags oligopolvinster i Sverige fortsätter att investeras i brunkolshantering och fossil kraftproduktion i Tyskland och Polen. Tillväxtkongressens beslut om att Vattenfall bör kunna erbjuda industrikunder Europas lägsta energipriser ska resultera i långa kontrakt till konkurrenskraftiga priser och inte i en mot ägaren respektlös motannonsering. Vattenfall måste medverka till att Norden blir självförsörjande på el genom att öka sin elproduktionskapacitet i Sverige.

Det nuvarande systemet med utsläppsrätter för koldioxid har kraftigt höjt elpriserna genom att kraftföretagen låter den importerade kolkraften bestämma de svenska elpriserna trots att 90 procent av den svenska elen är koldioxidfri. En politik för trygg elförsörjning innebär därför också att systemet med utsläppsrätter förändras så att inte kraftföretagen kan skaffa sig ytterligare stora oligopolvinster. Idag äger eller kontrollerar kraftföretagen en stor del av utlandskablarna. Kraftföretagen kan på så sätt reglera import och export och därmed ytterligare pressa upp elpriserna. En politik för trygg elförsörjning innebär att endast Svenska Kraftnät ska äga och bygga kablar till utlandet.

Vi föreslår att kongressen med utgångspunkt från vad som framhålls i denna motion ställer sig bakom följande:

- 1) att socialdemokratin ska vara en garant för en trygg elförsörjning,

- 2) att staten som ägare av Vattenfall ser till att fortsätta investeringar i brun-
kolshantering och fossil kraftproduktion i Europa upphör,
- 3) att staten som ägare av Vattenfall ser till att företaget medverkar till att
svensk elproduktion ökar,
- 4) att staten som ägare av Vattenfall ser till att företaget inte missbrukar sin
oligopolställning och i enlighet med tillväxtkongressens beslut därmed
erbjuder industrikunder Europas lägsta energipriser,
- 5) att systemet med utsläppsrätter förändras så att kraftföretagen inte kan
skaffa sig ytterligare stora oligopolvinster,
- 6) att Svenska Kraftnät ska äga utlandskablarna.

Markaryds arbetarekomun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion F34

Vänersborgs arbetarekommun

Socialdemokratin måste vara en garant för en trygg elförsörjning

Socialdemokraterna har varit en garant för en trygg elförsörjning. Genom utbyggnaden av först vattenkraften och sedan kärnkraften fick den svenska basindustrin en konkurrensfördel. Detta har medverkat till att skogs- och stålindustrin, kemisk industri och gruvorna idag är världsledande när det gäller resurshushållning och låga utsläpp.

Hälften av den svenska elproduktionen kommer från Ringhals, Oskarshamn och Forsmark. Tillsammans med vattenkraften blir därmed vårt lands elproduktion unik genom sitt låga fossilberoende. I dag är dock Sverige som en del av det nordiska elnätet beroende av kol- och kärnkraft från Tyskland, Polen och Ryssland. Varje stängning av svenska kärnkraftsreaktorer leder därför till ökade CO₂-utsläpp. Riksdagen har beslutat att inte bygga ut de fyra stora nationalälvarna och att utsläppen av växthusgaser år 2010 ska minskas med fyra procent räknat utifrån 1990 års nivå. Om dessa beslut ska fortsätta att gälla är det inte möjligt att under mycket lång tid stänga ytterligare kärnkraftsreaktorer utöver de två i Barsebäck.

Det är därför mycket olyckligt att socialdemokraterna tillsammans med centern och vänsterpartiet i en överenskommelse uttalat att redan ett par år efter Barsebäck ”ska de övriga äldre verken tas upp till prövning”. Även om vi utgår från om att en sådan prövning inte kommer att innebära att ytterligare reaktorer kommer att stängas in närtid, sänder överenskommelsen ut totalt fel budskap till dem som fattar beslut om investeringar i den svenska basindustrin. Fortsatta signaler om att energipolitiken nu handlar om avveckling kommer att leda till att investeringar uteblir och att i grunden konkurrenskraftiga anläggningar läggs ner.

Detta är särskilt olyckligt eftersom basindustrin skiljer sig från andra industrier genom att den är kapitalintensiv och i huvudsak använder råvaror som finns i vårt land. Investeringar i basindustrin har därför goda förutsättningar att ge långsiktigt säkra jobb även i dagens globaliserade värld. Jobb som dessutom företrädesvis finns på orter och i regioner med ett i övrigt besvärligt arbetsmarknadsläge. Sådana investeringar ger också möjlighet att pröva ny miljö- och energieffektiv teknik.

Det är hög tid för vårt parti att växla spår. Socialdemokratin måste åter bli den främste garanten för en trygg elförsörjning. Statliga Vattenfalls tidigare roll för Sveriges industriella utveckling kan knappast överskattas. Som ägare måste staten sätta stopp för att detta företags oligopolvinster i Sverige fortsätter att investeras i brunkols-hantering och fossil kraftproduktion i Tyskland och Polen. Tillväxtkongressens beslut om att Vattenfall bör kunna erbjuda industrikunder Europas lägsta energipriser ska resultera i långa kontrakt till konkurrenskraftiga priser och inte i en mot ägaren respektlös motannonsering. Vattenfall måste medverka till att Norden blir självförsörjande på el genom att öka sin elproduktionskapacitet i Sverige.

Det nuvarande systemet med utsläppsrätter för koldioxid har kraftigt höjt elpriserna genom att kraftföretagen låter den importerade kolkraften bestämma de svenska elpriserna trots att 90 procent av den svenska elen är koldioxidfri. En politik för trygg elförsörjning innebär därför också att systemet med utsläppsrätter förändras så att inte kraftföretagen kan skaffa sig ytterligare stora oligopolvinster. Idag äger eller kontrollera kraftföretagen en stor del av utlandskablarna. Kraftföretagen kan på så sätt reglera import och export och därmed ytterligare pressa upp elpriserna. En politik för trygg elförsörjning innebär att endast Svenska Kraftnät ska äga och bygga kablar till utlandet.

Vi föreslår att kongressen med utgångspunkt från vad som framhålls i denna motion ställer sig bakom följande:

- 1) att socialdemokratin ska vara en garant för en trygg elförsörjning,
- 2) att staten som ägare av Vattenfall ser till att fortsatta investeringar i brunkolshantering och fossil kraftproduktion i Europa upphör,
- 3) att staten som ägare av Vattenfall ser till att företaget medverkar till att svensk elproduktion ökar,
- 4) att staten som ägare av Vattenfall ser till att företaget inte missbrukar sin oligopolställning och i enlighet med tillväxtkongressens beslut därmed erbjuder industrikunder Europas lägsta energipriser,
- 5) att systemet med utsläppsrätter förändras så att kraftföretagen inte kan skaffa sig ytterligare stora oligopolvinster,
- 6) att Svenska Kraftnät ska äga utlandskablarna.

S Anders Larsson

Vänersborgs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion F35

Sundsvalls arbetarekommun

Socialdemokratin måste vara en garanti för en trygg elförsörjning

Socialdemokratin har varit en garant för en trygg elförsörjning. Genom utbyggnaden av först vattenkraften och sedan kärnkraften fick den svenska basindustrin en konkurrensfördel.

Detta har medverkat till att skogs- och stålindustrin, kemisk industri och gruvorna idag är världsledande när det gäller resurshushållning och låga utsläpp.

Hälften av den svenska elproduktionen kommer från Ringhals, Oskarshamn och Forsmark.

Tillsammans med vattenkraften blir därmed vårt lands elproduktion unik genom sitt låga fossilberoende. Idag är dock Sverige som en del av det nordiska elnätet beroende av kol- och kärnkraft från Tyskland, Polen och Ryssland. Varje stängning av svenska kärnkraftsreaktorer leder därför till ökade CO₂-utsläpp. Riksdagen har beslutat att inte bygga ut de fyra stora nationalälvarna och att utsläppen av växthusgaser år 2010 ska minska med 4 procent räknat utifrån 1990 års nivå. Om dessa beslut ska fortsätta att gälla är det inte möjligt att under mycket lång tid stänga ytterligare kärnkraftsreaktorer utöver de två i Barsebäck.

Det är därför mycket olyckligt att socialdemokraterna tillsammans med centern och vänsterpartiet i en överenskommelse uttalat att redan ett par år efter Barsebäck ”ska de övriga äldre verken tas upp till prövning”. Även om vi utgår från om att en sådan prövning inte kommer att innebära att ytterligare reaktorer kommer att stängas i närtid, sänder överenskommelsen ut totalt fel budskap till dem som fattar beslut om investeringar i den svenska basindustrin. Fortsatta signaler om att energipolitiken nu handlar om avveckling kommer att leda till att investeringar uteblir och att i grunden konkurrenskraftiga anläggningar läggs ner.

Detta är särskilt olyckligt eftersom basindustrin skiljer sig från andra industrier genom att den är kapitalintensiv och i huvudsak använder råvaror som finns i vårt land. Investeringar i basindustrin har därför goda förutsättningar att ge långsiktigt säkra jobb även i dagens globaliserade värld. Jobb som dessutom företrädesvis finns på orter och regioner med ett i övrigt besvärligt arbetsmarknadsläge. Sådana investeringar ger också möjlighet att pröva ny miljö- och energieffektiv teknik.

Det är hög tid för vårt parti att växla spår. Socialdemokratin måste åter bli den främste garanten för en trygg elförsörjning. Statliga Vattenfalls tidigare roll för Sveriges industriella utveckling kan knappas överskattas. Som ägare måste staten sätta stopp för att dessa företags oligopolvinster i Sverige fortsätter att investeras i brunkolshantering och fossil kraftproduktion i Tyskland och Polen. Tillväxtkongressens beslut om att Vattenfall bör kunna erbjuda industrikunder Europas lägsta energipriser ska resultera i långa kontrakt till konkurrenskraftiga priser och inte i en mot ägaren respektlös motannonsering. Vattenfall måste medverka till att Norden blir självförsörjande på el genom att öka sin elproduktionskapacitet i Sverige.

Det nuvarande systemet med utsläppsrätter för koldioxid har kraftigt höjt elpriserna genom att kraftföretagen låter den importerade kolkraften bestämma de svenska elpriserna trots att 90 procent av den svenska elen är koldioxidfri. En politik för trygg elförsörjning innebär därför också att systemet med utsläppsrätter förändras så att inte kraftföretagen kan skaffa sig ytterligare oligopolvinster. Idag äger eller kontrollerar kraftföretagen en stor del av utlandskablarna. Kraftföretagen kan på så sätt reglera import och export och därmed ytterligare pressa upp elpriserna. En politik för trygg elförsörjning innebär att endast Svenska Kraftnät ska äga och bygga kablar till utlandet.

Vi föreslår att kongressen med utgångspunkt från vad som framhålls i denna motion ställer sig bakom följande

- 1) att socialdemokratin ska vara en garant för en trygg elförsörjning,

- 2) att staten som ägare av Vattenfall ser till att fortsatta investeringar i brun-
kolshantering och fossil kraftproduktion i Europa upphör,
- 3) att staten som ägare av vattenfall ser till att företaget medverkar till att
svensk elproduktion ökar,
- 4) att staten som ägare av Vattenfall ser till att företaget inte missbrukar sin
oligopolställning och i enlighet med tillväxtkongressens beslut därmed
erbjuder industrikunder Europas lägsta energipriser,
- 5) att systemet med utsläppsrätter förändras så att kraftföretagen inte kan
skaffa sig ytterligare stora oligopolvinster,
- 6) att Svenska Kraftnät ska äga utlandskablarna.

Dan Eriksson, Metallsossen.

Sundsvalls arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion F36

Umeå arbetarekommun

Socialdemokratin måste vara en garant för en trygg elförsörjning

Socialdemokraterna har varit en garant för en trygg elförsörjning. Genom utbyggnaden av först vattenkraften och sedan kärnkraften fick den svenska basindustrin en konkurrensfördel. Detta har medverkat till att skogs- och stålindustrin, kemisk industri och gruvorna idag är världsledande när det gäller resurshushållning och låga utsläpp.

Hälften av den svenska elproduktionen kommer från Ringhals, Oskarshamn och Forsmark. Tillsammans med vattenkraften blir därmed vårt lands elproduktion unik genom sitt låga fossilberoende. Idag är dock Sverige som en del av det nordiska elnätet beroende av kol- och kärnkraft från Tyskland, Polen och Ryssland. Varje stängning av svenska kärnkraftsreaktorer leder därför till ökade CO₂-utsläpp. Riksdagen har beslutat att inte bygga ut de fyra stora nationalälvarna och att utsläppen av växthusgaser år 2010 ska minska med 4 procent räknat utifrån 1990 års nivå. Om dessa beslut ska fortsätta att gälla är det inte möjligt att under mycket lång tid stänga ytterligare kärnkraftsreaktorer utöver de två i Barsebäck.

Det är därför mycket olyckligt att socialdemokraterna tillsammans med centern och vänsterpartiet i en överenskommelse uttalat att redan ett par år efter Barsebäck ”ska de övriga äldre verken tas upp till prövning”. Även om vi utgår från om att en sådan prövning inte kommer att innebära att ytterligare reaktorer kommer att stängas i närtid, sänder överenskommelsen ut totalt fel budskap till dem som fattar beslut om investeringar i den svenska basindustrin. Fortsatta signaler om att energipolitiken nu handlar om avveckling kommer att leda till att investeringar uteblir och att i grunden konkurrenskraftiga anläggningar läggs ner.

Detta är särskilt olyckligt eftersom basindustrin skiljer sig från andra industrier genom att den är kapitalintensiv och i huvudsak använder råvaror som finns i vårt land. Investeringar i basindustrin har därför goda förutsättningar att ge långsiktigt säkra jobb även i dagens globaliserade värld. Jobb som dessutom företrädesvis finns på orter och i regioner med ett i övrigt

besvärligt arbetsmarknadsläge. Sådana investeringar ger också möjlighet att pröva ny miljö- och energieffektiv teknik.

Det är hög tid för vårt parti att vävla spår. Socialdemokratin måste åter bli den främste garanten för en trygg elförsörjning. Statliga Vattenfalls tidigare roll för Sveriges industriella utveckling kan knappast överskattas. Som ägare måste staten sätta stopp för att detta företags oligopolvinster i Sverige fortsätter att investeras i brunkolshantering och fossil kraftproduktion i Tyskland och Polen. Tillväxtkongressens beslut om att Vattenfall bör kunna erbjuda industrikunder Europas lägsta energipriser ska resultera i långa kontrakt till konkurrenskraftiga priser och inte i en mot ägaren respektlös motannonsering. Vattenfall måste medverka till att Norden blir självförsörjande på el genom att öka sin elproduktionskapacitet i Sverige.

Det nuvarande systemet med utsläppsrätter för koldioxid har kraftigt höjt elpriserna genom att kraftföretagen låter den importerade kolkraften bestämma de svenska elpriserna trots att 90 procent av den svenska elen är koldioxidfri. En politik för trygg elförsörjning innebär därför också att systemet med utsläppsrätter förändras så att inte kraftföretagen kan skaffa sig ytterligare stora oligopolvinster. Idag äger eller kontrollera kraftföretagen en stor del av utlandskablarna. Kraftföretagen kan på så sätt reglera import och export och därmed ytterligare pressa upp elpriserna. En politik för trygg elförsörjning innebär att endast Svenska Kraftnät ska äga och bygga kablar till utlandet.

Vi föreslår att kongressen med utgångspunkt från vad som framhålls i denna motion ställer sig bakom följande:

- 1) att socialdemokratin ska vara en garant för en trygg elförsörjning,
- 2) att staten som ägare av Vattenfall ser till att fortsätta investeringar i brunkolshantering och fossil kraftproduktion i Europa upphör,
- 3) att staten som ägare av Vattenfall ser till att företaget medverkar till att svensk elproduktion ökar,
- 4) att staten som ägare av Vattenfall ser till att företaget inte missbrukar sin oligopolställning och i enlighet med tillväxtkongressens beslut därmed erbjuder industrikunder Europas lägsta energipriser,
- 5) att systemet med utsläppsrätter förändras så att kraftföretagen inte kan skaffa sig ytterligare stora oligopolvinster,
- 6) att Svenska Kraftnät ska äga utlandskablarna.

Umeå arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion F37

Hörby arbetarekommun

Ett säkert elnät

Många människor har drabbats av långa elavbrott. Det har i vissa fall varit så länge som en månad eller mera. Visserligen har elnätsbolagen gjort vad de kunnat för att reparera skadorna, men detta räcker inte. Ett krav, som går att ställa är att det överliggande regionnätet ska vara träskyddat. Det ska inte riskera att slås ut av nedfallande träd. Rekordvinster redovisas år efter år av nät-

bolagen. De vinsterna kunde man använt till att förstärka elnätet och förbättra underhållet med. Det är många människor, som drabbats så pass att de ej har kunnat bo hemma utan blivit evakuerade till annat boende. Även företag har drabbats svårt av produktionsbortfall.

Därför yrkar jag:

- 1) att vi erhåller en högre leveranssäkerhet, då vårt beroende av el är stort i hela vårt samhälle,
- 2) att man framför allt bygger bort blankledningarna i skogsmark.

Ulla-Britt Thiman

Hörby arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion F38

Järfälla arbetarekommun

Kraftföretagen måste ta ett mer långtgående ansvar för sina elkunder vid elavbrott

De höga energipriserna har fått stor uppmärksamhet. LO-ekonomen Dan Andersson har på regeringens uppdrag studerat konsekvenserna av genomförda avregleringar. Han noterar härvid att energipriserna ökat med 71 % exklusive skatt, från avregleringen 1996 till 2003.

Efter avregleringen av energisektorn har vinstmaximering blivit huvudintresset. Driftsäkerhet och kundservice prioriteras inte längre. Kraftföretagen har också lyckats i sina strävanden. Genom att höja energipriserna och minska omkostnaderna har vinsterna nått rekordhöga nivåer. Vattenfalls redovisade årsresultat är ett konkret bevis härför.

Inte nog med att elkunderna drabbas av oskäligt höga energikostnader, dessutom har driftavbrotten också blivit en ökad belastning. Förklaringen till de allt vanligare driftavbrotten är att investeringarna i kraftledningsnätet har reducerats kraftigt. Det går i dag att bygga träsäkra ledningar, men lönsamheten anses för låg. Driftavbrotten utgör ingen större kostnad och energiförlusten är försumbar. Därför avstår kraftföretagen från att ta sitt ansvar.

Den minskade investeringsvolymen har också inneburit att kåren med yrkeskunniga och erfarna montörer minskats i motsvarande grad. Vid driftstörningar har man härvid mindre personella resurser att sätta in, med längre driftavbrott som följd. Kraftföretagen måste även ges ett tydligare ansvar för den långsiktiga kompetensförsörjningen i sektorn.

Med anledning av vad som ovan framförts föreslås partikongressen besluta att socialdemokraterna ska verka för:

- 1) att genom lagstadgade krav på kraftföretagen ge de som drabbas av driftavbrott rätt till en generös ekonomisk kompensation,
- 2) att genom lagstadgade krav ålägga kraftföretagen ett tydligare ansvar för energiförsörjningens långsiktiga kvalitet och säkerhet.

Järfälla arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion F39

Malmö arbetarekommun

Reglera elmarknaden

Elavbrotten visar hur sårbart vårt samhälle är. Stora delar av infrastrukturen har brutit samman. I stort sett varje samhällsområde såsom kommunikation, datasystem och livsmedelsförsörjning är allt mer beroende av elförsörjningen alltmedan sårbarheten ökar.

Avregleringen av den svenska elmarknaden har fått stora konsekvenser för såväl konsumenter som för samhället. Priset för ökad sårbarhet och minskad tillförlitlighet är märkligt nog allt högre för konsumenterna. För att tillgodose elbörser, marknadsutsättningar och konkurrens görs nätområdena större och mer omfattande samtidigt som reservkapaciteten och underhåll minskar. Kostnadspress och företagsvinsterna ökar. Priset är fler driftstörningar och omfattande konsekvenser när systemen faller samman vilka övervältras på andra samhällssektorer. Priset för de senaste elavbrotten beräknas bli mycket stora. I spåren av avregleringen har också de anställda i energibolagen drabbats hårt.

Hård kostnadspress minskat underhåll och ökade vinstkrav har lett till att en tredjedel av de elmontörerna försvunnit sedan avregleringen. Beredskapen har därmed försämrats vid störningar i elnäten och lett till bristande underhåll och översyn. Konsekvenserna blir att elarbetarna blir tvingade att vänta oacceptabelt lång tid på att fel skall åtgärdas. Det är hög tid att vidta åtgärder för att trygga elförsörjningen. Det är dags att ompröva den förda energipolitiken i syfte att begränsa kraftigt höjda elpriser för konsumenterna och att förhindra den här typen av elbrott framöver.

Vi föreslår den socialdemokratiska partikongressen besluta:

- 1) att ompröva den förda energipolitiken i syfte att begränsa kraftigt höjda elpriser för konsumenterna,
- 2) att lagstifta kring åtgärder som säkerställer elleverantörernas skyldigheter mot bristande underhåll för att förhindra stora elavbrott framöver.

Eva Sjöstedt, SEKO s-förening

Malmö arbetarekommun beslutade att anta motionen som sin egen.

Motion F40

Järfälla arbetarekommun – enskild

Kraftföretagen måste ekonomiskt kompensera elkunderna

De höga energipriserna har nu fått stor uppmärksamhet. LO-ekonomen Dan Andersson har på regeringens uppdrag studerat konsekvenserna av genomförda avregleringar. Han noterar härvid att energipriserna ökat med 71 procent, exklusive skatt, från avregleringen 1986 till 2003.

Efter avregleringen av energisektorn har vinstmaximering blivit huvudintresset. Driftsäkerhet och kundservice prioriteras inte längre. Kraftföretagen har också lyckats i sina strävanden. Genom att höja energipriserna och minskat omkostnaderna har vinsterna nått rekordhöga nivåer. Vattenfalls redovisade resultat är ett konkret bevis härför.

Inte nog med att elkunderna drabbas av oskäligt höga energikostnader så har driftavbrotten också blivit en ökad belastning. Förklaringen härtill är att investeringarna i kraftledningsnätet har kraftigt reducerats. Det går i dag att bygga trådsäkra ledningar men lönsamheten anses för låg. Driftavbrotten utgör ingen större kostnad och energiförlusten är försumbar.

Den minskade investeringsvolymen har också inneburit att montörskåren minskats i motsvarande grad. Vid driftstörningar har man härvid mindre personella resurser att sätta in, med längre driftavbrott som följd.

Med ledning av vad som ovan framförts föreslås kongressen:

- 1) att de som drabbas av driftavbrott ska, enligt lag, ha rätt till en generös ekonomisk kompensation,
- 2) att nu oskäliga vinstnivåer reduceras genom en för branschen generell extra vinstskatt, som tillförs elkonsumenterna.

Gunnar Friis

Järfälla arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

Partistyrelsens utlåtande över motionerna F41:1-2, F42:1-2, F43:1-2, F44:1-2, F45:1-2, F46:1-2 och F47:1-2 (basindustrins roll för tillväxten och en global hållbar utveckling)

Motionerna F41:1-2 (Nordmalings arbetarekommun), F42:1-2 (Arvika arbetarekommun), F43:1-2 (Degerfors arbetarekommun), F44:1-2 (Lindesbergs arbetarekommun), F45:1-2 (Oxelösunds arbetarekommun), F46:1-2 (Sundsvalls arbetarekommun) och F47:1-2 (Vänersborgs arbetarekommun) föreslår samtliga att kongressen beslutar att bekräfta riktlinjerna från tillväxtkongressen under avsnittet *En global utveckling*, samt att partistyrelsen verkar för att dessa riktlinjer omsätts i praktisk politik.

Partiets riktlinjer, som motionärerna syftar på, tar upp den viktiga frågan om en hållbar utveckling för hela världen. Riktlinjerna konstaterar att svensk basindustri behöver god tillgång till energi och andra naturresurser till konkurrenskraftiga priser, samtidigt som de lyfter upp frågor om utsläppen av växthusgaser, skövling av skog och miljöförstöring i samband med krig, terrorism och konflikter.

I riktlinjerna konstateras att vi har satt upp ambitiösa mål för omställningen av Sverige. Kärnkraften ska fasas ut inom ramen för en ansvarsfull miljöpolitik, en aktiv sysselsättningspolitik och en ambitiös välfärdspolitik. Utsläppen av växthusgaser ska minska med fyra procent till 2010 och halveras till 2050. Riktlinjerna betonar också att de förnybara bränslena måste öka.

Det konstateras också att målkonflikter existerar och att ekvationen högre ekonomisk tillväxt och en miljömässigt och socialt hållbar utveckling måste lösas och att en stor del av svaret finns i ny teknik som kan skapa nya företag och ge sysselsättning för tiotusentals människor. Energiomställningen kan bli en motor för den svenska industrin.

Andra punkter som tas upp är vikten av en sammanhållen klimat- och energipolitik som säkrar Sveriges framtida energiförsörjning och

omställningen till ett ekologiskt hållbart samhälle, och även Vattenfalls roll i detta. Riktlinjernas ambition är att Vattenfall – på kommersiella grunder och utan att det kommer i konflikt med EU:s konkurrensregler – bör kunna erbjuda industrikunder Europas lägsta energipriser.

Vikten av en energieffektivare basindustri och offentlig sektor tas också upp. Den svenska basindustrin ska kunna utnyttja effektiv resurshushållning som en konkurrensfördel. Riktlinjerna behandlar också önskemålet om att vindkraften ska öka samt tar upp vikten av internationellt samarbete.

Sammantaget kan sägas att tillväxtkongressens riktlinjer är ett skarpt ställningstagande för en global utveckling med förnybara bränslen och en ansvarsfull utfasning av kärnkraften samtidigt som man värnar om basindustrins villkor.

Riktlinjerna från tillväxtkongressen har sedan 2004 varit grunden i den socialdemokratiska politiken för hållbar utveckling liksom för energipolitiken. Basindustrin ska, precis som riktlinjerna slår fast, ges goda förutsättningar att investera. Partistyrelsen konstaterar att riktlinjerna från tillväxtkongressen gäller även i fortsättningen och vägleder partiet i dessa frågor.

Partistyrelsen föreslår kongressen besluta:

- 1) att bifalla motionerna F41:2, F42:2, F43:2, F44:2, F45:2, F46:2 och F47:2,
- 2) att anse motionerna F41:1, F42:1, F43:1, F44:1, F45:1, F46:1 och F47:1 besvarade med hänvisning till partistyrelsens utlåtande.

Motion F41

Nordmalingsbygdens arbetarekommun

Basindustrins roll för tillväxten och en global hållbar utveckling

Vid tillväxtkongressen i april 2004 utvecklades en syn på basindustrin, tillväxten, energipolitiken, miljöpolitiken och resurshushållningen i samhället som underströk behovet av en samordnad politik inom dessa områden. Det slogs bl.a. fast att el, som är en högförädlad energibärare, i första hand bör nyttjas inom områden där alternativen är få eller saknas, exempelvis i industriprocesser. Vidare fastslogs att det i vårt land framför allt handlar om att utnyttja kunskaper och erfarenheter från industrin och forskningen för att satsa inom de områden där Sverige kan göra stor nytta för en uthållig tillväxt i samklang med en hållbar global miljö.

Eftersom den svenska basindustrin internationellt sett är väldigt energieffektiv var det enligt kongressen viktigt för den global miljön att basindustrin ges goda förutsättningar att fortsätta att investera i vårt land. Därigenom kan industrin pröva ny miljö- och energieffektiv teknik. Att den svenska basindustrin ska kunna använda effektiv resurshushållning som en konkurrensfördel fastslogs liksom vikten av att basindustrin har en långsiktigt stabil och internationellt konkurrenskraftig elförsörjning. Kongressen uttalade också sin ambition att Vattenfall – på kommersiella grunder och utan att det kommer i konflikt med EU:s konkurrensregler – bör kunna erbjuda industrikunder Europas lägsta energipriser.

I Nordmalings kommun har vi flera el-intensiva företag några exempel är Masonite AB, SCA, Olofsfors AB. En annan viktig arbetsplats är SCA Packaging Obbola AB i Umeå kommun. För jobben och välfärdens skull, behöver vi trygga energiförsörjningen till vår basindustri.

Vi hemställer att kongressen beslutar

- 1) att bekräfta riktlinjerna från tillväxtkongressen under avsnittet En global hållbar utveckling,
- 2) att uppdraga åt partistyrelsen att verka för att dessa riktlinjer omsätts i praktisk politik.

Ulla Maj Andersson

Nordmalingsbygdens arbetarekommun har beslutat att anta motionen som sin egen.

Motion F42

Arvika arbetarekommun

Basindustrins roll för tillväxten och en global hållbar utveckling

Vid tillväxtkongressen i april 2004 underströks behovet av en samordnad politik för basindustri, tillväxt, energipolitik, miljöpolitik och resurshushållning i samhället.

El, som är en högförädlad energibärare, skulle i första hand utnyttjas där det saknas alternativ, exempelvis i industriprocesser.

Kunskaper från industri och forskning skulle utnyttjas för satsningar inom områden där en uthållig tillväxt är i samklang med en hållbar global miljö

Den svenska basindustrin är internationellt sett energieffektiv. Därför skulle den ges goda förutsättningar för investeringar i Sverige och kunna prova ny miljö- och energieffektiv teknik.

Stabil resurshushållning skulle vara en konkurrensfördel för den svenska basindustrin. Detta innefattar även en långsiktigt stabil och internationellt konkurrenskraftig elförsörjning.

Tillväxtkongressens ambition var att Vattenfall borde kunna erbjuda industrikunder Europas lägsta energipriser.

Vi hemställer att kongressen beslutar

- 1) att bekräfta riktlinjerna från tillväxtkongressen under avsnittet En global hållbar utveckling,
- 2) att uppdraga åt partistyrelsen att verka för att dessa riktlinjer omsätts i praktisk politik.

Kenneth Wåhlund och Claes Pettersson, Metalls s-förening, avdelning 18, Arvika

Arvika arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion F43

Degerfors arbetarekommun

Basindustrins roll för tillväxten och en global hållbar utveckling

Vid tillväxtkongressen i april 2004 utvecklades en syn på basindustrin, tillväxten, energipolitiken, miljöpolitiken och resurshushållningen i samhället som underströk behovet av en samordnad politik inom dessa områden. Det slogs bl.a fast att el, som är en högförädlad energibärare, i första hand bör nyttjas inom områden där alternativen är få eller saknas, exempelvis i industriprocesser. Vidare fastslogs att det i vårt land framför allt handlar om att utnyttja kunskaper och erfarenheter från industrin och forskningen för att satsa inom de områden där Sverige kan göra stor nytta för en uthållig tillväxt i samklang med en hållbar global miljö.

Eftersom den svenska basindustrin internationellt sett är väldigt energieffektiv var det enligt kongressen viktigt för den globala miljön att basindustrin ges goda förutsättningar att fortsätta att investera i vårt land. Därigenom kan industrin pröva ny miljö- och energieffektiv teknik. Att den svenska basindustrin ska kunna använda effektiv resurshushållning som en konkurrensfördel fastslogs liksom vikten av att basindustrin har en långsiktigt stabil och internationellt konkurrenskraftig elförsörjning. Kongressen uttalade också sin ambition att Vattenfall – på kommersiella grunder och utan att det kommer i konflikt med EU:s konkurrensregler – bör kunna erbjuda industrikunder Europas lägsta energipriser.

Vi hemställer att kongressen beslutar:

- 1) att bekräfta riktlinjerna från tillväxtkongressen under avsnittet En global hållbar utveckling,
- 2) att uppdra åt partistyrelsen att verka för att dessa riktlinjer omsätts i praktisk politik.

Degerfors arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion F44

Lindesbergs arbetarekommun

Basindustrins roll för tillväxten och en global hållbar utveckling

Vid tillväxtkongressen i april 2004 utvecklades en syn på basindustrin, tillväxten, energipolitiken, miljöpolitiken och resurshushållningen i samhället som underströk behovet av en samordnad politik inom dessa områden. Det slogs bl.a fast att el, som är en högförädlad energibärare, i första hand bör nyttjas inom områden där alternativen är få eller saknas, exempelvis i industriprocesser. Vidare fastslogs att det i vårt land framför allt handlar om att utnyttja kunskaper och erfarenheter från industrin och forskningen för att satsa inom de områden där Sverige kan göra stor nytta för en uthållig tillväxt i samklang med en hållbar global miljö.

Eftersom den svenska basindustrin internationellt sett är väldigt energieffektiv var det enligt kongressen viktigt för den globala miljön att basindustrin ges goda förutsättningar att fortsätta att investera i vårt land. Därigenom kan industrin pröva ny miljö- och energieffektiv teknik. Att den svens-

ka basindustrin ska kunna använda effektiv resurshushållning som en konkurrensfördel fastslogs liksom vikten av att basindustrin har en långsiktigt stabil och internationellt konkurrenskraftig elförsörjning. Kongressen uttalade också sin ambition att Vattenfall – på kommersiella grunder och utan att det kommer i konflikt med EU:s konkurrensregler – bör kunna erbjuda industrikunder Europas lägsta energipriser.

Vi hemställer att kongressen beslutar

- 1) att bekräfta riktlinjerna från tillväxtkongressen under avsnittet En global hållbar utveckling samt
- 2) att uppdra åt partistyrelsen att verka för att dessa riktlinjer omsätts i praktisk politik.

Lindesbergs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion F45

Oxelösunds arbetarekommun

Basindustrins roll för tillväxten och en global hållbar utveckling

Vid tillväxtkongressen i april 2004 utvecklades en syn på basindustrin, tillväxten, energipolitiken, miljöpolitiken och resurshushållningen i samhället som underströk behovet av en samordnad politik inom dessa områden. Det slogs bland annat fast att el, som är en högförädlad energibärare, i första hand bör nyttjas inom områden där alternativen är få eller saknas, exempelvis i industriprocesser. Vidare fastslogs att det i vårt land framför allt handlar om att utnyttja kunskaper och erfarenheter från industrin och forskningen för att satsa inom de områden där Sverige kan göra stor nytta för en uthållig tillväxt i samklang med en hållbar global miljö.

Eftersom den svenska basindustrin internationellt sett är väldigt energieffektiv var det enligt kongressen viktigt för den globala miljön att basindustrin ges goda förutsättningar att fortsätta att investera i vårt land. Därigenom kan industrin pröva ny miljö- och energieffektiv teknik. Att den svenska basindustrin ska kunna använda effektiv resurshushållning som en konkurrensfördel fastslogs liksom vikten av att basindustrin har en långsiktigt stabil och internationellt konkurrenskraftig elförsörjning. Kongressen uttalade också sin ambition att Vattenfall – på kommersiella grunder och utan att det kommer i konflikt med EU:s konkurrensregler – bör kunna erbjuda industrikunder Europas lägsta energipriser.

Vi hemställer att kongressen beslutar

- 1) att bekräfta riktlinjerna från tillväxtkongressen under avsnittet En global hållbar utveckling samt
- 2) att uppdra åt partistyrelsen att verka för att dessa riktlinjer omsätts i praktisk politik.

Benita Vikström

Oxelösunds arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion F46

Sundsvalls arbetarekommun

Basindustrins roll för tillväxten och en global hållbar utveckling.

Vid tillväxtkongressen i april 2004 utvecklades en syn på basindustrin, tillväxten, energipolitiken, miljöpolitiken och resurshushållningen i samhället som underströk behovet av en samordnad politik inom dessa områden. Det slogs bl.a fast att el, som är en högfördlad energibärare, i första hand bör utnyttjas inom områden där alternativen är få eller saknas, exempelvis i industriprocesser. Vidare fastslogs att det i vårt land framför allt handlar om att utnyttja kunskaper och erfarenheter från industrin och forskningen för att satsa inom de områden där Sverige kan göra stor nytta för en uthållig tillväxt i samklang med en hållbar global miljö.

Eftersom den svenska basindustrin internationellt sett är väldigt energieffektiv var det enligt kongressen viktigt för den globala miljön att basindustrin ges goda förutsättningar att fortsätta att investera i vårt land. Därigenom kan industrin pröva ny miljö- och energieffektiv teknik.

Att den svenska basindustrin ska kunna använda effektiv resurshushållning som en konkurrensfördel fastslogs liksom vikten av att basindustrin har en långsiktig stabil och internationellt konkurrenskraftig elförsörjning. Kongressen uttalade också sin ambition att Vattenfall – på kommersiella grunder och utan att det kommer i konflikt med EU:s konkurrensregler – bör kunna erbjuda industrikunder Europas lägsta energipriser.

Vi hemställer att kongressen beslutar:

- 1) att bekräfta riktlinjerna från tillväxtkongressen under avsnittet *En global utveckling* samt
- 2) att uppdra till partistyrelsen att verka för att dessa riktlinjer omsätts i praktisk politik.

Stefan Aronsson, Bodil Hansson, Joao Pinheiro, Lena Österlund.

Sundsvalls arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion F47

Vänersborgs arbetarekommun

Basindustrins roll för tillväxten och en global hållbar utveckling

Vid tillväxtkongressen i april 2004 utvecklades en syn på basindustrin, tillväxten, energipolitiken, miljöpolitiken och resurshushållningen i samhället som underströk behovet av en samordnad politik inom dessa områden. Det slogs bl.a fast att el, som är en högfördlad energibärare, i första hand bör nyttjas inom områden där alternativen är få eller saknas, exempelvis i industriprocesser. Vidare fastslogs att det i vårt land framför allt handlar om att utnyttja kunskaper och erfarenheter från industrin och forskningen för att satsa inom de områden där Sverige kan göra stor nytta för en uthållig tillväxt i samklang med en hållbar global miljö.

Eftersom den svenska basindustrin internationellt sett är väldigt energieffektiv var det enligt kongressen viktigt för den globala miljön att basin-

dustrin ges goda förutsättningar att fortsätta att investera i vårt land. Därigenom kan industrin pröva ny miljö- och energieffektiv teknik. Att den svenska basindustrin ska kunna använda effektiv resurshushållning som en konkurrensfördel fastslags liksom vikten av att basindustrin har en långsiktigt stabil och internationellt konkurrenskraftig elförsörjning. Kongressen uttalade också sin ambition att Vattenfall – på kommersiella grunder och utan att det kommer i konflikt med EU:s konkurrensregler – bör kunna erbjuda industrikunder Europas lägsta energipriser.

Vi hemställer att kongressen beslutar:

- 1) att bekräfta riktlinjerna från tillväxtkongressen under avsnittet En global hållbar utveckling,
- 2) att uppdraga åt partistyrelsen att verka för att dessa riktlinjer omsätts i praktisk politik.

S Anders Larsson

Vänersborgs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Partistyrelsens utlåtande över motionerna F15:8, F17:4, F48:1-3, F49:1 och F72:1 (energiforskning m.m.)

Motion F48:1-3 (Åre arbetarekommun) föreslår att en landsomfattande kampanj för energisparande initieras, att forskningsarbete inom energiproduktionssektorn initieras och underlättas, samt att partiet arbetar för att vindkraftsetableringar endast kommer till stånd i södra Sverige. Motion F72:1 (Oskarshamns arbetarekommun) yrkar att det statliga anslaget för energiforskning höjs till minst föregående års nivå. Motion F49:1 och 6 (Stenungsunds arbetarekommun) föreslår att partistyrelsen ska verka för att genomföra offensiva satsningar på tekniskt forsknings- och utvecklingsarbetet för att utveckla ny produktion av energi samt genomföra offensiva satsningar på utveckling av ny energiproduktion i strävan efter en omställning av energisystemet och målen för klimat och miljöpolitiken. Motion F15:8 (enskild, Lidingö arbetarekommun) föreslår att partiet ska verka för att öka anslagen till god forskning, utbildning och livslångt lärande. F17:4 (Halmstads arbetarekommun) yrkar att Sverige kraftfullt satsar på forskning och teknikutveckling på miljö och energiområdet, så att vi blir en energiteknisk ledande nation i Europa.

Fortsatta långsiktiga forsknings- och utvecklingsinsatser som bidrar till förverkligandet av vår socialdemokratiska vision om ett framtida energisystem baserat helt på förnybara energikällor är centralt. Den långsiktiga energiforskningen måste drivas med tydliga långsiktiga mål. En målmedveten satsning på forskning, i nära samverkan med andra länder och den internationella forskarvärlden, kan minska den tid som behövs för att uppnå det långsiktigt hållbara energisystemet. Det är viktigt att de resurser som avsätts till sådana insatser får en starkare fokusering, och att de i första hand riktas in på att stödja omställningen av energisystemet och den fortsatta utvecklingen av energimarknaderna.

Det är också viktigt att skapa förutsättningar för kommersialisering av forskningsresultat som kan bidra till både omställningen till ett hållbart

energisystem och ekonomisk tillväxt. De statliga anslagen till forskning och forskarutbildningar har ökat. Statens Energimyndighet har en samordnande roll och ansvar för prioriteringar.

Partistyrelsen delar uppfattningen att vi måste satsa på forskning för att hitta framtidens lösningar.

Den socialdemokratiska regeringen har satt upp ett ambitiöst mål för den förnybara elproduktionen. Elcertifikatsystemet har under sin första tid visat sig vara ett fungerande styrmedel för att främja den förnybara elproduktionen. För att underlätta de stora investeringar i den förnybara elproduktionen som krävs är det viktigt att systemet får en ökad långsiktighet. Ett sådant förslag förbereds nu.

Sverige har redan i dag drygt en tredjedel av sin energi från förnybara energikällor, vilket är en internationellt sett hög siffra, men vi måste bli ännu bättre. Vattenkraft och biobränsle är, och kommer att vara, centrala inslag i den svenska energiförsörjningen, och redan på kort sikt har vindkraft en betydande potential. På längre sikt kan vi se möjligheter till ny energiteknik, som solceller, bränsleceller och vätgas.

Energieffektivisering är en av grundstenarna i energipolitiken. Stora vinster finns med energieffektivisering, dels för den enskilde konsumenten, men också i ett nationellt och ett globalt perspektiv.

I Sverige har en stor del av energidebatten handlat om tillförsel av ny energiproduktion och mindre om den potential som finns för en effektivare energianvändning. Med hjälp av de kunskaper och den nya teknik som utvecklats i dag finns ett stort utrymme för ytterligare energieffektivisering. Detta driver på teknikutvecklingen, minskar miljöbelastningen och frigör resurser genom att den offentliga sektorn och industrin görs mer resurseffektiv. I enlighet med regeringens energipolitiska beslut 2002 har en mängd insatser gjorts för effektivare energianvändning, och stora framsteg har också gjorts, inte minst inom industrin. Men det finns mer att göra, inte minst i hushållen. Därmed kan man också frigöra el till industrin.

I dag används 40 procent av Sveriges energi i bebyggelse. Det finns mycket den enskilde kan göra för att påverka den siffran – och därmed också påverka sin elräkning. Det gäller dels beteende vid elanvändning, dels hur man bygger nytt och bygger om. Den socialdemokratiska regeringen har inom detta område aviserat ett nationellt program för energieffektivisering och energismart byggande, som förväntas presenteras under våren 2006. I detta ska bland annat ingå skattestimulans för energieffektivisering och konvertering till förnybar energi i offentliga lokaler, nya byggregler och energideklarationer av byggnader.

Ökad kunskap och förbättrad information för att stimulera valet av energieffektiva produkter behöver främjas. Den kommunala energirådgivningen och de regionala energikontoren är viktiga kanaler för detta. Energimyndighetens utbildnings- och informationsinsatser skapar nödvändiga nätverk och tillhandahåller verktyg för detta. En effektiv organisation finns alltså för att föra ut kunskap regionalt från de kommunala rådgivarna, och nationellt från Energimyndigheten.

Vad gäller utbyggnaden av vindkraft förväntas den ske på kommersiell basis och etableringen sker av marknadens aktörer, med hänsyn till gällande miljölagstiftning. Energimyndigheten har pekat ut ett antal områden med goda vindförhållanden som riksintressen för vindkraft. Länssty-

relserna arbetar för närvarande med att redovisa underlag för utbyggnad av stora vindkraftsanläggningar. Ytterligare åtgärder tillkommer, som t.ex. tillsättandet av en vindkraftberedning och en vindkraftsamordnare. Vad gäller etablering av vindkraft ser partistyrelsen ingen anledning att begränsa marknadsaktörer till södra Sverige. Det bedöms heller inte föreligga någon risk för effektbrist i södra Sverige, särskilt inte med hänsyn till den gemensamma nordiska elmarknaden.

Partistyrelsen föreslår kongressen besluta:

- 1) att avslå motion F48:3,
- 2) att anse motionerna F15:8, F17:4, F48:1-2, F49:1 och 6 och F72:1 besvarade med hänvisning till partistyrelsens utlåtande.

Motion F48

Åre arbetarekommun

Energiförsörjning

Den globala energiförsörjningen står inför stora problem. De fossila energireserverna, som är ändliga, befinner sig nu i utförsbacken. Olje- och gasfälten som nyupptäckts blir allt färre. Samtidigt ökar behoven av mera energi allt snabbare, speciellt i de borte delarna av Asien.

De politiska åtgärderna för att bemästra dessa problem har varit alltför tafatta. Även i vårt land.

En verksam och nödvändig åtgärd är en nationell sparkampanj av energi. Dessutom måste forskningsinsatserna för ny energiproduktion komma till stånd. De gamla formerna för energiproduktion, såsom vind- och vattenkraft måste effektiviseras och utnyttjas. En upprustning av gamla vattenkraftverk är nödvändig.

Beträffande vindkraft, som i och för sig är en sekunda kraftkälla, har den fördelen att kunna placeras där energibehovet finns. Det lämnar möjligheterna öppna för att placera dessa kraftverk i södra Sveriges slättbygder samt vid våra sydliga kustband. Att i detta sammanhang etablera vindkraftparker i Norrlands inland är i högsta grad oförnuftigt.

Elenergiebehovet finns i södra Sverige och kommer naturligtvis att stegas vid kärnkraftavvecklingen. Att då transportera den energin från Norrland till behovsområdena i södra Sverige med de transportförluster som tillkommer är naturligtvis oförnuftigt. Att dessutom elkunderna i Norrland skall betala för den överföringen är i högsta grad orättfärdigt.

Jag föreslår därför kongressen besluta:

- 1) att initiera en landsomfattande kampanj för energisparande,
- 2) att initiera och underlätta forskningsarbete inom energiproduktionssektorn, att arbeta för att vindkraftsetableringar endast kommer till stånd i södra Sverige.

Ivar Petersson, Järpen

Åre arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion F49

Stenungsunds arbetarekommun

Energipolitiken

Energipolitikens betydelse för tillväxt och sysselsättning är oomtvistad. Det spelar ingen roll om det avser produktion för ljus och kraft, värmeproduktion eller transporter.

Ur ett sådant helhetsperspektiv kan det konstateras att andelen olja och kärnkraft svarar för huvuddelen av energibalansen. Förnyelsebara alternativ är begränsade och i praktiken är det egentligen enbart vattenkraften hittills har varit relevant även om användningen av biobränslen har ökat.

Trots olika insatser för att minska elförbrukningen så fortsätter denna att öka. Behovet av värmeproduktion växer, och transportsektorns energibehov ökar också.

Grundvalarna för energipolitiken handlar om såväl en omställning av energisystemet som minskad energianvändning och energieffektivisering.

Det är uppenbart att enbart en fortsatt förtida avveckling av kärnkraftsreaktorer inte kan ske om de här olika uppgifterna ska förenas med varandra i en sammanhållen energipolitik. Ny och ökad energiproduktion blir ofrånkomlig för att dels ersätta olja och kärnkraft, dels tillgodose de framtida behoven av energi.

Det handlar då om både förnyelsebara och andra energislag. Utveckling av dessa alternativ kan på ett positivt sätt bidra till ett minskat och starkt beroende av vissa energislag, skapa ökad handlingsfrihet och större flexibilitet i energianvändningen.

Det råder emellertid en mycket stor osäkerhet om i vilken omfattning, och framför allt i vilken takt, som ny energiproduktion kan tas i bruk för att bli reella och hållbara alternativ.

För den skull ska dock inte insatser som avser t.ex. övergång till fjärrvärme inom bostadsbeståndet underskattas. På samma sätt förhåller det sig med att använda naturgas i ökad omfattning för olika energiändamål. Dess industriella betydelse har också vuxit.

Naturgasen har därför flera olika användningsområden. De största användarna är kraft- och fjärrvärmeverken i vilken samproduktion av el och fjärrvärme skapar miljövinster. Naturgasen används också för uppvärmning av bostäder och lokaler, och är ett reellt alternativt fordonsbränsle. Dessutom är det en råvara i den petrokemiska industrin.

En utbyggnad av naturgasnätet skapar bättre förutsättningar att klara den framtida energiförsörjningen, och förena denna med målen för klimat och miljöpolitiken eftersom CO₂-utsläppen minskar jämfört med ett fortsatt starkt oljeberoende.

Även om detta har minskad under lång tid utgörs dess andel av energibalansen ändå omkring 30 procent. Att minska oljeberoendet ännu mer är därför en strategisk uppgift som måste tillmätas mycket stor betydelse i omställningen av energiförsörjningen.

Naturgasen är i detta sammanhang redan idag ett reellt alternativ, och kan även fungera som en "brygga" över till att förnyelsebara alternativ visar sig vara hållbara och realistiska för den framtida energiproduktionen.

Inom ramen för både det norsk-svenska, och det nordiska energisamarbetet, finnas stora möjligheter att öka dess användning inom olika sektorer. Precis som för elkraften kan användningen av gas underlättas av en gemen-

sam infrastruktursatsning genom samarbete.

I Norge genomförs efter beslut i Stortinget stora satsningar på att ta till vara på naturgasen för inhemska energi- och industriella ändamål. Norska staten kommer att medverka till finansieringen av denna omställning av strukturen i energisystemet.

Investeringar i utbyggnaden av infrastrukturen för naturgasanvändning innebär också att det inte kommer att finnas några avgörande hinder för att leverera naturgas till västra Sverige. Detta skulle öka handlingsfriheten och flexibiliteten då beroendet minskar av import av dels olja dels naturgas via enbart Danmark. Konkret handlar det om att säkra en tillförsel av naturgas från Grenland på västra sidan om Oslofjorden till Västsverige.

I det här sammanhanget finns det anledning att betona det statliga ansvaret för infrastrukturen för energiförsörjningen mellan de nordiska länderna. Inom elområdet skall Svenska Kraftnät tillsammans med övriga nordiska stamnätsansvariga investera i nya elnätförbindelser i Norden. Ett likartat åtagande mellan norska och svenska intressen och politiska ansvariga organ skulle kunna bli ett redskap för att även Sverige i högre utsträckning än hittills tar i anspråk naturgas inom ramen för omställningen av energisystemet, och till stöd för den bl.a. den petrokemiska industrins utveckling i Sverige.

Mot bakgrund av ovanstående föreslås partikongressen besluta att uppdra åt partistyrelsen att verka för:

- 1) att genomföra offensiva satsningar på tekniskt forsknings- och utvecklingsarbetet för att utveckla ny produktion av energi,
- 2) att öka ansträngningarna för att hävda alternativa drivmedel, bättre motorteknik, satsningar på järnvägstransporter och ökad kollektivtrafik inom transportsektorn,
- 3) att minska oljeberoendet ännu mer,
- 4) att ta i anspråk möjligheterna att använda naturgas i större utsträckning än hittills för energi- och industriella ändamål,
- 5) att inom ramen för både det norsk-svenska och nordiska energisamarbetet stärka tillgången till naturgas för den framtida energiförsörjningen,
- 6) att genomföra offensiva satsningar på utveckling av ny energiproduktion i strävan efter en omställning av energisystemet och målen för klimat och miljöpolitiken.

Bo Pettersson

Stenungsunds arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Partistyrelsens utlåtande över motionerna F49:4-5, F50:1-2 samt F51:1-2 (naturgas)

I motionerna F50:1-2 (Borlänge arbetarekommun) och F51:1-2 (Dalarernas partidistrikt, Värmlands partidistrikt, Gävleborgs partidistrikt, Västerbottens partidistrikt, Jämtlands partidistrikt och Västernorrlands partidistrikt) krävs att socialdemokraterna verkar för en ökad användning av naturgas, samt att detta kopplas till omvandlingen av vårt energisystem. I motion F49:4-5 (Stenungsunds arbetarekommun) föreslås att partistyrelsen verkar för att möjligheterna att använda naturgas i större utsträckning än hittills tas i anspråk för energi- och industriella ändamål, samt att tillgången till naturgas för den framtida energiförsörjningen stärks inom ramen för både det norsk-svenska och nordiska energisamarbetet.

I den strategi för avveckling av kärnkraften som socialdemokraterna, vänsterpartiet och centerpartiet enats om framhålls naturgasen som en möjlig övergångslösning. Partistyrelsen menar att naturgasen ur klimatsynpunkt mycket riktigt är det bästa fossila bränslet. Naturgas är emellertid fortfarande ett fossilt bränsle, med allt vad det innebär av koldioxidutsläpp. Partistyrelsens uppfattning är därför att naturgasen kan ha betydelse under en omställningsperiod. Detta förutsätter dock att den används på ett sätt som leder till bättre utnyttjande av de samlade energiresurserna och minskad belastning på miljö och klimat. Därför bör naturgasen företrädesvis utnyttjas för kombinerad el- och fjärrvärmeproduktion i kraftvärmeverk och för att ersätta olja och kol. Naturgasen får inte förhindra den kraftfulla utvecklingen av biobränslen som nu sker.

Sverige är en liten aktör på naturgasmarknaden med en årlig total förbrukning på cirka 10 TWh. Detta motsvarar ungefär 2 procent av den svenska energianvändningen. Gasen importerats uteslutande från Danmark via en enda inmatningsledning som sträcker sig mellan det danska Dragör och Klaghamn i Skåne. Det svenska naturgasnätet är koncentrerat till Syd- och Västsverige och det omfattar ett 30-tal kommuner där naturgasen svarar för ungefär 20 procent av energianvändningen med totalt cirka 55 000 användare. Marknadsaktörerna uppgår till ett tiotal.

En effektiv marknad med fungerande konkurrens är målet för naturgaspolitiken. I en proposition till riksdagen behandlas genomförandet av EU:s gasmarknadsdirektiv och strategin för den fortsatta avvecklingen av kärnkraften. Enligt de riktlinjer för naturgasanvändningen i Sverige som riksdagen fattade beslutat om redan 1988, ska naturgasen av egen kraft konkurrera på den svenska marknaden. Detta innebär att staten inte ska engagera sig i ekonomiskt stöd till naturgasprojekt. Marknadens aktörer har alltså möjlighet att använda naturgas och engagera sig i den utvecklingen. Partistyrelsen ser dock ingen anledning till en ökad statlig satsning på naturgas.

Partistyrelsen föreslår kongressen besluta:

- 1) att anse motionerna F49:4-5, F50:1-2 och F51:1-2 besvarade med hänvisning till partistyrelsens utlåtande.

Motion F50

Borlänge arbetarekommun

Naturgas

Satsningen på naturgas måste ta ordentlig fart i vårt land. Det är ett av få realistiska alternativet till kärnkraft. Om så inte sker blir inte talet om kärnkraftavveckling trovärdigt. Sveriges energiförbrukning skiljer sig markant från situationen i andra länder.

Naturgasen har i länder som Tyskland, Nederländerna och England en andel av den totala energi-förbrukningen som ligger i intervallet 20 till 45 procent. I Sverige så står gasen för enbart 1,5 procent av energiförbrukningen! I vårt land så dominerar kärnkraften med cirka 37 procent, olja 28 procent, biobränsle 16 procent, vatten med 13,5 procent följt av 5,5 procent kol. Sol och vind står idag för försumbara 0,6 procent av konsumtionen. Den elektricitet som kommer via kärnkraften har således en avgörande betydelse för industrins produktions-förutsättningar och svenska folkets standard. En kärnkraftsavveckling som genomförs på ett ogenomtänkt sätt riskerar att få långsiktigt negativa konsekvenser. Framförallt så krävs det realistiska alternativ. Det är därför som debatten om naturgasen måste starta på allvar.

Den så kallade alternativa energin via sol och vind har inte visat sig vara ett realistiskt alternativ. Med tydlighet är det dags att inse detta och inrikta kraften på det som kan leda till resultat.

Politiskt är det därför viktigt att inta en offensiv hållning i förhållande till de diskussioner som förs om en ökad användning av naturgas i vårt land. Flera elintensiva industrier har uttalat intresse för naturgasen som energikälla. Dessa industrier är också i regel kopplade till orter där basindustrin är fundamental för bygden och ortens framtid. Överlevnaden och utvecklingskraften är starkt kopplad till tillgången på billig elenergi. Kärnkraften erbjuder det. Om den avvecklas eller successivt minskar sin andel av energiproduktionen så riskeras både arbetstillfällena och framtida investeringar om inte hållbara alternativ existerar.

Olja och kol är, enligt vår mening, inget realistiskt alternativ till kärnkraften. Det ökar bara på koldioxidutsläppen. När det gäller naturgasen så är utsläppen av koldioxid på en betydligt lägre nivå. Såväl miljö- som sysselsättningspolitiska skäl talar således för en ökad användning av naturgas.

Nu hör det också till saken att naturgasen är en ändlig energikälla. De kända tillgångar som finns idag räknar man med räcker i cirka 60 till 70 år. Så en ökad naturgasanvändning i vårt land är inte den slutliga lösningen på energiproblemen. Men det är trots allt ett fungerande alternativ som kan göra en minskad användning av kärnkraft realistisk och genomförbar.

Att successivt ändra ett energisystems struktur tar tid. Därför kan man naturligtvis vara kritisk till att inte mer hänt i vårt land när det gäller introduktion av naturgas. Men när diskussionen om kärnkraftens avveckling drivs vidare blir det nödvändigt att dels offensivt driva på debatten om naturgasen som ett alternativ, dels politiskt underlätta förutsättningarna för en ökad användning av gas.

Vi föreslår :

- 1) att socialdemokraterna verkar för en ökad användning av naturgas,
- 2) att detta kopplas till omvandlingen av vårt energisystem.

Borlänge arbetarekommun beslutade att anta motionen som sin egen.

Motion F51

Dalarnas, Gävleborgs, Jämtlands, Norrbottens, Värmlands, Västerbottens och Västernorrlands partidistrikt

Naturgas

Satsningen på naturgas måste ta ordentlig fart i vårt land. Det är ett av få realistiska alternativet till kärnkraft. Om så inte sker blir inte talet om kärnkraftavveckling trovärdigt. Sveriges energiförbrukning skiljer sig markant från situationen i andra länder.

Naturgasen har i länder som Tyskland, Nederländerna och England en andel av den totala energiförbrukningen som ligger i intervallet 20 till 45 procent. I Sverige så står gasen för enbart 1.5 procent av energiförbrukningen! I vårt land så dominerar kärnkraften med cirka 37 procent, olja 28 procent, biobränsle 16 procent, vatten med 13.5 procent följt av 5.5 procent kol. Sol och vind står idag för försumbara 0.6 procent av konsumtionen. Den elektricitet som kommer via kärnkraften har således en avgörande betydelse för industrins produktions-förutsättningar och svenska folkets standard. En kärnkrafts-avveckling som genomförs på ett ogenomtänkt sätt riskerar att få långsiktigt negativa konsekvenser. Framförallt så krävs det realistiska alternativ. Det är därför som debatten om naturgasen måste starta på allvar.

Den s k alternativa energin via sol och vind har inte visat sig vara ett realistiskt alternativ. Med tydlighet är det dags att inse detta och inrikta kraften på det som kan leda till resultat. Politiskt är det därför viktigt att inta en offensiv hållning i förhållande till de diskussioner som förs om en ökad användning av naturgas i vårt land. Flera elintensiva industrier har uttalat intresse för naturgasen som energikälla. Dessa industrier är också i regel kopplade till orter där basindustrin är fundamental för bygden och ortens framtid. Överlevnaden och utvecklingskraften är starkt kopplad till tillgången på billig elenergi. Kärnkraften erbjuder det. Om den avvecklas eller successivt minskar sin andel av energiproduktionen så riskeras både arbetstillfällena och framtida investeringar om inte hållbara alternativ existerar.

Olja och kol är, enligt vår mening, inget realistiskt alternativ till kärnkraften. Det ökar bara på koldioxidutsläppen. När det gäller naturgasen så är utsläppen av koldioxid på en betydligt lägre nivå. Såväl miljö- som sysselsättningspolitiska skäl talar således för en ökad användning av naturgas. En annan viktig fördel med naturgas är att den infrastruktur som krävs i form av förvaringsutrymmen, ledningar och tappställen också kan användas för distribution av biogas. En utbyggnad av naturgas ökar därför möjligheten att parallellt utveckla biogasanläggningar som successivt kan ta över en allt större andel av gasförsörjningen.

Nu hör det också till saken att naturgasen är en ändlig energikälla. De kända tillgångar som finns idag räknar man med räcker i cirka 60 till 70 år. Så en ökad naturgasanvändning i vårt land är inte den slutliga lösningen på energiproblemen. Men det är trots allt ett fungerande alternativ som kan göra en minskad användning av kärnkraft realistisk och genomförbar.

Att successivt ändra ett energisystems struktur tar tid. Därför kan man naturligtvis vara kritisk till att inte mer hänt i vårt land när det gäller introduktion av naturgas. Men när diskussionen om kärnkraftens avveckling drivs vidare blir det nödvändigt att dels offensivt driva på debatten om naturgasen som ett alternativ, dels politiskt underlätta förutsättningarna för en ökad användning av gas.

Vi föreslår:

- 1) att socialdemokraterna verkar för en ökad användning av naturgas.
- 2) att detta kopplas till omvandlingen av vårt energisystem.

Socialdemokraterna i Dalarna
Peter Hultqvist

Socialdemokraterna i Värmland
Tommy Ternemar

Socialdemokraterna i Gävleborg
Raimo Pärssinen

Socialdemokraterna i Västerbotten
KG Abramsson

Socialdemokraterna i Jämtland
Berit Andnor

Socialdemokraterna i Västernorrland
Elvy Söderström

Partistyrelsens utlåtande över motionerna F52 och F53 (Vattenfall)

I motion F52 (Örebro arbetarkommun) yrkas att Vattenfall i grunden reformeras och ges uppgifterna att vara en prispressare, ha en rättvis pris-sättning, säkerställa elleveranserna, vara en föredömlig arbetsgivare samt medverka i omställningen av energisystemet. I motion F53 (enskild, Härjedalens arbetarkommun) yrkas på att Vattenfalls styrelse ersätts med en ny styrelse som klarar av att ta emot fler än ett ågardirektiv och kan göra riktiga investeringar i förnyelsebar energiteknik.

Vattenfall är det kanske viktigaste samhällsägda företaget. Partistyrelsen anser att Vattenfall ska bidra till att förse svenska hushåll och industrier med trygg el till bra priser, men man ska också bidra till att ställa om Sverige i mer hållbar riktning.

Partistyrelsen menar att det är uppenbart att Vattenfall kan göra mer och kan höja ambitionsnivån. Den socialdemokratiska regeringen har därför ställt krav på Vattenfall att hålla Europas lägsta elpriser mot industrikunder, förändrat bolagsordningen för att göra uppdraget i omställningen tydligare, samt ställt krav på Vattenfall att gå före andra elbolag när det gäller att trygga elnäten. Riktlinjer har också antagits för de statliga bolagen som syftar till att göra ersättningsnivåer och ersättningsvillkor mer rimliga. Vattenfall ska också, precis som andra statliga bolag, anstränga sig hårdare för att vara en bra arbetsgivare.

Partistyrelsen mer att det däremot inte är realistiskt att reformera Vattenfall i grunden med innebörden att bolaget inte drivs på marknads-mässiga villkor. Det skulle stå i strid med EU:s konkurrens- och statsstödsregler.

Den investering som Vattenfall nu har gjort i Lillgrund för att bygga Sveriges största vindkraftanläggning är ett steg på rätt väg. Men ambitionsnivån måste höjas. Exempelvis är det rimligt att Vattenfall fram till 2010 kan bidra med minst hälften av de 10 TWh el från förnyelsebara energikällor regeringen har satt upp som mål.

Partistyrelsen anser att Vattenfall i dag har en styrelse med bred kompetens, både när det gäller att driva affärsverksamhet och att se till att Vattenfall klarar sitt uppdrag i omställningen av Sverige.

Partistyrelsen föreslår kongressen besluta:

- 1) att avslå motionerna F52 och F53.

Motion F52

Örebro arbetarekommun

Reformera Vattenfall

Statliga Vattenfall är den ledande aktören inom energisektorn och i synnerhet inom elmarknaden. Det är därför av mycket stor betydelse hur det statsägda företaget agerar för såväl konsumenterna, samhällsekonomin och för miljön.

Sedan 1996 är elmarknaden avreglerad eller åtminstone omreglerad och energiföretagen har därigenom fått ökad möjlighet att påverka energimarknaden, ekonomin och miljön. Stora och viktiga beslut för vår gemensamma framtid har i större omfattning lagts i företagets styrelserum. Efter den stora stormen i södra Sverige i januari 2005 har vi fått ytterligare belyst hur viktig tillgången till el är.

Dessvärre kan nog ingen påstå att Vattenfall har agerat på ett föredömligt sätt, varken före eller efter avregleringen, varken ur miljö- eller konsumentsynpunkt. Tvärtom har Vattenfall utnyttjat sin ställning på en mycket speciell marknad och därigenom också underlättat för de andra stora energiföretagen att göra oskäliga vinster.

Under 2004 har Vattenfall kunnat göra en vinst på den nordiska elmarknaden (framförallt Sverige) som motsvarar cirka 10 öre per kilowattimme. Under 2004 var det genomsnittliga spotpriset på Nordpool cirka 26 öre och det är alltså av det priset som Vattenfalls vinst är cirka 10 öre. Tydligare kan det väl knappast illustreras att Vattenfall utnyttjat sin ställning på en marknad som knappast borde kallas marknad.

Där Vattenfall är nätägare har man tillämpat en typ av prissättning som särskilt drabbat trogna och passiva elkunder. Det är troligt att det är kunder med en svagare position i samhället och dessa kunder har alltså fått betala ett högre pris än andra.

Vattenfall har också varit drivande att förse de högsta ledningarna med ersättningar och förmåner långt utöver det anständiga.

Det finns många exempel också på hur Vattenfall valt en annan energipolitisk inriktning än som kommit till uttryck i statens energipolitik. Ett av de mest uppseendeväckande exemplen är Vattenfalls stora satsning på kolbrytning och kolanvändning i Tyskland.

Sammantaget finns mycket i Vattenfalls agerande som strider mot vad vi som socialdemokrater borde önska. Liksom många gånger tidigare pågår (februari 2005) inom regeringskansliet ett arbete för att bättre kunna styra Vattenfall. I detta arbete verkar det också ingå krav på satsningar på mer förnybar energiproduktion.

Historien visar att Vattenfall gång efter annan hittat vägar att kringgå regeringens inriktning. Vattenfall har alltid valt lösningar som mer stämt med hur ett "vanligt privatkapitalistiskt företag" fungerar än hur ett företag i samhällets tjänst borde agera.

Vårt förslag till lösning är att Vattenfall kraftigt förändras! Vattenfall ges helt enkelt en inriktning, organisation, styrning och ledning som ska ha som uppgift att tillgodose viktiga samhällsintressen, såsom trygghet och miljövänlig energiproduktion, god hushållning och långsiktighet. Det innebär bland annat att Vattenfall ska ha uppgifterna att:

- Vara en prispressare på energimarknaden.
- Ha en rättvis prissättning på el och andra produkter och inte diskriminera några konsumentgrupper.

- Ha kapacitet för underhåll och drift av näten så att elleverans säkerställs.
- Att vara en föredömlig arbetsgivare men avvisa orimliga löner och förmåner för den högsta ledningen.
- Medverka i omställningen av energisystemet, på ett offensivt sätt, i riktning mot ett långsiktigt hållbart energisystem.

Ytterligare satsningar på förnybar energi kan komma att leda till ökade kostnader för tillkommande energiproduktion. Så som energimarknaden är uppbyggd idag så finns en stor risk att det leder till höjda priser, och därmed vinst, också för de energislag som vi önskar ersätta. För att undvika sådana effekter måste riksdag och regering ta ett ansvar så att beskattning och stimulanser utformas på ett bra sätt.

Med stöd av ovanstående kräver vi:

- 1) att Vattenfall i grunden reformeras och ges uppgifterna att vara en prispressare, ha en rättvis prissättning, säkerställa elleveranserna, vara en föredömlig arbetsgivare, medverka i omställningen av energisystemet.

Eva-Lena Jansson och Lars Bjurström

Örebro arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion F53

Härjedalens arbetarekommun – enskild

Vattenfall AB

I samband med 1997 års energipolitiska överenskommelse fastslog riksdagen i ett betänkande (bet. 1996/97:NU12) riktlinjerna för Vattenfall AB:s verksamhet. Vattenfall gavs uppdraget att aktivt medverka i omställning av energisystemet.

Detta uppdrag gavs för 8 år sedan och ännu har vattenfall knappt tagit tag i uppdraget. Vattenfall har satsat allt för att öka bolagets omsättning genom sina investeringar på cirka 70 miljarder kronor i brunkol i Tyskland och Polen.

Riksrevisionens rapport (RiR 2004:18) handlar om hur Vattenfall verksamhet inte kunnat revidera bolagen pga. tyska lagar och om hur Vattenfall inte följt riksdagens och regeringens direktiv. Revisionen vill att regeringen skall förtydliga sina ägardirektiv och det är inte första gången som det har varit debatt om tydligare direktiv för Vattenfall. Men hur tydlig skall Sveriges högsta beslutande organ bli för att ett helägt statligt bolag skall lyssna? Var det fel att bolagisera?

För att den socialdemokratiska regeringen skall vara trovärdig i sin maktutövning föreslår Svegs s-förenings rådslag att kongressen beslutar:

- 1) att Vattenfalls styrelse ersätts med en ny styrelse som klarar av att ta emot fler än ett ägardirektiv och kan göra riktiga investeringar i förnyelsebar energiteknik.

Jonny Springe , för Svegs s-förenings rådslag om ”Gröna Folkhemmet”

Härjedalens arbetarekommun beslöt att skicka motionen som enskild till kongressen.

Partistyrelsens utlåtanden över motionerna F54:1-3, F55, F56, F57, F58 och F14:1 (klimatpolitik)

I motion F54:1-3 (Centrala Göteborgs arbetarekommun) föreslås att grön skatteväxling inte ska vara en modell för det socialdemokratiska partiet, att socialdemokraterna helhjärtat ställer sig bakom ett system med utsläppskvoter som det huvudsakliga medlet för att klara klimatmålen samt att socialdemokraterna förespråkar en modell där privatpersoner i större utsträckning än i dag ges positiva incitament för att ändra sin privatkonsumtion till att bli mer miljövänlig. I motionerna F55 (Varbergs arbetarekommun), F56 (Östhammars arbetarekommun), F57 (Kävlinge arbetarekommun) och F58 (Oskarshamn arbetarekommun) föreslås att effektskatten omgäende slopas. Motion F14:1 (Oskarshamns arbetarekommun) kräver att effektskatten på kärnkraft avskaffas.

Motionärerna vänder sig mot effektskatten på kärnkraft, vilken de beskriver som snedvridande.

En socialdemokratisk energipolitik ska skapa förutsättningar för en hållbar energianvändning och en kostnadseffektiv energiförsörjning med låg inverkan på hälsa, miljö och klimat. En viktig utgångspunkt är att energipolitiken och klimatpolitiken måste hållas samman.

Inom ramen för energi- och miljöpolitiken tillämpas i dag en rad ekonomiska styrmedel. Energiskatter är en del av detta. Förutom skatter finns även andra styrmedel, som handel med utsläppsrätter, gröna elcertifikat, satsningar på miljövänlig infrastruktur, biodrivmedel och miljöfordon och stöd till klimatinvesteringar. Liksom de miljörelaterade skatterna skapar de nya styrmedlen ekonomiska drivkrafter för införande av miljövänlig och resurssnål livsstil och teknik. Från miljösynpunkt och ekonomisk synpunkt är skatter och andra ekonomiska styrmedel jämförbara, men beroende på bland annat miljöproblemets natur kan det ena vara att föredra framför det andra.

Grön skatteväxling är en fortsättning av skatteväxlingen under 1990-talet, med koldioxidskatten 1991, som har lett till kraftigt minskade utsläpp. En fortsatt grön skatteväxling är en central del i den socialdemokratiska strategin för att omvandla Sverige till ett ekologiskt hållbart samhälle. Skatteväxlingen har utformats så att höjda energiskatter på miljöskatter motsvaras av sänkt skatten på arbete. Det samlade utrymmet för skatteväxling mellan 2001 och 2010 beräknas till 30 miljarder kronor. Hitills har knappt hälften av detta genomförts. Det övergripande målet med skatteväxlingen är att de av regeringen uppsatta miljömålen kan nås.

Sveriges tydliga skatteväxlingsstrategi har lett till minskade utsläpp av koldioxid, men även utsläppen av svavel och kväveoxider har minskat påtagligt. Dessutom har skatteväxlingen varit en bidragande orsak till expansionen av bibränsleanvändning inom fjärrvärme och industrin. Socialdemokraternas strategi att använda ekonomiska styrmedel inom såväl miljö- som energisektorn har således varit lyckosam.

I samband med budgetpropositionen för 2004 genomfördes en utvärdering av de tre första stegen i den gröna skatteväxlingen. Analysen visar att resultatet av de tre första stegen av skatteväxlingen inneburit relativt små nettoeffekter för alla grupper. Trots att skatteväxlingen varit budgetneutral är den direkta plånbokseffekten positiv för i stort sett alla hushålls-

grupper, oberoende av inkomst. Detta resultat har sin förklaring i att skattesänkningarna så gott som enbart tillfallit hushållen medan skattehöjningarna belastat både hushåll och servicenäring. Partistyrelsen har även inrättat en skattepolitisk arbetsgrupp som ska ta initiativ till en bred diskussion inom partiet om skattefrågor. I gruppens uppdrag ingår även den gröna skatteväxlingen.

Partistyrelsen håller med motionären om vikten av enkelhet och tydliga spelregler, och stabilitet vid användningen av ekonomiska styrmedel i energipolitiken. Regeringen kommer att tillsätta en utredning för att ta ett samlat grepp om ekonomiska styrmedel på miljöområdet. Syftet ska vara att göra en grundläggande analys och utvärdering av ekonomiska miljöstyrmedel sett ur ett helhetsperspektiv. Utgångspunkten ska vara en samhällsekonomiskt effektiv miljöstyrning. Utredningen ska vid behov föreslå ekonomiska styrmedel som kan bidra till att så kostnadseffektivt som möjligt medverka till att uppnå miljömålen.

Klimatfrågan och utmaningen att minska utsläppen av växthusgaser är en av de absolut största framtidsfrågorna globalt sett. Ett av flera verktyg för detta är det system för handel med utsläppsrätter som sedan 1 januari 2005 finns inom EU. Systemet innebär att alla EU-länder har gjort åtaganden om att begränsa sina utsläpp inom ramen för ett gemensamt handelssystem för koldioxid. Det innebär dels att det kommer att ske utsläppsminskningar inom EU, dels att åtgärderna för att minska koldioxidutsläppen sker där det billigast. På längre sikt kommer en betydande andel att ersättas med förnybar elproduktion som inte bidrar till att höja koldioxidutsläppen. Systemet med utsläppsrätter gör också att man inte behöver befara ökade utsläpp av koldioxid när kärnkraften avvecklas.

Genomförandet får anses som en stor framgång för EU och systemet innebär att det nu finns ett pris på koldioxid för nästan 50 procent av EU:s totala utsläpp av växthusgaser. Sverige har som ett av de första länderna utfärdat utsläppsrätter till de svenska företagen som omfattas av utsläppshandelssystemet.

Det är också viktigt att komma ihåg att detta är en effekt av klimatrestriktioner i sig och inte specifikt av utsläppshandeln. Tvärtom är det så att genom utsläppshandeln kan vi öka kostnadseffektiviteten för att minska utsläppen och därmed hålla nere priset på utsläpp av koldioxid och påverkan på elpriset.

Partistyrelsen instämmer med motionären att det finns anledning att helhjärtat stödja systemet. Däremot delar inte partistyrelsen motionärens syn att utsläppsrätter ska anges som det huvudsakliga medlet. Det är ett mycket viktigt verktyg bland andra att fortsätta arbetet för ett långsiktigt uthålligt klimat.

När det gäller synpunkterna om effektskatten finner partistyrelsen inte någon anledning att hålla med motionärerna. Effektskatten tycks inte ha haft en avhållande effekt på investeringar i kärnkraftverk. Kraftbolagens ekonomiska konkurrenskraft är god. Inget tyder på att bolagen kommer att hamna i en situation då de stänger kärnkraftsreaktorer av ekonomiska skäl. Partistyrelsen finner att effektskatten är en god källa till inkomster för staten.

Partistyrelsen föreslår kongressen att besluta:

- 1) att avslå motion F54:1-2, F55, F56, F57, F58 och F14:1,
- 2) att anse motion F54:3 besvarad med hänvisning till partistyrelsens utlåtande.

Motion F54

Centrala Göteborgs arbetarekommun

Alternativ till grön skatteväxling

Den så kallade gröna skatteväxlingen har under senare tid blivit ett begrepp som alltmer associeras till socialdemokratisk miljöpolitik. Detta olyckligt då det i grunden är ett system som inte på något sätt är det bästa för att komma tillrätta med våra växande miljöproblem och som dessutom i stor utsträckning drabbar låginkomsttagare och glesbygdsbor.

I korthet handlar grön skatteväxling om att grundavdrag eller arbetsgivaravgifter sänkt samtidigt som exempelvis bensin- eller koldioxidskatten höjs. Konsekvensen är att glesbygdsborna drabbas hårdare än storstadsborna och att låginkomsttagarna drabbas hårdare än höginkomsttagarna. Detta eftersom hushållen med lägst inkomst använder 15 procent av den disponibla inkomsten till energikonsumtion, medan hushåll med den högsta inkomsten spenderar sju procent på energikonsumtion. Samma sak gäller vid en jämförelse mellan stockholmare och norrlänningar. Stockholmare använder sju procent av sin disponibla inkomst till energikonsumtion, medan ett norrlandshushåll använder tio procent av inkomsten till dessa varor. Den gröna skatteväxlingen kan därför sägas vara regressiv, det vill säga ju mer du tjänar ju mindre skatt betalar du.

Ytterligare ett problem med skatteväxlingen är att lågproduktiva arbetsintensiva företag tenderar att gynnas av de sänkta arbetsgivaravgifterna. Samtidigt som den högproduktiva tillverkningsindustrin, till exempel metall- och pappersindustrin, inte kan dra samma nytta av de sänkta arbetsgivaravgifterna och dessutom får bära stora delar av kostnaden för skattehöjningen.

Men det största tankefelet med skatteväxlingen är ändå att man finansierar skattesänkningar med en skattebas man vill bort ifrån. I förlängningen kan detta leda till att man faktiskt gör sig beroende av att det finns verksamheter som släpper ut giftiga ämnen i produktionen för att man faktiskt ska ha råd att finansiera välfärden!

I stället för att resignerat acceptera en skatteväxlingsmodell av den här typen bör man höja blicken och titta på de alternativ som finns. En betydligt bättre metod för att minska utsläpp och miljöpåverkan är att arbeta utsläppskvoter. Fördelen med ett system av den här typen är att det går att kontrollera det övre taket för hur mycket som släpps ut samtidigt som producentledet får en tydlig prisläpp på vad dessa utsläpp kostar samhället.

När vi kommer ner på individnivå ser vi det som klokare att arbeta med positiva incitament för att komma undan problematiken med att låginkomsttagare i praktiken får betala mer för vårt miljöarbete.

Göteborgs socialdemokratiska högskoleförening föreslår därför partikongressen besluta:

- 1) att grön skatteväxling inte är en modell vi socialdemokrater ska verka för,
- 2) att socialdemokraterna helhjärtat ställer sig bakom ett system med utsläppskvoter som det huvudsakliga medlet för att klara klimatmålen,
- 3) att socialdemokraterna förespråkar en modell där privatpersoner i större utsträckning än i dag ges positiva incitament för att ändra sin privatkonsumtion till att bli mer miljövänlig.

Centrala Göteborgs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion F55

Varbergs arbetarekommun

Slopa effektskatten

1983 infördes en produktionsskatt på kärnkraftsproducerad el. Efter 70-talets oljekriser såg man detta som ett sätt att finansiera investeringar för att komma bort ifrån oljeberoendet. Under åren har höjningar av skatten successivt införts under mer allmänna motiv som budgetförstärkningar. I mitten av nitio-talet kom regeringen fram till att skatten var till skada för svensk konkurrenskraft och förberedde därför dess avvecklande. Men den blev kvar, höjdes kraftigt och omvandlades till en effektskatt. Det innebar att den inte längre var en rörlig skatt, baserad på elproduktionen, utan en fast skatt på termisk effekt. Från att först ha satts till 0,2 öre per kWh då den infördes motsvarade den år 2000 hela 2,7 öre per kWh. Intäkterna för staten var cirka 2 Mdr kr per år med produktionsskatten. Med en övergång till effektskatt blev intäkterna till staten oförändrade.

Effektskatten minskar incitamenten att nyinvestera i kärnkraftverk. Producenterna bestraffas ekonomiskt för att vidta underhålls- och servicearbeten vid oplanerade avställningar. Tröskeeffekter av skatten kan leda till att det inte blir lönsamt att driva reaktorer vidare. Konsekvenserna av en förtida stängning av en reaktor är ödesdigra och slår hårt mot såväl tillväxten som miljön. På miljöområdet leder en forcerad avveckling till en ökad användning av fossila energikällor, vilket bevisligen resulterar i mycket negativa miljöeffekter.

Effektskatten leder även till att elproducenternas konkurrenssituation snedvrids. Samtidigt som den europeiska konkurrensen ökar i takt med avregleringar och det skulle behövas en europeisk harmonisering av energiskatterna utsätts de svenska aktörerna i stället för en konkurrenssnedvridande inhemsk skatt som saknar motstycke i andra länder. I slutändan blir konsekvenserna av effektskatten antagligen värst för svensk industri. Ökade kostnader leder till sämre konkurrenskraft och sämre möjligheter att växa, nyinvestera och nyanställa. Genom att effektskatten slår igenom på elpriserna drabbas även de svenska hushållen hårt, vilket ytterligare minskar svensk köpkraft och tillväxt.

Med hänvisning till ovanstående föreslår vi

- 1) att omgående slopa effektskatten.

Roland Palmqvist, Löddeköpinge, Peter Wretlund, Oskarshamn, Margareta Widén-Berggren, Gimo och Jana Nilsson, Varberg

Varbergs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion F56

Östhammars arbetarekommun

Slopa effektskatten

1983 infördes en produktionsskatt på kärnkraftsproducerad el. Efter 70-talets oljekriser såg man detta som ett sätt att finansiera investeringar för att komma bort ifrån oljeberoendet. Under åren har höjningar av skatten successivt införts under mer allmänna motiv som budgetförstärkningar. I mitten av nitio-talet kom regeringen fram till att skatten var till skada för svensk konkurrenskraft och förberedde därför dess avvecklande. Men den blev kvar, höjdes kraftigt och omvandlades till en effektskatt. Det innebar att den inte längre var en rörlig skatt, baserad på elproduktionen, utan en fast skatt på termisk effekt. Från att först ha satts till 0,2 öre per kWh då den infördes motsvarade den år 2000 hela 2,7 öre per kWh. Intäkterna för staten var cirka 2 Mdr kr per år med produktionsskatten. Med en övergång till effektskatt blev intäkterna till staten oförändrade.

Effektskatten minskar incitamenten att nyinvestera i kärnkraftverk. Producenterna bestraffas ekonomiskt för att vidta underhålls- och servicearbeten vid oplanerade avställningar. Tröskeeffekter av skatten kan leda till att det inte blir lönsamt att driva reaktorer vidare. Konsekvenserna av en förtida stängning av en reaktor är ödesdigra och slår hårt mot såväl tillväxten som miljön. På miljöområdet leder en forcerad avveckling till en ökad användning av fossila energikällor, vilket bevisligen resulterar i mycket negativa miljöeffekter.

Effektskatten leder även till att elproducenternas konkurrenssituation snedvrids. Samtidigt som den europeiska konkurrensen ökar i takt med avregleringar och det skulle behövas en europeisk harmonisering av energiskatterna utsätts de svenska aktörerna i stället för en konkurrenssnedvridande inhemsk skatt som saknar motstycke i andra länder. I slutändan blir konsekvenserna av effektskatten antagligen värst för svensk industri. Ökade kostnader leder till sämre konkurrenskraft och sämre möjligheter att växa, nyinvestera och nyanställa. Genom att effektskatten slår igenom på elpriserna drabbas även de svenska hushållen hårt, vilket ytterligare minskar svensk köpkraft och tillväxt.

Med hänvisning till ovanstående föreslår vi

- 1) att omgående slopa effektskatten.

Roland Palmqvist, Löddeköpinge, Peter Wretlund, Oskarshamn, Jana Nilsson, Varberg och Margareta Widén-Berggren, Gimo

Östhammars arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion F57

Kävlinge arbetarekommun

Slopa effektskatten

1983 infördes en produktionsskatt på kärnkraftsproducerad el. Efter 70-talets oljekriser såg man detta som ett sätt att finansiera investeringar för att komma bort ifrån oljeberoendet. Under åren har höjningar av skatten successivt införts under mer allmänna motiv som budgetförstärkningar. I mitten av nitio-talet kom regeringen fram till att skatten vartill skada för svensk konkurrenskraft och förberedde därför dess avvecklande. Men den blev kvar, höjdes kraftigt och omvandlades till en effektskatt. Det innebar att den inte längre var en rörlig skatt, baserad på elproduktionen, utan en fast skatt på termisk effekt. Från att först ha satts till 0,2 öre per kWh då den infördes motsvarade den år 2000 hela 2,7 öre per kWh. Intäkterna för staten var cirka 2 Mdr kr per år med produktionsskatten. Med en övergång till effektskatt blev intäkterna till staten oförändrade.

Effektskatten minskar incitamenten att nyinvestera i kärnkraftverk. Producenterna bestraffas ekonomiskt för att vidta underhålls- och servicearbeten vid oplanerade avställningar. Tröskeeffekter av skatten kan leda till att det inte blir lönsamt att driva reaktorer vidare. Konsekvenserna av en förtida stängning av en reaktor är ödesdigra och slår hårt mot såväl tillväxten som miljön. På miljöområdet leder en forcerad avveckling till en ökad användning av fossila energikällor, vilket bevisligen resulterar i mycket negativa miljöeffekter.

Effektskatten leder även till att elproducenternas konkurrenssituation snedvrids. Samtidigt som den europeiska konkurrensen ökar i takt med avregleringar och det skulle behövas en europeisk harmonisering av energiskatterna utsätts de svenska aktörerna i stället för en konkurrenssnedvridande inhemsk skatt som saknar motstycke i andra länder. I slutändan blir konsekvenserna av effektskatten antagligen värst för svensk industri. Ökade kostnader leder till sämre konkurrenskraft och sämre möjligheter att växa, nyinvestera och nyanställa. Genom att effektskatten slår igenom på elpriserna drabbas även de svenska hushållen hårt, vilket ytterligare minskar svensk köpkraft och tillväxt.

Med hänvisning till ovanstående föreslår vi:

- 1) att omgående slopa effektskatten.

Roland Palmqvist, Löddeköpinge, Peter Wretlund, Oskarshamn, Jana Nilsson, Varberg och Margareta Widén-Berggren, Gimo

Kävlinge arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion F58

Oskarshamns arbetarekommun

Slopa effektskatten

1983 infördes en produktionsskatt på kärnkraftsproducerad el. Efter 1970-talets oljekriser såg man detta som ett sätt att finansiera investeringar för att komma bort ifrån oljeberoendet. Under åren har höjningar av skatten successivt införts under mer allmänna motiv som budgetförstärkningar. I mitten av nittiotalet kom regeringen fram till att skatten var till skada för svensk konkurrenskraft och förberedde därför dess avvecklande. Men den blev kvar, höjdes kraftigt och omvandlades till en effektskatt. Det innebar att den inte längre var en rörlig skatt, baserad på elproduktionen, utan en fast skatt på termisk effekt. Från att först ha satts till 0,2 öre per kWh då den infördes motsvarade den år 2000 hela 2,7 öre per kWh. Intäkterna för staten var cirka 2 Mdr kr per år med produktionsskatten. Med en övergång till effektskatt blev intäkterna till staten oförändrade.

Effektskatten minskar incitamenten att nyinvestera i kärnkraftverk. Producenterna bestraffas ekonomiskt för att vidta underhålls- och servicearbeten vid oplanerade avställningar. Tröskeeffekter av skatten kan leda till att det inte blir lönsamt att driva reaktorer vidare. Konsekvenserna av en förtida stängning av en reaktor är ödesdigra och slår hårt mot såväl tillväxten som miljön. På miljöområdet leder en forcerad avveckling till en ökad användning av fossila energikällor, vilket bevisligen resulterar i mycket negativa miljöeffekter.

Effektskatten leder även till att elproducenternas konkurrenssituation snedvrids. Samtidigt som den europeiska konkurrensen ökar i takt med avregleringar och det skulle behövas en europeisk harmonisering av energiskatterna utsätts de svenska aktörerna i stället för en konkurrenssnedvridande inhemsk skatt som saknar motstycke i andra länder. I slutändan blir konsekvenserna av effektskatten antagligen värst för svensk industri. Ökade kostnader leder till sämre konkurrenskraft och sämre möjligheter att växa, nyinvestera och nyanställa. Genom att effektskatten slår igenom på elpriserna drabbas även de svenska hushållen hårt, vilket ytterligare minskar svensk köpkraft och tillväxt.

Med hänvisning till ovanstående föreslår vi

- 1) att omgående slopa effektskatten.

Roland Palmqvist, Löddeköpinge, Peter Wretlund, Oskarshamn, Jana Nilsson, Varberg, Margareta Widén-Berggren, Gimo och Carl-Åke Andersson, Nyköping

Oskarshamns arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Partistyrerelsens utlåtanden över motionerna F49:2-3, F59, F60, F61:1-2 och F62:1-2 (alternativa drivmedel)

I motion F49:2-3 (Stenungsunds arbetarekommun) föreslås att ansträngningarna ska öka för att hävda alternativa drivmedel, bättre motorteknik, satsningar på järnvägstransporter och ökad kollektivtrafik inom transportsektorn samt att oljeberoendet ska minska än mer.

I motion F59 (Dalarnas, Värmlands, Gävleborgs, Västerbottens, Jämtlands, Västernorrlands och Norrbottens partidistrikt) yrkas att energiomställningen inom trafikområdet måste genomföras på ett sådant sätt att inte jobben och välfärden hotas. I motion F60 (Umeå arbetarekommun) yrkas att partistyrelsen får i uppdrag att nationellt och internationellt arbeta för en högre inblandning av etanol eller andra miljövänliga drivmedel i de fossila bränslena. Motion F61:1-2 (Norrbottens partidistrikt) yrkar att att staten utser en utredning vars mål är att finna ett ersättningsbränsle till bensin och att staten ska lägga fram en strategi för hur man ska avsluta användandet av fossila bränslen i Sverige. I motion F62:1-2 (enskild, Ronneby arbetarekommun) yrkas att de miljöskatter som läggs på fossila bränslen ska örönmärkas för miljöförbättrande åtgärder såsom till exempel utbyggnad av tankstationer med miljövänligare alternativ och framtagande av motorer som inte går på fossila bränslen samt att staten ska verka för att alla kan köpa dessa fordon till en rimlig kostnad.

De pågående klimatförändringarna till följd av utsläppen av växthusgaser är det största globala miljöhotet som vår generation står inför. Vi socialdemokrater tar klimatutmaningen på stort allvar och driver en målriktad klimatpolitik. Sverige har under socialdemokratiskt styre haft en ledande roll i det internationella klimatarbetet och det ska vi fortsätta med. För att leva upp till den ambitionen krävs ett nära samarbete med forskarsamhället, ett strategiskt agerande internationellt, och en trovärdig och ambitiös klimatpolitik på hemmaplan.

Partistyrelsen håller med motionären om vikten av att öka ansträngningarna för att hävda alternativa drivmedel, järnvägstransporter, bättre motorteknik och ökad kollektivtrafik. Vår energikonsumtion och klimatet är nära sammanflätade och den socialdemokratiska regeringen strävar därför efter en sammanhållen klimat- och energipolitik.

En viktig utgångspunkt i den svenska klimatpolitiken är att arbetet med att begränsa klimatpåverkan ska integreras i samhällets alla sektorer. En oroande trend är de ökande utsläppen i transportsektorn. Den socialdemokratiska regeringen har satt ett sektorsmål för transportsektorn och har en strategi för att minska utsläppen av växthusgaser. Strategin bygger bland annat på klimatinvesteringar, grön skatteväxling och åtgärder inom transportsektorn.

Klimatpolitik inom transportsektorn rymmer flera olika slags åtgärder. Det handlar om att främja kollektivtrafik och mer miljövänliga godstransporter, inte minst per båt och järnväg, och det handlar om att främja mer energieffektiva fordon.

Vi socialdemokrater har presenterat en överenskommelse om väg- och järnvägsinvesteringar för planperioden 2004-2015. Totalt är det 373,3 miljarder kronor som fördelas, varav 107,7 miljarder kronor går till nyinvesteringar i järnvägsnätet. 38 mdkr satsas på drift och underhåll av statliga järnvägar. 4,5 mdkr avsätts i statsbidrag till nya spårfordon för regio-

nal kollektivtrafik, det innebär en stor och viktig satsning på godstrafiken liksom på den spårbundna kollektivtrafiken.

Vi socialdemokrater har även en ambitiös politik för att öka andelen förnybara bränslen. Sverige har en tydlig målsättning för introduktionen av förnybara bränslen. 5,75 procent av fordonsbränslena ska vara förnybara senast 2010.

Strategin för miljövänligare bilar och bränslen har flera komponenter. Koldioxidneutrala drivmedel inklusive biogas – är befriade från både koldioxidskatt och energiskatt under en femårsperiod, från 2004-2008. Partistyrelsen anser även att ett system med gröna drivmedelscertifikat kan vara en intressant stimulansåtgärd för att på lite längre sikt stimulera miljövänliga bränslen.

Partistyrelsen anser också att det är viktigt att underlätta infrastrukturen kring nya bränslen så att det blir möjligt att tanka alternativa drivmedel i hela landet.

Sedan många år tillbaka har staten bidragit till miljöinvesteringar i kommunerna i form av stöd från Lokala investeringsprogram (LIP) och klimatinvesteringsprogram (KLIMP) och från Energimyndigheten. Många av dessa projekt har bidragit till att främja introduktion av förnybara bränslen, t ex i form av produktionsanläggningar eller utbyggnad av distributionsnät.

Partistyrelsen föreslår kongressen att besluta:

- 1) att bifalla motionerna F59 och F60,
- 2) att avslå motionerna F61:1 och F62:1,
- 3) att anse motionerna F49:2-3, F61:2 och F62:2 besvarade med hänvisning till utlåtandet

Motion F59

Dalarnas, Värmlands, Gävleborgs, Västerbottens, Jämtlands, Västernorrlands och Norrbottens partidistrikt

Genomför energiomställningen klokt

För att värna kommande generationers välfärd är det nödvändigt att ställa om energisystemet så att det blir långsiktigt hållbart. Med tanke på att en så stor del av utsläppen kommer från trafiken måste också den omfattas av energiomställningen. Samtidigt är det viktigt att detta inte drabbar jobben och välfärden på ett sätt som gör att människor blir motståndare till att genomföra energiomställningen. Vi menar att vi nu är farligt nära den punkten eftersom det huvudsakligen har varit skattehöjningar på drivmedel som varit instrumentet för att genomföra energiomställningen inom trafikområdet. I bygder där det inte finns någon fungerande kollektivtrafik har människor väldigt lite förståelse för höjda bränsleskatter. Samma sak gäller alla de företag som inte har något annat alternativ än att frakta sina varor med lastbil. Det enda de kan göra för att undvika att drabbas av de höjda skatterna är att lägga ner verksamheten eller flytta till orter där det finns väl fungerande kollektivtrafik. Detta kan inte vara en acceptabel socialdemokratisk politik!

I ett land som Sverige med långa transportavstånd till marknaden leder ökade transportkostnader automatisk till att jobben slås ut och välfärden hotas.

Därför är det uppenbart för oss att andra åtgärder än skattehöjningar måste sättas in för att åstadkomma den nödvändiga energiomställningen. Vi menar att det redan med befintlig teknik finns goda möjligheter att göra det utan att det drabbar jobben och välfärden. Här är några exempel:

- Satsa betydligt mer på låginblandning av etanol i bensinen. Det är möjligt att höja inblandningen och därmed minska koldioxidutsläppen.
- Förändra skattesystemet så att moderna dieselfordon med partikelfilter gynnas skattemässigt i förhållande till bensinbilar. Det är helt orimligt att de betydligt mer energieffektiva personbilsdieslarna straffas ut från den svenska marknaden beroende på ett felaktigt skatteförhållande mellan bensin- och dieslbilar.
- Inför kilometerskatt för tunga fordon så att även utländska lastbilar får betala för att använda det svenska vägnätet. För att inte detta ska få effekter på jobben måste ett införande av kilometerskatt kompenseras exempelvis genom skatteväxling mot dieselskatten så att inte de totala transportkostnaderna ökar.
- Satsa mer på utveckling av nya bränslen framställda av bioråvara. Det finns stora potentialer i exempelvis utveckling av syntetisk diesel.

Vi föreslår därför att kongressen beslutar

- 1) att energiomställningen inom trafikområdet måste genomföras på ett sådant sätt att inte jobben och välfärden hotas.

Socialdemokraterna i Dalarna
Peter Hultqvist

Socialdemokraterna i Värmland
Tommy Ternemar

Socialdemokraterna i Gävleborg
Raimo Pärssinen

Socialdemokraterna i Västerbotten
KG Abramsson

Socialdemokraterna i Jämtland
Berit Andnor

Socialdemokraterna i Västernorrland
Elvy Söderström

Socialdemokraterna i Norrbotten
Kristina Zakrisson

Motion F60

Umeå arbetarekommun

Ökad etanolinblandning i bensin

Bensinpriset skjuter i höjden på grund av högre världsmarknadspriser. Risken är uppenbar att så kommer att ske. Arbetet med förnyelsebara drivmedel drar ut på tiden och miljöproblem på grund av utsläppen ökar.

Idag tillåts en liten inblandning av etanol i bensinen men enligt dom allra flesta skulle det gå alldeles utmärkt att öka inblandningen till 20% och att motorerna skulle fungera lika bra ändå. I Norrland pågår vissa försök i större skala att tillverka etanol av trädavfall. Skulle man i hela Europa tillåta

en högre inblandning av etanol i drivmedlen skulle en del av den fattiga världen också kunna odla produkter som man kan utvinna etanol ur och på detta sätt ta sig ur de fattigdomsfällor som de lever i. Världens utsläpp skulle minska i samma omfattning.

Sverige som varit föregångsland inom stora delar av miljöpolitiken borde gå i spetsen att förändra eller tvinga fram en lagstiftning där högre halter av etanol blandas in i drivmedlen. Sverige bör också arbeta med dessa frågor i internationella sammanhang. Det skulle vara ett stort steg mot det gröna folkhemmet.

Vi föreslår

- 1) att kongressen ger partistyrelsen i uppdrag att nationellt och internationellt arbeta för en högre inblandning av etanol eller andra miljövänliga drivmedel i de fossila bränslena.

Umeå arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion F61

Norrbottens partidistrikt

Fossila bränslen

Denna motion handlar om fossila bränslen och vad vi bör göra för att förminska och slutligen, sluta använda dessa. Varför bör vi sluta med den här sortens bränslen står väl relativt klart för alla vid den här tidpunkten. De två huvudanledningarna är deras miljöfarlighet och att de är endast ett lager som knappt nybildas och därmed är det endast en begränsad resurs.

I Sverige har det gått relativt bra med att dra ned på användningen av fossila bränslen. Vi har bland annat en väldigt låg andel av elenergi som kommer från kraftverk som nyttjar fossila bränslen och vi har en hög bensinskatt. Men detta är inte tillräckligt. Vi måste förbereda en total omvandling av energianvändandet och speciellt hur energi tillverkas.

Cirka 40 procent av all energi som används kommer från fossila bränslen (oljeprodukter, gasprodukter och kolprodukter räknas här in) enligt SCB:s ”Slutlig användning för energiändamål, PJ”. Detta måste ändras på.

I dag har vi som nämnt höga bensinskatter men inga ”verkliga” (med verkliga menar vi alternativa bränslen som i dagens läge kan konkurrera med bensinen) alternativ. Detta är fel och orättvist mot bilisterna. Höga bensinskatter måste, för att det verkligen ska vara effektiva, vara kopplat med att man har ett konkurrerande drivmedel. Därför bör den svenska staten utse en utredning bestående av forskare som forskar i alternativa drivmedel. Man bör också lyfta frågan om utredning i EU. Staten bör lyssna noga på dessa forskare, så att utredningen kan ge ett miljövänligt och effektivt drivmedel som kan ersätta bensinen. Staten bör också lägga fram en nationell strategi för hur man ska totalt ersätta alla fossila bränslen i Sverige.

Härmed kräver vi:

- 1) att staten utser en utredning vars mål är att finna ett ersättningsbränsle till bensinen,

- 2) att staten ska också lägga fram en nationell strategi för hur man ska avsluta användandet av fossila bränslen i Sverige.

Pierre Goudin, SSU Piteå

Norrbottens partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion F62

Ronneby arbetarekommun – enskild

Övergång till det gröna folkhemmet

Alltsedan vi började använda fossila bränslen som olja, kol och gas har detta inneburit en påfrestning på naturen som vi människor är en del av, konsekvenserna börjar alltmer göra sig påminda och Sverige har liksom flertalet i-länder ratificerat Kyoto-protokollet. Det går ut på att vi ska gemensamt sänka utsläppen av koldioxid och andra växthusgaser till en nivå som fanns 1990 och detta ska vara genomfört fram till 2010-talet.

Sverige har varit och är ledande på att utveckla miljövänliga alternativ och det leder till varför jag skriver denna motion. Under många år har pris på fossila bränslen belagts med miljöskatter för att förmå människor att välja alternativ som miljön bättre klarar av att hantera, och dessa skatter har höjts i enlighet med överenskommelsen om grön skatteväxling. Bilåkandet har ändå fortsatt att öka och mängden petroleumprodukter fortsätter att säljas som smör, som jag ser det går det inte i längden att hålla på med det. När folk ser att miljöskatterna inte går till att förbättra miljön utan går in i den generella statsbudgeten, kommer det istället att resas krav på att sänka dem och det vore olyckligt om så blev fallet.

Kostnaden för miljöfordon behöver gå ner till en prisnivå, där alla kan byta ut sina gamla bensin eller dieseldrivna fordon. Det är tänkbart med en statlig subvention för att nå dithän, men det får ju stämmas av mot EU:s regelverk innan en sådan åtgärd vidtas. Fler tankställen med miljövänligare alternativ behöver byggas ut mer allmänt t ex med etanol, el och vätgas och på sikt bör vi överväga att förbjuda förbränningsmotorer som går på bensin eller diesel. Den sistnämnda åtgärden kräver ett beslut på minst EU-nivå och kommer säkert att välla en hel del debatt men vill vi andas ren luft, fiska i giftfria vatten och äta mat som inte innehåller en massa gifter, då finns det ingen annan väg att gå. Naturligtvis ska åtgärder också sättas in inom hela samhällssektorn, där transporterna är en del.

Kongressen föreslås besluta att ställa sig positiv till en förändring innebärande:

- 1) att de miljöskatter som läggs på fossila bränslen ska öronmärkas för miljöförbättrande åtgärder såsom till exempel utbyggnad av tankstationer med miljövänligare alternativ och framtagande av motorer som inte går på fossila bränslen,
- 2) att staten ska verka för att alla kan köpa dessa fordon till en rimlig kostnad.

Martin Moberg, Ronneby s-förening

Ronneby arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

Partistyrelsens utlåtande över motionerna F15:2-4 och 7, F63:1-2 och F19:1-2 (olycksrisker)

I motion F15:2-4 och 7 (enskild, Lidingö arbetarekommun) yrkas att kongressen verkar för att LNG inte ska introduceras i Sverige i bebodda områden, att tillräckliga försäkringar ska finnas för att täcka alla möjliga skador från kärnkraftsteknik, att tillräckliga försäkringar ska finnas för att täcka alla möjliga skador från LNG-teknik samt att partiet ska verka för att olyckor och katastrofer ska förebyggas – inte orsakas. Motion F63:1-2 (Simrishamns arbetarekommun) föreslår att partiet tar fram och beskriver en värsta möjliga olycka vid kärnkraftverket i Barsebäck, hur osannolik den än kan tyckas, och redovisar konsekvenserna för Skåne och Danmark på kort och lång sikt, samt att samtidigt ta reda på vilka försäkringar som gäller och om ägarna till Barsebäck har försäkringar som täcker alla kostnader i sammanhanget. I motion F19:1-2 (enskild, Helsingborgs arbetarekommun) föreslås kongressen besluta att kärnkraften och Sveriges framtida energipolitik ska bedömas utifrån strikt säkerhetsmässiga, ekonomiska och miljömässiga aspekter, samt att alla kraftslag tvingas ta betalt för alla sina kostnader även de externa

På lång sikt måste vår socialdemokratiska vision vara att vår energiförsörjning baseras helt på förnybara energislag. Detta gäller för vårt land, lika väl som för alla andra länder på jorden. För var och en måste det vara uppenbart att mänsklighetens framtida energibehov inte kan täckas genom ändliga energiresurser som fossila bränslen eller uran. Varken uranbränsle eller fossila bränslen är delar i det långsiktigt hållbara energisystem som vi måste ha som vision på lång sikt. Det innebär med nödvändighet att vi måste lägga stor möda på att utveckla våra förnybara energikällor. Många känner också en oro över kärnkraftens risker, en oro som måste tas på allvar.

Barsebäck stängs nu. Partistyrelsen menar därför att motionskraven om att bland annat göra riskanalyser för Skåne och Danmark inte längre är aktuella.

Statens strålskyddsinstitut, SSI, och Statens kärnkraftinspektion, SKI, är två myndigheter som arbetar med strålskydd, reaktorsäkerhet och säker hantering av radioaktivt avfall. SSI och SKI har beredskapsansvar för kärnkraftsolyckor och arbetar där naturligtvis bland annat med vilka olycksscenarier som är tänkbara.

Vi vill prioritera det skadeförebyggande arbetet. Förutom att förhindra lidandet är det mer kostnadseffektivt att förebygga olyckor än att behöva verka för att begränsa konsekvenserna av en olycka som redan har inträffat, till exempel vid en räddningstjänstinsats.

Vad gäller försäkringar mot atomolyckor har den internationella så kallade Pariskonventionen om skadeståndsansvar på atomenergins område nyligen fått ett tilläggsprotokoll som möjliggör att anläggningsägarna åläggs ett obegränsat ansvar. Tidigare har ett sådant ansvar inte varit förenligt med Pariskonventionen. Den socialdemokratiska regeringen tillsatte den 18 november 2004 en utredning för att se över atomansvaret, med direktiv bland annat om att föreslå hur ett obegränsat ansvar för innehavare av atomanläggningar bör genomföras i atomansvarighetslagen. Utredningen beräknas avsluta sitt arbete den 31 januari 2006.

Ett annat system för att låta energislag bära sina egna kostnader är

handeln med utsläppsrätter. Alla EU-länder har gjort åtaganden om att begränsa sina utsläpp inom ramen för ett gemensamt handelssystem för koldioxid. Det innebär dels att det kommer att ske utsläppsminskningar inom EU, dels att åtgärderna för att minska koldioxidutsläppen sker där det billigast. På längre sikt kommer en betydande andel att ersättas med förnybar elproduktion som inte bidrar till att höja koldioxidutsläppen. Det innebär också att utveckling av kärnkraften inte kommer att bidra till ökade koldioxidutsläpp.

LNG – Liquid Natural Gas – är gas i kylt tillstånd som kan fraktas med exempelvis båt. Samma tillståndsprocess gäller för att bygga en LNG-anläggning som för en naturgasledning; det krävs regeringens tillstånd enligt naturgaslagen. Tillstånd får endast beviljas om anläggningen är lämplig ur allmän synpunkt. Detta innebär att regeringen har att beakta en rad omständigheter och att en ingående prövning görs av de olika intressen som gör sig gällande i sammanhanget. Ansökan föregås av ett förberedande samråd som syftar till att i ett tidigt skede involvera berörda kommuner, myndigheter, enskilda och organisationer och bereda dem tillfälle att lämna synpunkter på och påverka en planerad ledningsdragning. En ansökan om tillstånd till en LNG-anläggning ska också innehålla en miljökonsekvensbeskrivning. Vad gäller riskerna med naturgas behandlas de av Räddningsverket, inom uppställda normer för brandfarliga och explosiva varor. Det finns alltså redan hårda krav på LNG-anläggningar. Det finns heller inga hinder mot att teckna försäkringar mot LNG-olyckor.

Partistyrelsen föreslår kongressen besluta:

- 1) att anse motionerna F15:2-4 och 7, F19:1-2 och F63:1-2 besvarade med hänvisning till partistyrelsens utlåtande.

Motion F63

Simrishamns arbetarekommun

”Vi hade aldrig tänkt tanken”

Så sa de ansvariga på Kemira i Helsingborg efter gasolyckan den 4 februari. Så tänkte säkert många av de som drabbades av elavbrott i flera veckor efter stormarna i januari, och som tvingades flytta från hus och hem för att överleva. Många av de skogsägare som fick se sina livsverk förödda av samma stormar hade säkert inte heller tänkt tanken.

Om någon i julveckan hade tänkt tanken att en jättevåg skulle drabba länderna i Asien och på några timmar döda flera hundra tusen människor, så hade nog många ansett det vara skrämselfpropaganda. Men det hände, även det otänkbara kan tydligen hända.

Men för de som anser att kärnkraften är en ren och säker energikälla kan inte det otänkbara hända. Det kan enligt kärnkraftförespråkarna inte ske någon allvarlig olycka i Barsebäck. Eller kan det?

Om olyckan är framme, om det värsta som kan hända i Barsebäck händer, vad innebär detta för alla i regionen? Måste Maimö och Köpenhamn utrymmas för många år framöver som i Tjernobyl? Hur stor var sannolikheten för att jättevågen skulle drabba de 300 000 som dog i Asienkatastrofen just den här julen, och hur stor är sannolikheten för en katastrof i Barsebäck?

Jag vill:

- 1) att partiet tar fram och beskriver en värsta möjliga olycka vid kärnkraftverket i Barsebäck, hur osannolik den än kan tyckas, och att konsekvenserna för oss i Skåne och Danmark på kort och lång sikt redovisas,
- 2) att redovisning sker av vilka försäkringar som gäller och om ägarna till Barsebäck har försäkringar som täcker alla kostnader i sammanhanget.

Lars-Göran Ahlström, Albo s-förening

Simrishamns arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Partistyrelsens utlåtanden och motioner som rör miljöfrågor

Partistyrelsens utlåtande över motionerna F64, F65, F66, F67, F68, F69, F70 och F71 (globala problem)

Motionerna F64 (Boxholms arbetarekommun), F65 (Umeå arbetarekommun), F66 (Degerfors arbetarekommun), F67 (Vänersborgs arbetarekommun), F68 (Oxelösunds arbetarekommun), F69 (Lindesbergs arbetarekommun) F70 (Sundsvalls arbetarekommun och F71 (Arvika arbetarekommun) föreslår att de globala miljö- och resurshushållningsproblemen ska vara vägledande för socialdemokratisk miljöpolitik.

Socialdemokratisk miljöpolitik har alltid kännetecknats och väglett av ett tydligt globalt perspektiv grundat på socialdemokratiens klassiska idéer om politiken som drivkraft för det gemensamma bästa, långsiktigt samhällsbyggande för en radikal samhällsförändring, trygghet för och jämlikhet mellan människor och internationell solidaritet och rättvisa.

Dagens moderna socialdemokratiska miljöpolitik har breddats och fördjupats och är numera en integrerad del i en övergripande politik för miljödriven tillväxt och hållbar utveckling. Den stora utmaningen för den moderna miljöpolitiken är att bryta sambandet mellan ekonomisk utveckling och negativ påverkan på miljön, naturresurser och människors hälsa. På global nivå är den stora utmaningen att utrota fattigdomen och skapa möjligheter för utveckling och välfärd för alla människor i världen, samtidigt som vi bekämpar dagens miljöförstöring och förebygger fortsatt miljöförstöring i framtiden. Därför står socialdemokratin för en tillväxtpolitik som förenar ekonomisk utveckling, social sammanhållning och rättvisa och aktiv miljöhänsyn.

Vi vill utveckla ny miljöteknik som stärker näringslivets konkurrenskraft och bidrar till att Sverige har en ledande ställning på nya marknader. Miljöteknikens roll för hållbar ekonomisk tillväxt och ökad sysselsättning är en möjlighet som fortsatt ska utvecklas.

De stora miljöproblemen är gränslösa. Därför kan en miljömässigt hållbar utveckling i Sverige bara uppnås inom ramen för globalt och regionalt internationellt samarbete. I den socialdemokratiska visionen om det hållbara samhället är politikens mål solidaritet och rättvisa i alla länder, mellan länder och mellan generationer.

De internationella miljöfrågorna har länge haft hög prioritet i partiet. Under senare år har Sverige spelat en särskilt viktig roll inför och under FN:s toppmöte om hållbar utveckling i Johannesburg i september 2002. Sverige var till exempel en av initiativtagarna bakom beslutet i Johannesburg att genomföra en internationell programsatsning för hållbara produktions- och konsumtionsmönster. Detta var det enskilt viktigaste beslutet i Johannesburg när det gällde att peka ut de rika ländernas ansvar att gå före i omställningen till ett ekologiskt hållbart samhälle.

Klimatpolitiken är ett annat exempel på ett viktigt område där Sverige, genom den socialdemokratiska regeringen i allians med andra socialdemokratiska regeringar, har spelat en aktiv och pådrivande roll såväl inom EU som i de internationella klimatförhandlingarna. Över huvud taget har Sverige och den socialdemokratiska regeringen spelat – och spelar – en aktiv och framgångsrik roll i det europeiska och globala miljösam-

arbetet. Det gäller särskilt de områden som motionerna i praktiken handlar om – hållbar utveckling, klimatpolitiken och kemikaliepolitiken.

När socialdemokratin vill förverkliga idén om det gröna folkhemmet så handlar det om en modernisering av Sverige i resurseffektiv riktning där omställningen driver fram innovationer, nya jobb, tillväxt och välfärd. Genom att vara ett föregångsland inom ramen för en sammanhållen och aktiv energi- och klimatpolitik kan vi samtidigt nå framgångar på exportmarknader och stödja en hållbar utveckling i andra länder.

De globala miljö- och resurshushållningsproblem som motionärerna uppmärksammar i sina motioner har varit vägledande för socialdemokratisk miljöpolitik under lång tid. Det är en övertygelse som grundar sig på socialdemokratin klassiska idétradition. Denna övertygelse är stark i dag, och ska även ligga till grund för partiets globala miljöpolitik i framtiden.

Partistyrelsen föreslår kongressen besluta:

- 1) att anse motionerna F64, F65, F66, F67, F68, F69, F70 och F71 besvarade med hänvisning till partistyrelsens utlåtande.

Motion F64

Boxholms arbetarekommun

Sveriges roll i det globala miljöarbetet

Har vi någon gång så tydligt känt att vi alla är en del av en global gemenskap, som när vi blev varse verkningarna av den stora jordbävningen utanför Sumatras kust? Även om detta var en ren naturkatastrof står världen inför andra – av oss människor orsakade – hot i form av klimatförändringar. Frågan är nu om den nya globala gemenskapen kan medverka till att världens regeringar i praktisk handling är beredda att ta konsekvenserna av CO₂-utsläppen. Och vad kan i så fall vi i Sverige bidra med, när vi vet att världens energiförsörjning till 80 procent baseras på fossila bränslen och utvecklingsländerna kraftigt behöver öka sin energianvändning?

Vår andel av jordens resursanvändning utgör endast en knapp hundradel och våra totala CO₂-utsläpp uppgår endast till ett par tusendelar. Det är därför uppenbart att vi inte genom att minimera våra utsläpp och vår resursanvändning nämnvärt bidrar till att lösa de globala miljöproblemen. Vad vi gör i Sverige kan endast få effekt om detta får efterföljd i andra länder.

I en värld inriktad på att öka den materiella välfärden kan därför ett litet land bara påverka den globala miljön genom att främja teknik som leder till effektivare och mer miljöanpassad resursanvändning. Vi måste inse, att det bara är det som både är miljömässigt och ekonomiskt bra, som är intressant för andra länder att ta efter. Just därför har vi i Sverige goda förutsättningar att bidra till att minska de globala miljö- och resurshushållningsproblemen. Svensk basindustri har en internationellt sett låg energianvändning och mycket små miljöutsläpp räknat per producerad ton vara och de svenska teknikföretagen är världsledande, när det gäller att ta fram produkter och utrustning för energikrävande verksamhet.

Det är framför allt genom att utnyttja denna fördel som vårt land kan medverka i arbetet för en hållbar global miljö. Därför beslöt tillväxtkongressen att det är ”viktigt för den globala miljön att basindustrin ges goda förut-

sättningar att investera i vårt land och därigenom kunna pröva ny miljö- och energi effektiv teknik". I linje med detta beslut också kongressen att "det framgångsrika tekniksamarbetet mellan en miljöeffektiv- och resurseffektiv basindustri och de svenska teknikföretagen ska uppmuntras av samhället".

Vi ser en stor risk för att ett eventuellt kommande regeringssamarbete med miljöpartiet kan minska förutsättningarna att ta till vara Sveriges möjligheter att driva en globalt inriktad miljöpolitik.

Vi föreslår därför kongressen att med utgångspunkt från vad som framhålls i denna motion ställa sig bakom följande riktlinje:

- 1) att de globala miljö- och resurshushållningsproblemen ska vara vägledande för socialdemokratisk miljöpolitik.

Boxholms arbetarekommun beslutade att anta motionen som sin egen.

Motion F65

Umeå arbetarekommun

Sveriges roll i det globala miljöarbetet

Har vi någon gång så tydligt känt att vi alla är en del av en global gemenskap, som när vi blev varse verkningarna av den stora jordbävningen utanför Sumatras kust? Även om detta var en ren naturkatastrof står världen inför andra – av oss människor orsakade – hot i form av klimatförändringar. Frågan är nu om den nya globala gemenskapen kan medverka till att världens regeringar i praktisk handling är beredda att ta konsekvenserna av CO₂-utsläppen. Och vad kan i så fall vi i Sverige bidra med, när vi vet att världens energiförsörjning till 80 procent baseras på fossila bränslen och utvecklingsländerna kraftigt behöver öka sin energianvändning?

Vår andel av jordens resursanvändning utgör endast en knapp hundradel och våra totala CO₂-utsläpp uppgår endast till ett par tusendelar. Det är därför uppenbart att vi inte genom att minimera våra utsläpp och vår resursanvändning nämnvärt bidrar till att lösa de globala miljöproblemen. Vad vi gör i Sverige kan endast få effekt om detta får efterföljd i andra länder.

I en värld inriktad på att öka den materiella välfärden kan därför ett litet land bara påverka den globala miljön genom att främja teknik som leder till effektivare och mer miljöanpassad resursanvändning. Vi måste inse, att det bara är det som både är miljömässigt och ekonomiskt bra, som är intressant för andra länder att ta efter. Just därför har vi i Sverige goda förutsättningar att bidra till att minska de globala miljö- och resurshushållningsproblemen. Svensk basindustri har en internationellt sett låg energianvändning och mycket små miljöutsläpp räknat per producerad ton vara och de svenska teknikföretagen är världsledande, när det gäller att ta fram produkter och utrustning för energikrävande verksamhet.

Det är framför allt genom att utnyttja denna fördel som vårt land kan medverka i arbetet för en hållbar global miljö. Därför beslutade tillväxtkongressen att det är "viktigt för den globala miljön att basindustrin ges goda förutsättningar att investera i vårt land och därigenom kunna pröva ny miljö- och energieffektiv teknik". I linje med detta beslut också kongressen att "det framgångsrika tekniksamarbetet mellan en miljöeffektiv- och resurseffektiv basindustri och de svenska teknikföretagen ska uppmuntras av samhället".

Vi ser en stor risk för att ett eventuellt kommande regeringssamarbete med miljöpartiet kan minska förutsättningarna att ta till vara Sveriges möjligheter att driva en globalt inriktad miljöpolitik. Vi föreslår därför kongressen att med utgångspunkt från vad som framhålls i denna motion ställa sig bakom följande riktlinje:

- 1) att de globala miljö- och resurshushållningsproblemen ska vara vägledande för socialdemokratisk miljöpolitik

Erik Bergkvist
Lennart Holmlund

Umeå arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion F66

Degerfors arbetarekommun

Sveriges roll i det globala miljöarbetet

Har vi någon gång så tydligt känt att vi alla är en del av en global gemenskap, som när vi blev varse verkningarna av den stora jordbävningen utanför Sumatras kust? Även om detta var en ren naturkatastrof står världen inför andra – av oss människor orsakade – hot i form av klimatförändringar. Frågan är nu om den nya globala gemenskapen kan medverka till att världens regeringar i praktisk handling är beredda att ta konsekvenserna av CO₂-utsläppen. Och vad kan i så fall vi i Sverige bidra med, när vi vet att världens energiförsörjning till 80 procent baseras på fossila bränslen och utvecklingsländerna kraftigt behöver öka sin energianvändning?

Vår andel av jordens resursanvändning utgör endast en knapp hundradel och våra totala CO₂-utsläpp uppgår endast till ett par tusendelar. Det är därför uppenbart att vi inte genom att minimera våra utsläpp och vår resursanvändning nämnvärt bidrar till att lösa de globala miljöproblemen. Vad vi gör i Sverige kan endast få effekt om detta får efterföljd i andra länder.

I en värld inriktad på att öka den materiella välfärden kan därför ett litet land bara påverka den globala miljön genom att främja teknik som leder till effektivare och mer miljöanpassad resursanvändning. Vi måste inse, att det bara är det som både är miljömässigt och ekonomiskt bra, som är intressant för andra länder att ta efter. Just därför har vi i Sverige goda förutsättningar att bidra till att minska de globala miljö- och resurshushållningsproblemen.

Svensk basindustri har en internationellt sett låg energianvändning och mycket små miljöutsläpp räknat per producerad ton vara och de svenska teknikföretagen är världsledande, när det gäller att ta fram produkter och utrustning för energikrävande verksamhet.

Det är framför allt genom att utnyttja denna fördel som vårt land kan medverka i arbetet för en hållbar global miljö. Därför beslöt tillväxtkongressen att det är ”viktigt för den globala miljön att basindustrin ges goda förutsättningar att investera i vårt land och därigenom kunna pröva ny miljö- och energieffektiv teknik”. I linje med detta beslöt också kongressen att ”det framgångsrika tekniksamarbetet mellan en miljöeffektiv- och resurseffektiv basindustri och de svenska teknikföretagen ska uppmuntras av samhället”.

Vi ser en stor risk för att ett eventuellt kommande regeringssamarbete med miljöpartiet kan minska förutsättningarna att ta till vara Sveriges möjligheter att driva en globalt inriktad miljöpolitik.

Vi föreslår därför kongressen att med utgångspunkt från vad som framhålls i denna motion ställa sig bakom följande riktlinje:

- 1) att de globala miljö- och resurshushållningsproblemen ska vara vägledande för socialdemokratisk miljöpolitik

Degerfors arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion F67

Vänerns arbetskommun

Sveriges roll i det globala miljöarbetet

Har vi någon gång så tydligt känt att vi alla är en del av en global gemenskap, som när vi blev varse verkningarna av den stora jordbävningen utanför Sumatras kust? Även om detta var en ren naturkatastrof står världen inför andra – av oss människor orsakade – hot i form av klimatförändringar. Frågan är nu om den nya globala gemenskapen kan medverka till att världens regeringar i praktisk handling är beredda att ta konsekvenserna av CO₂-utsläppen. Och vad kan i så fall vi i Sverige bidra med, när vi vet att världens energiförsörjning till 80 procent baseras på fossila bränslen och utvecklingsländerna kraftigt behöver öka sin energianvändning?

Vår andel av jordens resursanvändning utgör endast en knapp hundradel och våra totala CO₂-utsläpp uppgår endast till ett par tusendelar. Det är därför uppenbart att vi inte genom att minimera våra utsläpp och vår resursanvändning nämnvärt bidrar till att lösa de globala miljöproblemen. Vad vi gör i Sverige kan endast få effekt om detta får efterföljd i andra länder.

I en värld inriktad på att öka den materiella välfärden kan därför ett litet land bara riåverka den globala miljön genom att främja teknik som leder till effektivare och mer miljöanpassad resursanvändning. Vi måste inse, att det bara är det som både är miljömässigt och ekonomiskt bra, som är intressant för andra länder att ta efter. Just därför har vi i Sverige goda förutsättningar att bidra till att minska de globala miljö- och resurshushållningsproblemen. Svensk basindustri har en internationellt sett låg energianvändning och mycket små miljöutsläpp räknat per producerad ton vara och de svenska teknikföretagen är världsledande, när det gäller att ta fram produkter och utrustning för energikrävande verksamhet.

Det är framför allt genom att utnyttja denna fördel som vårt land kan medverka i arbetet för en hållbar global miljö. Därför beslöt tillväxtkongressen att det är ”viktigt för den globala miljön att basindustrin ges goda förutsättningar att investera i vårt land och därigenom kunna pröva ny miljö- och energieffektiv teknik”. I linje med detta beslöt också kongressen att ”det framgångsrika tekniksamarbetet mellan en miljöeffektiv- och resurseffektiv basindustri och de svenska teknikföretagen ska uppmuntras av samhället”.

Vi ser en stor risk för att ett eventuellt kommande regeringssamarbete med miljöpartiet kan minska förutsättningarna att ta till vara Sveriges möjligheter att driva en globalt inriktad miljöpolitik.

Vi föreslår därför kongressen att med utgångspunkt från vad som framhålls i denna motion ställa sig bakom följande riktlinje:

- 1) att de globala miljö- och resurshushållningsproblemen ska vara vägledande för socialdemokratisk miljöpolitik

S Anders Larsson

Vänersborgs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion F68

Oxelösunds arbetarekommun

Sveriges roll i det globala miljöarbetet

Har vi någon gång så tydligt känt att vi alla är en del av en global gemenskap, som när vi blev varse verkningarna av den stora jordbävningen utanför Sumatras kust? Även om detta var en ren naturkatastrof står världen inför andra – av oss människor orsakade – hot i form av klimatförändringar. Frågan är nu om den nya globala gemenskapen kan medverka till att världens regeringar i praktisk handling är beredda att ta konsekvenserna av CO₂-utsläppen. Och vad kan i så fall vi i Sverige bidra med, när vi vet att världens energiförsörjning till 80 procent baseras på fossila bränslen och utvecklingsländerna kraftigt behöver öka sin energianvändning?

Vår andel av jordens resursanvändning utgör endast en knapp hundradel och våra totala CO₂-utsläpp uppgår endast till ett par tusendelar. Det är därför uppenbart att vi inte genom att minimera våra utsläpp och vår resursanvändning nämnvärt bidrar till att lösa de globala miljöproblemen. Vad vi gör i Sverige kan endast få effekt om detta får efterföljd i andra länder.

I en värld inriktad på att öka den materiella välfärden kan därför ett litet land bara påverka den globala miljön genom att främja teknik som leder till effektivare och mer miljöanpassad resursanvändning. Vi måste inse, att det bara är det som både är miljömässigt och ekonomiskt bra, som är intressant för andra länder att ta efter. Just därför har vi i Sverige goda förutsättningar att bidra till att minska de globala miljö- och resurshushållningsproblemen. Svensk basindustri har en internationellt sett låg energianvändning och mycket små miljöutsläpp räknat per producerad ton vara och de svenska teknikföretagen är världsledande, när det gäller att ta fram produkter och utrustning för energikrävande verksamhet.

Det är framför allt genom att utnyttja denna fördel som vårt land kan medverka i arbetet för en hållbar global miljö. Därför beslöt tillväxtkongressen att det är ”viktigt för den globala miljön att basindustrin ges goda förutsättningar att investera i vårt land och därigenom kunna pröva ny miljö- och energieffektiv teknik”. I linje med detta beslöt också kongressen att ”det framgångsrika tekniksamarbetet mellan en miljöeffektiv- och resurseffektiv basindustri och de svenska teknikföretagen ska uppmuntras av samhället”.

Vi ser en stor risk för att ett eventuellt kommande regeringssamarbete med miljöpartiet kan minska förutsättningarna att ta till vara Sveriges möjligheter att driva en globalt inriktad miljöpolitik.

Vi föreslår därför kongressen att med utgångspunkt från vad som framhålls i denna motion ställa sig bakom följande riktlinje:

- 1) att de globala miljö- och resurshushållningsproblemen ska vara vägledande för socialdemokratisk miljöpolitik

Benita Vikström

Oxelösunds arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion F69

Lindesbergs arbetarekommun

Sveriges roll i det globala miljöarbetet

Har vi någon gång så tydligt känt att vi alla är en del av en global gemenskap, som när vi blev varse verkningarna av den stora jordbävningen utanför Sumatras kust? Även om detta var en ren naturkatastrof står världen inför andra – av oss människor orsakade – hot i form av klimatförändringar. Frågan är nu om den nya globala gemenskapen kan medverka till att världens regeringar i praktisk handling är beredda att ta konsekvenserna av CO₂-utsläppen. Och vad kan i så fall vi i Sverige bidra med, när vi vet att världens energiförsörjning till 80 procent baseras på fossila bränslen och utvecklingsländerna kraftigt behöver öka sin energianvändning?

Vår andel av jordens resursanvändning utgör endast en knapp hundradel och våra totala CO₂-utsläpp uppgår endast till ett par tusendelar. Det är därför uppenbart att vi inte genom att minimera våra utsläpp och vår resursanvändning nämnvärt bidrar till att lösa de globala miljöproblemen. Vad vi gör i Sverige kan endast få effekt om detta får efterföljd i andra länder.

I en värld inriktad på att öka den materiella välfärden kan därför ett litet land bara påverka den globala miljön genom att främja teknik som leder till effektivare och mer miljöanpassad resursanvändning. Vi måste inse, att det bara är det som både är miljömässigt och ekonomiskt bra, som är intressant för andra länder att ta efter. Just därför har vi i Sverige goda förutsättningar att bidra till att minska de globala miljö- och resurshushållningsproblemen. Svensk basindustri har en internationellt sett låg energianvändning och mycket små miljöutsläpp räknat per producerad ton vara och de svenska teknikföretagen är världsledande, när det gäller att ta fram produkter och utrustning för energikrävande verksamhet.

Det är framför allt genom att utnyttja denna fördel som vårt land kan medverka i arbetet för en hållbar global miljö. Därför beslöt tillväxtkongressen att det är ”viktigt för den globala miljön att basindustrin ges goda förutsättningar att investera i vårt land och därigenom kunna pröva ny miljö- och energieffektiv teknik”. I linje med detta beslöt också kongressen att ”det framgångsrika tekniksamarbetet mellan en miljöeffektiv- och resurseffektiv basindustri och de svenska teknikföretagen ska uppmuntras av samhället”.

Vi ser en stor risk för att ett eventuellt kommande regeringssamarbete med miljöpartiet kan minska förutsättningarna att ta till vara Sveriges möjligheter att driva en globalt inriktad miljöpolitik. Vi föreslår därför kongressen att med utgångspunkt från vad som framhålls i denna motion ställa sig bakom följande riktlinje:

- 1) att de globala miljö- och resurshushållningsproblemen ska vara vägledande för socialdemokratisk miljöpolitik.

Lindesbergs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion F70

Sundsvalls arbetarekommun

Sveriges roll i det globala miljöarbetet

Har vi någon gång så tydligt känt att vi alla är en del av en global gemenskap, som när vi blev varse verkningarna av den stora jordbävningen utanför Sumatras kust? Även om detta var en ren naturkatastrof står världen inför andra – av oss människor orsakade – hot i form av klimatförändringar.

Frågan är nu om den nya globala gemenskapen kan medverka till att världens regeringar i praktisk handling är beredda att ta konsekvenserna av CO2-utsläppen. Och vad kan i så fall vi i Sverige bidra med, när vi vet att världens energiförsörjning till 80 procent baseras på fossila bränslen och utvecklingsländerna kraftigt behöver öka sin energianvändning?

Vår andel av jordens resursanvändning utgör endast en knapp hundra del av våra totala CO2-utsläpp uppgår endast till ett par tusendelar. Det är därför uppenbart att vi inte genom att minimera våra utsläpp och vår resursanvändning nämnvärt bidrar till att lösa de globala miljöproblemen. Vad vi gör i Sverige kan endast få effekt om detta får efterföljd i andra länder.

I en värld inriktad på att öka den materiella välfärden kan därför ett litet land bara påverka den globala miljön genom att främja teknik som leder till effektivare och mer miljöanpassad resursanvändning.

Vi måste inse, att det bara är det som både är miljömässigt och ekonomiskt bra, som är intressant för andra länder att ta efter. Just därför har vi i Sverige goda förutsättningar att bidra till att minska de globala miljö- och resurshushållningsproblemen.

Svensk basindustri har en internationellt sett låg energianvändning och mycket små miljöutsläpp räknat per producerad ton vara och de svenska teknikföretagen är världsledande, när det gäller att ta fram produkter och utrustning för energikrävande verksamhet.

Det är framför allt genom att utnyttja denna fördel som vårt land kan medverka i arbetet för en hållbar global miljö. Därför beslöt tillväxtkongressen att det är ”viktigt för den globala miljön att basindustrin ges goda förutsättningar att investera i vårt land och därigenom kunna pröva ny miljö- och energieffektiv teknik”.

I linje med detta beslut också kongressen att ”det framgångsrika tekniksamarbetet mellan en miljöeffektiv- och resurseffektiv basindustri och de svenska teknikföretagen ska uppmuntras av samhället”.

Vi ser en stor risk för att ett eventuellt kommande regeringssamarbete med miljöpartiet kan minska förutsättningarna att ta till vara Sveriges möjligheter att driva en globalt inriktad miljöpolitik.

Vi föreslår därför kongressen att med utgångspunkt från vad som framhålls i denna motion ställa sig bakom följande riktlinje:

- 1) att de globala miljö- och resurshushållningsproblemen ska vara vägledande för socialdemokratisk miljöpolitik.

Ewa Back, Anita Bdioui

Sundsvalls arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion F71

Arvika arbetarekommun

Sveriges roll i det globala miljöarbetet

Är världens regeringar beredda att i praktisk handling bidra till att ta konsekvenserna av koldioxid? Sverige kan inte genom egna insatser nämnvärt bidra till att lösa de globala miljöproblemen, men vi kan vara en föregångare för andra länder.

Ett litet land kan genom att främja teknik som leder till effektivare och mer miljöanpassad resursanvändning både bli mer konkurrenskraftigt och tjäna som miljöföredöme.

Svensk basindustri har en internationellt sett låg energianvändning och mycket små miljöutsläpp räknat per producerad ton vara. De svenska teknikföretagen är världsledande, när det gäller att ta fram produkter och utrustning för energikrävande verksamhet.

Det är framför allt genom att utnyttja detta som vårt land kan medverka i arbetet för en global hållbar miljö.

Vi föreslår kongressen att ställa sig bakom följande riktlinje:

- 1) att de globala miljö- och resurshushållningsproblemen ska vara vägledande för socialdemokratisk miljöpolitik

Kenneth Wåhlund och Claes Pettersson, Metalls s-förening, avdelning 18, Arvika

Arvika arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Partistyrelsens utlåtande över motionerna F72:4 och F73:1-3 (hållbart samhälle)

I motion F73:1-3 (Motala arbetarekommun) yrkas att partiet ska sätta en hållbar framtidsutveckling på dagordningen, att en agenda skapas för en ekonomisk planering där människan betyder något och att höga krav ska ställas på samhällsaktörerna. I motion F72:4 (Oskarshamns arbetarekommun) anförs att arbetet för hållbar utveckling måste integreras i alla politikområden även på nationell nivå.

Partistyrelsen delar uppfattningen att det är angeläget med ett gemensamt arbete på alla samhällsnivåer för ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet. Hållbar utveckling handlar om att tillfredsställa dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina. Ytterst rör frågorna om hållbarhet själva kärnan i socialdemokratins värderingar – om rättvisa och solidaritet mellan folk och generationer, om att värna jordens resurser och fördela rättvist och om miljöhänsyn, ekonomisk tillväxt, social trygghet, demokrati och folklig förankring.

Sverige har en fastställd nationell strategi för hållbar utveckling. I strategin anges några viktiga strategiska framtidsfrågor:

- Miljödriven tillväxt och välfärd.
- En god hälsa – framtidens viktigaste resurs.
- En samlad politik för hållbart samhällsbyggnad.
- Barn- och ungdomspolitik för ett åldrande samhälle.

Partistyrelsen menar att den stora utmaningen är att bryta sambandet mellan ekonomisk utveckling och negativ påverkan på miljö, naturresurser och människors hälsa. På samma sätt som kritiker vid folkhemmets födelse ofta hävdade att rättvisa och tillväxt inte gick att förena, sägs ibland i dag att miljöhänsyn och tillväxt inte kan förenas. Partistyrelsen vill betona att socialdemokratien är fast besluten att forma en tillväxtpolitik som förenar ekonomisk utveckling, social sammanhållning och aktiv miljöhänsyn.

Det handlar om en modernisering av Sverige i resurseffektiv riktning där omställningen driver fram innovationer, nya jobb, tillväxt och välfärd. I detta gröna folkhem förenar vårt land goda ekonomiska framsteg med social rättvisa och skydd av miljön till gagn för oss själva och kommande generationer.

Genom att vara ett föregångsland kan vi samtidigt nå framgångar på exportmarknaderna och stödja en miljömässigt hållbar social utveckling i länder som nu är starkt växande. Nationella framgångar rymmer på det sättet globala möjligheter. Moderniseringen av våra samhällen måste bidra till att resurserna på vårt enda jordklot räcker till alla.

En viktig del i arbetet för hållbarhet är att skapa konsumtions- och produktionsmönster som tar hänsyn till alla hållbarhetsaspekter. Därför är det viktigt att socialdemokratien aktivt driver frågor om att ställa om till en mer hållbar konsumtion och produktion. Det görs inte bara nationellt utan också inom bland annat EU och inom ramen för arbetet i FN:s kommission för hållbar utveckling.

Partistyrelsen menar att arbetet för hållbar utveckling ständigt måste utvecklas och förstärkas, bland annat genom att samhället satsar resurser på mer forskning om hållbar utveckling och gör satsningar på utbildning om hållbarhetsperspektiv.

Arbetet med hållbar utveckling ska prägla hela regeringskansliet och alla myndigheter. Våren 2006 ska den nationella strategin för hållbar utveckling revideras. Till strategin ska också indikatorer kopplas som gör det lättare att följa utvecklingen av hållbarhetsfrågorna ur såväl ekonomiskt, socialt som miljömässigt perspektiv.

Den socialdemokratiska regeringen har också tillsatt Hållbarhetsrådet som under Boverket ska arbeta med alla aspekter av hållbar utveckling – ekologiska, sociala och ekonomiska. Hållbarhetsrådet har i uppgift att stimulera till samarbete och förverkliga Sveriges strategi för hållbar utveckling. Rådet ska arbeta med hållbar utveckling med utgångspunkt i individens betydelse och delaktighet och verka för att hållbara lösningar kommer till stånd, bland annat genom att:

- driva på det lokala och regionala arbetet för hållbar utveckling
- stimulera tvärssektoriell samverkan och erfarenhetsutbyte mellan aktörer på lokal, kommunal, regional och nationell nivå
- främja idédebatt
- förmedla resultat, erfarenheter och goda exempel.

Partistyrelsen föreslår kongressen besluta:

- 1) att anse motionerna F72:4 och F73:1-3 besvarade med hänvisning till partistyrelsens utlåtande.

Motion F72

Oskarshamns arbetarekommun

En svensk strategi för hållbar utveckling

Hållbar utveckling är ett övergripande mål för regeringens politik. Målet gäller för alla politikområden. I skrivelsen En svensk strategi för hållbar utveckling 2003/04:129, redovisar regeringen en revidering av den nationella strategin för hållbar utveckling som presenterades 2002. Strategin omfattar alla dimensioner av hållbar utveckling; ekonomiska, sociala och miljömässiga. Strategin innehåller en vision för hållbar utveckling i ett längre tidsperspektiv. Fyra strategiska framtidsfrågor kommer att stå i fokus för regeringens politik för hållbar utveckling under mandatperioden. Dessa fyra framtidsfrågor är Miljödriven tillväxt och välfärd, En god hälsa – framtidens viktigaste resurs, En samlad politik för hållbart samhällsbyggande, samt Barn- och ungdomspolitik för ett åldrande samhälle.

En viktig del i strategin utgörs av forskning och utveckling där det poängteras att vetenskapligt baserad kunskap är en helt avgörande faktor i arbetet för hållbar utveckling. Trots denna tydlighet kring FoU avgörande roll i utvecklingsarbetet togs beslutet vid senaste budgetuppgörelsen att minska det statliga anslaget till energiforskning med nästan hälften.

Regeringens barnpolitik grundar sig på FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen). Genom att besluta om ratificering av barnkonventionen har riksdagen bundit hela det offentliga Sverige – regering, statliga myndigheter samt kommuner och landsting – till konventionen. De flesta verksamheter som direkt rör barn och ungdomar finns i kommunerna och i landstingen. Här finns skola och förskola, socialtjänst, fritidsgårdar, idrottsplatser och lekplatser, barnavårdscentraler och ungdomsmottagningar, men också bussar och andra kommunikationsmedel. Beslut om trafik, byggande och planering av kommunen är också sådant som påverkar barns och ungdomars vardag, liksom många av de beslut som fattas av statliga myndigheter och i hög grad av domstolar.

Ur ett hållbarhetsperspektiv är det av central betydelse att alla de beslut och åtgärder som rör barn och ungdomar genomsyras av ett barn- respektive ungdomsperspektiv. Det handlar bland annat om att sätta barnet eller den unge i fokus och att noga analysera vilka följder ett beslut kan få för ett enskilt barn eller en ungdom eller för barn och ungdomar som grupp. Ungdomar är en resurs och bör få ett reellt inflytande över frågor som rör bland annat närmiljö och samhällsplanering.

Trots denna tydlighet kring barn och ungdomars rättigheter är det fortfarande endast ett fåtal kommuner och landsting som har omsatt barnkonventionens syfte i reell politik.

Förutom strategin för hållbar utveckling har en kartläggning gjorts speciellt för Lärande för hållbar utveckling (SOU 2004:104) där man i sammanfattning konstaterar att:

”Utvecklingen i samhället och vetenskapen om att dagens generation bär ansvaret för att kommande generationer i alla världens länder ska ha möjlighet att tillgodose sina behov ställer krav på omedelbara och kraftfulla åtgärder. Lärande är en förutsättning för att människor ska kunna möta de utmaningar som världen står inför. Vad människor lär sig och hur de omsätter det i handling är avgörande för om en hållbar utveckling ska bli möjlig”.

Myndigheten för skolutveckling har efter att ha tagit del av betänkandet

Lärande för hållbar utveckling den uppfattning att det är nödvändigt att regeringen formulerar en strategi och handlingsplan för arbetet med utbildning för hållbar utveckling men också att det tillskjuts medel för att kunna genomföra en långsiktig åtgärdsplan, på alla skolnivåer, som leder till ett lärande för hållbar utveckling.

Det som också tydligt framkommer i regeringens strategi för hållbar utveckling är att arbetet måste integreras i alla politikerområden. Detta görs redan idag i många kommuner och regioner men dessvärre tycks de olika departementen och de statliga myndigheterna alltför mycket jobba i sina respektive "stuprör".

För att visionen om ett hållbart samhälle ska bli verklighet måste medel tillföras i ett initialskede. Dessutom måste man jobba gränsöverskridande på alla nivåer och där enskilda myndigheters regelverk måste anpassas till visionen för att inte utgöra ett hinder. Om detta kan ske frigörs också resurser som kan sättas in för att uppnå målet om Hållbar utveckling – ekonomiskt, socialt och miljömässigt.

Som ett led i arbetet mot Hållbar utveckling föreslår vi:

- 1) att det statliga anslaget för energiforskning höjs till minst föregående års nivå
- 2) att kommunernas och landstingens uppdrag att följa barnkonventionen tydliggörs
- 3) att medel tillskjuts för att kunna genomföra en långsiktig åtgärdsplan, på alla skolnivåer, som leder till ett lärande för hållbar utveckling
- 4) att Hållbar utveckling integreras inom alla politikerområden även på nationell nivå.

OSME, Oskarshamns Socialdemokratiska intressegrupp för Miljö och Energifrågor

Oskarshamns arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion F73

Motala arbetarekommun

När ska vi börja göra det som står i vår ideologi och borde vara vår agenda till ett hållbart samhälle!

De problem och faror vi möter är inte resultaten av våra misslyckanden utan av våra framgångar. Med fler sådana framgångar kommer vi att förvärra våra problem. Vi har blandat ihop mål och medel vilket leder till sämre resultat och vi har låtit vår teknologiska utveckling helt bestämma målen. Istället borde vi använda vår klokhets och anpassa våra mål till våra verkliga behov och sedan välja de lämpliga medlen. Vi måste börja förstå problemet i hela dess vidd och börja se möjligheterna att utveckla en bra livskvalitet. Miljön talar redan om för oss att vissa påfrestningar börjar bli för stora. De nya problemen är inte följderna av våra misslyckanden utan av det teknologiska framåtskridandet. Ju längre denna process tillåts fortsätta desto svårare blir det att vända på den. Vi har kunskapen, teknologin och pengarna. Låt oss använda oss av den på ett

sätt som gynnar oss långsiktigt. Vi borde stå i jämvikt med naturen. Istället är vi på väg att krossa jorden och oss själva.

För att kunna skapa en långsiktig planering måste vi utgå från våra grundläggande behov och börja med att ställa oss dessa frågor!

1. Vad vill vi med framtiden?
2. Varför ska vi just göra detta?
3. Hur ska vi göra det?

Idén om obegränsad ekonomisk tillväxt behöver allvarligt ifrågasättas bland annat av tillgången på grundläggande resurser som skulle behövas till detta. Men även på de övriga alternativa medel som inte finns än och på miljöns förmåga att klara av den grad av ingrepp som det skulle innebära. Utan tvivel skulle man behöva ge teknologin en ny inriktning så att den kan börja tjäna människan i stället för att skada henne och jorden. För att nå dit vi vill krävs att vi överger vår rädsla och att vi i första hand tar reda på vad alla vill. När en människa känner sig maktlös och värdelös kan aldrig en ekonomisk tillväxt överhuvudtaget gottgöra sådana förluster som detta innebär! Det är även oerhört viktigt att få balans mellan stadsliv och lantliv: Det folk får höra är att det inte är ekonomiskt försvarbart att använda något annat än de senaste metoderna och teknologierna och att det är nödvändigt att avlägsna den mänskliga kraften. Det här kan inte vara mer oekonomiskt! Att inte ta till vara på människans intelligens och fantasi är slöseri med fantastiska resurser. Vi ska veta att den högre nivån på maktstegen inte kan köra över den lägre nivåns funktion i tron att den genom att den är högre automatiskt är klokare än den lägre nivån och att den kommer att ge det effektivaste arbetssättet utan det krävs samarbete mellan samtliga nivåer. Lojalitet kan endast utbreda sig från de mindre enheterna till de större och aldrig tvärtom. Lojaliteten är ett mycket viktigt element i varje organisations hälsa! "Om människan inte kan anpassa sig efter metoden måste metoden anpassas efter människorna."

Om teknologi och rikedom vore svaret på världens problemen borde Förenata staterna som är världens rikaste land och som förbrukar cirka 60 procent av jordens tillgångar vara det land som har friskaste och mest välmående människor i världen. Det är inte sant alltså kan det inte vara den rätta vägen! Ser vi på de fattiga länderna med låg teknisk utveckling mår deras människor både bättre och är lyckligare. När Karl Marx skrev: "de vill att produktionen skall begränsas till nyttiga saker, men de glömmer att produktionen av alltför många nyttiga saker leder till alltför många onyttiga människor". Det är lika sant idag som då. Den moderna teknologin utvecklas vidare och får mer och mer ett omänskligt ansikte och vi skulle göra klokt i att göra en granskning och ompröva våra mål. Vi är idag som en missbrukare som oavsett hur eländig han känner sig finner det ytterst svårt att göra sig fri från sitt beroende. Som Gandhi sade "kan världens fattiga inte bli hjälpta av massproduktion, endast av produktion av massorna". Så då kommer frågan. Vad håller vi på med? Vad har vi gjort mot exempelvis SAMHALL, länderna utanför EU och mot de arbetare som älskade sina jobb. Vi plockar bort det arbetarna gör bra och är stolta över. Det som blivit lönsamt för SAMHALL och samhället skickas utomlands. Vad är detta? Vi förändrar arbetsuppgifter för folk så att de börjar vantrivas på sina jobb. Låt folk arbeta med det de är bra på och mår bra av! Låt inte EU rasera andra länders näringsliv på grund av sin egen kassa. Det finns särskilda regler mot de fattiga länder som vill sälja sina produkter till EU till exempel socker. Från EUs sida är det dubbel moral och orättvis-

handel som pågått sedan kolonialtiden. Bönder i länder som Haiti, Brasilien, Dominikanska Republiken, Kenya, Uganda, Tanzania och till och med Indien har drabbats hårt av den handelskarusell som EU bedriver. Det är väl ändå inte vår sak att sprida svält och fattigdom runt i världen. Vi ska inte tro att det inte kommer att påverka oss på längre sikt. De här länderna kommer inte att ha en positiv syn på oss och som talesättet säger: Var rädd om de du passerar på vägen upp du möter dem igen på vägen ner!

I dag verkar politiken i första hand handla om ekonomi och ekonomin verkar i första hand handla om teknologi. Om man inte kan överlåta politiken åt experterna kan man inte heller göra det med ekonomin och teknologin.

Vi utbildar människor och ger dem pengar till forskning och till specialisering på något ämne. När de har kommit fram med ett resultat som kan användas får de inga pengar till att använda sina kunskaper i Sverige. Utan deras kunskaper utnyttjas utomlands och pengarna hamnar inte i Sverige som betalat för deras kunskaper. Hur kan det vara försvarbart att betala för något som vi inte använder! Vi ska givetvis dela med oss av våra kunskaper till andra länder som behöver våra kunskaper exempelvis som att ge AIDS medicin till Afrika. Afrika har en svår epidemi av HIV smittade människor. Människorna i Afrika dör varje sekund dagligen i AIDS. Vi ska inte tro att vi inte kommer att påverkas av detta när en hel generation barn kommer att växa upp utan föräldrar. Det behövs även hjälp till deras länder med kunskap som de behöver för att kunna utnyttja sina egna resurser de har tillgång till på hemmaplan. Vi behöver lyssna på deras erfarenheter och kunskap och ta fasta på vad de behöver. De behöver inte det som vi byggt upp. Mångfald gäller även här. Vi har haft kunskaper om sällsynta diagnoser länge men det är andra länder som använder våra kunskaper. Jag tycker det är förvånansvärt att det inte finns ett kompetenscenter i Sverige. Vi har betalt för kunskapen men använder den inte! Är det inte dags att vi tar reda på vad vi vill ha för utbildningar och vad experterna ska arbeta med. Vad vill folk ha i framtiden? Inte är det vad experterna vill det är ju helt klart.

För att lyckas måste vi tillbaka till arbetarrörelsens alla medlemmar och höra vad dessa människor behöver och vill ha. När man vet vad de vill ha sammanställer man deras erfarenheter och kunskaper och gör om dem till principer och teorier. När det är gjort behöver vi gå tillbaka till de praktiskt verk-samma människorna som omsätter dessa principer och metoder i handling. Det gör att de kan lösa sina egna problem och uppnå frihet och lycka, ”nägra gram praktik är värt lika mycket som ett ton teori.”(Friedrich Engels)

De privata företagen intresserar sig inte för vad den producerar utan endast för vad den tjänar på produktionen. Tanken att ett bättre samhälle skulle kunna uppnås utan att man ställer högre krav på samhället och dess aktörer är orealistiskt. Alla tecken tyder på att de stora industriföretagens nuvarande struktur, trots hårdbeskattning och en lagstiftning som sväller ut i det oändliga, inte underlättar den allmänna välfärden! Massmedia fortsätter sitt maktmissbruk utan att något görs. Freud, Jung och Peck, samtliga psykologer, har lagt fram bevis och kunskaper om det omedvetna kollektiva psyket som finns runt omkring oss och hur det påverkar oss. Reklamfirmor utnyttjar det för att få fram de produkter som de vill sälja. Tidningar och tv fortsätter att ge ut negativa budskap och sända program om omoraliska vansinniga människor som vi matas med dagligen. Klart att folk inte vet att det händer fler positiva saker än negativa och att de flesta människor är moraliska och har

etik som ledlinje. Vi märker det redan på att våldet ökar och att omoraliska personer sitter på höga poster och kommer undan med sitt handlande. Det man ger ut får man tillbaka! Fast tyvärr är det de moraliska personerna som vet vad rätt och fel är som råkar illa ut. Görs inget åt det kommer våldet att öka ännu mera och vad har vi då?

Därför föreslår jag:

- 1) att vi sätter en hållbar framtidsutveckling på dagordningen som vi står bakom ideologiskt,
- 2) att vi gör en agenda för en ekonomisk planering där människan betyder något,
- 3) att vi tar och ställer högre krav på samhällsaktörerna.

Susanne Lundgren

Motala arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Partistyrelsens utlåtande över motion F74:1-2 (miljöpolitik)

I motion F74:1-2 (Klippans arbetarekommun) yrkas att partistyrelsen aktivt arbetar för att det skapas fler marker som görs tillgängliga som rekreationsområden och strövområden samt att partistyrelsen arbetar aktivt för att skapa s.k. tysta områden i och vid rekreationsområden.

Partistyrelsen delar motionärens uppfattning om vikten av en aktiv naturvårdspolitik. Vi socialdemokrater driver sedan länge en sådan politik. En av dess uppgifter är att se till att det finns tillräckligt med tillgänglig mark och vatten för friluftaktiviteter, såväl i och nära tätorter och städer som i miljöer som fjäll och skärgårdar.

Den socialdemokratiska regeringen har formulerat en samlad och delvis förnyad naturvårdspolitik. Ett av de viktigaste motiven för en sådan är den sociala dimensionen. Naturvårdspolitik och folkhälsoarbete hänger samman. Naturvärden har en viktig uppgift att förbättra förutsättningarna för ett aktivt och upplevelserikt friluftsliv – men också att ge människor möjlighet att känna närhet till naturen.

Att balansera den tätortsnära naturens ställning gentemot andra intressen är en angelägen uppgift för länsstyrelser och kommuner. Majoriteten av Sveriges befolkning bor i tätorter. Partistyrelsen delar motionärens bedömning att antalet grönytor och rekreationsområden i eller nära tätorter minskar. Det är en oroande utveckling, särskilt mot bakgrund av att det också finns ett behov av viss förtätning av flera av våra städer. En sådan förtätning måste ske på ett balanserat sätt så att medborgarna, inte minst barn och gamla, har en fortsatt god tillgång till grönytor och rekreationsområden.

Partistyrelsen vill understryka vikten av en utvecklad stadsplanering där boende, arbetsplatser, service, smidiga och miljövänliga kommunikationer och människors tillgång till grönområden och parker ingår – en planering av våra livsmiljöer som också är effektiv ur energisynpunkt. Bostadsmiljöer som har ett levande kulturliv, där människor har goda förutsättningar till delaktighet och påverkan. Samhällen som byggs utifrån

människors behov av trygghet på gator, torg och i parker. En utgångspunkt för planeringen i städer och tätorter måste därför vara att mark och vatten för friluftsliv och biologisk mångfald behöver balanseras mot andra gemensamma behov av mark, för sådant som vägar, järnvägar, bostäder och arbetsplatser. Partistyrelsen anser att ett centralt verktyg är den kommunala översiktsplaneringen.

Partistyrelsen anser att landets kommuner bör arbeta med att upprätta kommunala naturvårdsprogram, inte minst för att uppnå miljö kvalitetsmålet om en god bebyggd miljö. Ett av delmålen för en god bebyggd miljö lägger fast att fysisk planering och samhällsbyggnad senast 2010 ska grundas på program och strategier för bland annat hur grönska- och vattenområden i tätorter och tätortsnära natur ska bevaras och utvecklas.

För att främja ett ökat engagemang och ansvar för naturvården på kommunal nivå har den socialdemokratiska regeringen från och med 2004 skapat möjligheten för landets kommuner att under en treårsperiod söka statlig delfinansiering av lokala naturvårdsprojekt, inte minst för att skydda och utveckla tätortsnära naturområden. 300 miljoner kronor har anslagits för perioden 2004–2006 för detta ändamål.

Partistyrelsen föreslår kongressen besluta:

- 1) att anse motionen F74:1-2 besvarad med hänvisning till partistyrelsens utlåtande.

Motion F74

Klippans arbetarekommun

Rekreationsområden och allemansrättslig mark

Då stora delar av våra landskap är utsatta för hård exploatering så minskar medborgarens tillgång till så kallad fri natur. De områden som jag tänker på i första hand är tätortsnära rekreationsområden som börjar bli få. Det är viktigt ur folkhälsoperspektiv att människor på ett konstlat och naturligt sätt kan röra på sig och samtidigt få en naturupplevelse. En annan aspekt på det hela är att det också börjar bli ont om så kallade tysta områden – alltså fritt från buller och annat störande när man vistas i skog och mark.

Med anledning av ovanstående så föreslås partikongressen besluta:

- 1) att partistyrelsen aktivt arbetar för att det skapas fler marker som görs tillgängliga som rekreationsområden och strövområden,
- 2) att partistyrelsen arbetar aktivt med att skapa så kallade tysta områden i och vid rekreationsområden.

Michael Nemeti

Klippans arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Partistyrelsens utlåtande över motion F75 (klimatpolitik)

I motion F75 (Svalövs arbetarekommun) föreslås att partistyrelsen får i uppdrag att snarast ta fram en klimatpolitik där energi-, trafik-, bostad- och miljöpolitiken finns med i syfte att nå de mål som vi internationellt och nationellt beslutar om.

De pågående klimatförändringarna till följd av utsläppen av växthusgaser är det största globala miljöhotet som vår generation står inför. Vi socialdemokrater tar klimatutmaningen på stort allvar och driver en mål-inriktad klimatpolitik.

Sverige har under socialdemokratisk ledning haft en ledande roll i det internationella klimatarbetet och det ska vi fortsätta med. För att leva upp till den ambitionen krävs ett nära samarbete med forskarsamhället, ett strategiskt agerande internationellt, och en trovärdig och ambitiös klimatpolitik på hemmaplan.

Den nära kopplingen till vetenskapen har varit ett kännetecken för klimatpolitiken. En majoritet av världens forskare och vetenskapsmän är ense om att klimatförändringar till följd av mänsklig verksamhet är verkliga. Det var forskarna som uppmärksammade politikerna på växthusgasernas effekter och det är forskarrön som nu manar till ytterligare ansträngningar. FN:s internationella klimatpanel, IPCC är och har varit en hörnsten i klimatarbetet.

Sverige driver aktivt på det internationella klimatarbetet, främst genom pådrivande kraft inom EU. Sverige spelade en aktiv roll i förhandlingarna när EU:s statschefer vid toppmötet i mars 2005 slog fast att i-ländernas utsläpp av växthusgaser bör minska – med 15–30 procent till år 2020.

En socialdemokratisk klimatpolitik ska vara långsiktig och ambitiös. Sveriges åtagande enligt Kyotoprotokollet, som det är formulerat genom EU:s bördefördelning, innebär att vi måste begränsa utsläppen så att de inte har ökat med mer än 4 % från 1990 till perioden 2008–2012. Sverige har beslutat om ett avsevärt ambitiösare nationellt mål. Det klimatpolitiska beslutet från 2002 innebär att de svenska utsläppen av växthusgaser för samma period i stället ska minska med 4 % och då utan att använda Kyotoprotokollets så kallade flexibla mekanismer eller kolsänkor. Sverige har också antagit ett långsiktigt mål om att utsläppen för Sverige sammantaget bör vara lägre än fyra och ett halvt ton per år och invånare. Bakgrunden till att sätta ett avsevärt mer ambitiöst mål var den starka övertygelsen att Sverige har ett ansvar att gå före i klimatpolitiken och att tidigt lägga en god grund för kommande klimatåtaganden efter 2012.

För att hindra utvecklingen måste utsläppen av växthusgaser minska och det krävs en omställning av energisystemen i världen. En socialdemokratisk energipolitik ska bidra till att säkra den framtida energiförsörjningen och vara en motor i omställningen av Sverige.

Sverige har internationellt sett en hög andel förnybar energi. På lång sikt är målet att samhället ska få all energi från förnybara energikällor. Användningen av förnybara energikällor och en effektivare energianvändning ska stimuleras genom bland annat program för energiesektivisering. Energi-forskningen ska i högre grad resultera i anläggningar och nya produkter och tjänster, vilket också stimulerar tillväxt och jobb. Kärnkraften ska fasas ut ansvarsfullt och planerat och vattenkraften ska effektiviseras systematiskt.

Partistyrelsen vill i det här sammanhanget också framhålla det system för handel med utsläppsrätter som sedan 1 januari 2005 finns inom EU innebär att alla EU-länder har gjort åtaganden om att begränsa sina utsläpp inom ramen för ett gemensamt handelssystem för koldioxid. Det innebär att ett pris sätts på koldioxidutsläpp som därigenom driver fram kostnadseffektiva utsläppsminskningar inom hela EU.

Partistyrelsen håller med motionären om vikten av en sammanhållen klimat- och energipolitik. Vår energikonsumtion och klimatet är nära sammanflätade och den socialdemokratiska regeringen strävar därför efter en sammanhållen klimat och energipolitik.

En viktig utgångspunkt i den svenska klimatpolitiken är att arbetet med att begränsa klimatpåverkan ska integreras i samhällets alla sektorer. Partistyrelsen delar motionärernas oro över de ökande utsläppen i transportsektorn. Den trenden måste brytas för att Sverige långsiktigt ska kunna minska utsläppen av växthusgaser och andra miljö- och hälsovådliga utsläpp. Den socialdemokratiska regeringen har satt ett sektorsmål för transportsektorn. Den socialdemokratiska regeringen har därför en ambitiös politik för att minska utsläppen från transportsektorn. Klimatpolitik inom transportsektorn rymmer många olika slags åtgärder. Det handlar om att främja kollektivtrafik och mer miljövänliga godstransporter på väg, per båt och järnväg, det handlar om att främja mer energieffektiva fordon och det handlar inte minst om ett genombrott för nya, förnyelsebara fordonbränslen.

Partistyrelsen håller även med motionären om bebyggelsesektorn måste inkluderas i klimatpolitiken. Det finns stora möjligheter att minska energiförbrukningen inom bostäder och lokaler, som idag står för ca 40 procent av den totala energianvändningen. Miljöbelastningen från energianvändningen i bostäder och lokaler har successivt minskat under senare år. Den minskade miljöbelastningen förklaras bl.a. genom en ökad övergång till fjärrvärme och att antalet värmepumpar har ökat kraftigt under senare år. Också den temperaturkorrigerade energianvändningen för uppvärmning per ytenhet har minskat för bostäder och lokaler. Däremot har den totala energianvändningen för bebyggelsen varit nästan konstant under många år.

Med lämpligt utformade styrmedel och andra åtgärder är det möjligt att uppnå en väsentlig energieffektivisering och fortsatt minskade utsläpp från både nya byggnader och den existerande bebyggelsen.

Partistyrelsen föreslår kongressen att besluta:

- 1) att anse motion F75 besvarad.

Motion F75

Svalövs arbetarekommun

En sammanhållen politik i klimatfrågan

Klimatfrågan är en av de stora utmaningarna när det gäller miljöfrågorna. Den är långsiktig och kan därmed kännas svår att greppa. De beslut som vi fattar nu kommer inte att märkas av förrän om kanske 20-30 år. När Kyoto-protokollet skrevs under 1997 så var vi många som kände en stor tillfredsställelse att äntligen hade man ett globalt dokument som vi kunde börja arbeta tillsammans med. Vi ska globalt sett minska utsläppen av klimatpåverkande utsläpp, främst koldioxid, med 5 procent fram till 2010 i förhållande till utsläppen år 1990.

Europeiska unionen tog på sig en bördefördelning som innebär att vi ska ha reducerat våra utsläpp med 8 procent, i förhållande till år 1990 fram till år 2010. I Sverige har vi jobbat med att få ner utsläppen av främst koldioxid och vid EU:s inbördes fördelning så fick vi möjlighet att öka våra utsläpp med 4 procent. I vårt nationella klimatmål har vi beslutat om en minskning av utsläppen med 4 procent.

Många olika åtgärder finns eller är på gång. Koldioxidskatten har varit framgångsrik, den svenska industrin har dragit ner rejält på sina utsläpp. En försöksperiod med handel med utsläppsrätter har påbörjats och kraven på bensinmackarna att se till att tillgången på alternativa bränsle ökar.

Nu har arbetet med att försöka få till stånd en fortsättning på Kyotoprotokollet tagit fart och man har gjort en överenskommelse om i vilken riktning arbetet framledes ska bedrivas.

Med detta som grund så finns det flera delar för oss inom socialdemokratin att ta tag i.

Det viktiga nu är att i debatten och i besluten få en samlad klimatpolitik som gör att vi driver frågan brett och mot samma mål. Vi måste samla flera politikområde i syfte att få till stånd en bra politik på detta område.

Energi-, trafik-, bostads- och miljöpolitiken som berör klimatet måste tas in i samma diskussion och beslut. Om inte så får vi sådana effekter som vi kan ana oss till idag att industrin sparar in, transportsektorn ökar dramatiskt och hushållen får ta den stora besparingen och därmed den höga kostnaden.

Detta är inte rimligt så därför föreslår jag partikongressen besluta:

- 1) att partistyrelsen får i uppdrag att snarast ta fram en klimatpolitik där energi-, trafik-, bostads- och miljöpolitiken finns med i syfte att nå de mål som vi internationellt och nationellt beslutar om.

Christin Hagberg, Svalövsbygdens s-förening

Svalövs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Partistyrelsens utlåtande över motionerna F76, F77:1-2 och F78 (barns hälsa och förbud mot mjukgörare)

I motion F76 (Härjedalens arbetarekommun) föreslås att alla olika plastmaterial som används till förpackning eller förvaring av godis, livsmedel och dryck som innehåller mjukgörare förbjuds. I motion F77:1-2 (Härjedalens arbetarekommun) föreslås att socialdemokraterna ska driva ett

totalförbud av mjukgörare på EU-nivå och i internationella sammanhang, samt att vi ekonomiskt ska främja forskning, utveckling och design för att ersätta de produkter som kräver plast med mjukgörare med andra material som är hållbara ur ett ekologiskt perspektiv. Motion F78 (Karlstads arbetarekommun) föreslår att produkter som kan skada miljön eller framkalla allergier hos barn inte längre ska få säljas i Sverige.

Ett av de svenska nationella miljö kvalitetsmålen är giftfri miljö. Riksdagen har fastställt att miljön inom en generation ska vara fri från ämnen och metaller som skapats i eller utvunnits av samhället och som kan hota människors hälsa eller den biologiska mångfalden. I den socialdemokratiska regeringens strategi för att uppnå miljö kvalitetsmålet om en giftfri miljö anges att forskningen om kemikalier och miljötoxikologi bör stärkas. Att prioritera barns hälsa och välbefinnande är av stor vikt för oss socialdemokrater. I en stor undersökning från 2005 om barns hälsa belyser Socialstyrelsen det faktum att allergisjukdomar hos barn är ett ökande problem och att detta kan kopplas till olika miljöproblem. En ambitiös kemikalielagstiftning är särskilt viktig för barn, som generellt sett är mer känsliga för exponering av kemikalier än vuxna. I den nyligen presenterade miljö målpropositionen Svenska miljömål – ett gemensamt uppdrag har området barn och hälsa ett eget avsnitt.

Vi socialdemokrater driver en aktiv politik inom EU för att stärka EU:s kommande gemensamma kemikaliepolitik. En av frågorna som länge drivits inom EU är ett förbud mot ftalater i plastleksaker för barn. Det var en stor framgång förra året när då EU:s konkurrenskraftsråd beslutade att de mest skadliga ftalaterna ska förbjudas i plastleksaker för barn. EU-kommissionen presenterade 2004 även en strategi för miljö och hälsa, i syfte att minska de miljörelaterade hälsoeffekterna, framför allt hos barn.

Frågan om kartläggning av ftalaters påverkan på människors hälsa samt eventuella försäljningsförbud är värd att följas noggrant i det fortsatta arbetet med EU:s gemensamma kemikaliepolitik. Partistyrelsen anser att EU:s kemikaliepolitik måste bli stark och tydlig med krav på tydliga innehållsdeklarationer och riskbedömningar samt att substitutionsprincipen används.

Vid WHO Europas miljö- och hälsominister konferens 2004 antogs en handlingsplan för barns miljö och hälsa där just kemikalier är ett av fyra prioriterade målområden. Den svenska regeringen driver även frågan om en global kemikaliestrategi inom ramen för FN:s miljöprogram UNEP.

Partistyrelsen anser att den principiella linjen är att om vi inte kan förbjuda ftalater i sin helhet kan vi gå steg för steg och förbjuda ftalater i olika typer av produkter, exempelvis som nu har skett med leksaker. På den nationella nivån har vi socialdemokrater arbetat med att få bort ftalater från bildäck, och Kemikalieinspektionen har förbjudit försäljning och marknadsföring av så kallade lysstavar, då dessa visat sig innehålla ftalater.

Partistyrelsen föreslår kongressen besluta:

- 1) att anse motionerna F76, F77:1-2 och F78 besvarade med hänvisning till partistyrelsens utlåtande.

Motion F76

Härjedalens arbetarekommun

Frågetecknen har ökat efter flera telefonsamtal till Vin & Sprit AB för att få information om vad plastpåsar i en "Bag in box" innehåller för kemiska ämnen. Ansvariga personer på V&S har inte varit anträffbara eller inte svarat utan sagt att de skall återkomma men aldrig hört av sig igen. Plasten i den inre plastpåsen verkar så mjuk och seg, kan den innehålla mjukgörare?

Svenska folket dricker mer och mer på box. Sedan lanseringen 1996 har volymen stadigt ökat och utgör idag ca 20 % av Systembolagets försäljning. Sista året har man sålt 22,2 miljoner liter förpackat i "Bag in box". Men vad finns det för risker med att lite mjukgörare läcker ut i vinet folk dricker? Nog är alkohol ett större folkhälsoproblem? Eller ska man tro alla forskarrapporter som säger att mjukgörarna kan störa processer i kroppen och slå ut vår förmåga att fortplanta oss?

Därför föreslår Svegs S-förening att partikongressen ska besluta om:

- 1) att alla olika plastmaterial som används till förpackning eller förvaring av godis, livsmedel och dryck som innehåller mjukgörare förbjuds.

Jonny Springe

Härjedalens arbetarekommun beslutade att anta motionen som sin egen.

Motion F77

Härjedalens arbetarekommun

Förbud mot mjukgörare

Den svenska EU-nämnden driver ett permanent användningsförbud för de sex ftalater (plastmjukgörare) som omfattas av det temporära förbudet i produktssäkerhetsdirektivet. För de tre ftalater klassificerade som fortplantningsstörande i kategori 2 föreslås ett totalförbud i alla slags leksaker och barnartiklar".

Detta är mycket bra men vill vi som parti ta tag i miljöproblem med kraft ska vi driva ett förbud mot all användning av dessa ämnen då de hotar många livsformer på vår planet. Dessa ämnen skadar då de finns närvarande den första fostertiden. Det är då dessa hormonliknade ämnen kan störa hela processen när fortplantningsförmågan utvecklas. Det är när kvinnor exponeras för dessa ämnen under havandeskapets första tid som risken är som störst för att fostret blir skadat.

Därför föreslår Svegs s-förening att partikongressen ska besluta om:

- 1) att vi driver ett totalförbud av mjukgörare på EU nivå och i internationella sammanhang,
- 2) att vi ekonomiskt främjar forskning, utveckling och design för att ersätta de produkter som kräver plast med mjukgörare med andra material som är hållbara ur ett ekologiskt perspektiv.

Jonny Springe

Härjedalens arbetarekommun beslutade att anta motionen som sin egen.

Motion F78

Karlstads arbetarekommun

Barnet, hälsan och miljön

I våra affärer kan vi idag köpa produkter som är direkt farliga för våra små barn. Svenska Naturskyddsföreningen (SNF) har undersökt 69 produkter och 50 av dem innehöll farliga ämnen som bl a kan vara allergiframkallande. Där finns kemikalier som är extremt giftiga för vattenlevande organismer, som inte bryts ned i miljön och som kan lagras i djurs och människors kroppar. Kemikalieinspektionen har pekat ut vissa av dessa ämnen som SNF hittat och anser att de bör tas bort. En del av dessa produkter säljs i var och varannan butik. Producenterna hänvisar till gällande lagstiftning men den är så svag att den inte skyddar människor och djur. Människors känslighet varierar och våra barn tillhör de mest känsliga och utsatta. Det krävs en lagändring som förbjuder fortsatt försäljning av produkter med ämnen som kan skada miljön eller framkalla allergier hos små barn nu när tillverkarna inte tar sitt ansvar.

Riksdagen har tagit det oerhört viktiga beslutet att vår miljö skall vara fri från gifter inom 15 år. Det är inte rimligt att barn skall behöva vänta så länge.

Därför föreslår vi:

- 1) att produkter med ämnen som kan skada miljön eller framkalla allergier hos barn inte längre får säljas i Sverige.

Socialdemokratiska miljöföreningen Gjutaren

Karlstads arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Partistyrelsens utlåtande över motionerna F79:1-2 och F80 (produktdeklaration)

I motion F79:1-2 (Lidingö arbetarekommun) föreslås att partiet rekommenderar och i övrigt verkar för att på alla sätt främja en varumärkning som ökar våra möjligheter att uppträda som solidariska och ansvarsfulla konsumenter, samt att kongressen rekommenderar att partiet själv och varje medlem, myndighet, kommun, staten osv. köper miljömärkta och rättvisemärkta varor, så kommer det att märkas mera på marknaden. I motion F80 (Avesta arbetarekommun) föreslås att det utreds hur en produktdeklaration utformas, där det framgår att varuproducenten tar sitt ansvar för arbetare och miljö.

En ekologiskt och socialt hållbar produktion och konsumtion är en ytterst betydelsefull fråga för oss socialdemokrater. Då vi eftersträvar att ge människan en ökad makt över vardagen och den egna livssituationen är ökade möjligheter för konsumenterna att göra aktiva val en viktig del av partiets politik.

Det finns redan i dag en rad obligatoriska märkningar och frivilligöverenskommelser som syftar till att främja hållbara produktions- och konsumtionsmönster. Den linje vi socialdemokrater driver inom EU är att ett EU-gemensamt system tas fram för utformning av hälso- och miljöinformation för varor. Som komplement till regler bör även utvecklingen av frivilliga informationssystem stimuleras.

En rad olika obligatoriska märkningar finns redan i dag inom EU. För vitvaror finns en tydlig deklaration om produktens elförbrukning, biltillverkare är skyldiga att redovisa en bilmodells bränsleförbrukning och koldioxidutsläpp, och det pågående arbetet inom EU med den gemensamma kemikaliepolitiken innehåller också bestämmelser om varudeklarationer och märkningar – allt för att konsumenten ska få möjlighet att informera sig om en produkts miljöpåverkan.

I dag kan såväl tjänste- som industriföretag erhalla olika former av miljöcertifieringar, som till exempel ISO, EMAS och enklare miljöledningssystem. Många företag har på frivillig basis även arbetat uppförandekoder där man tar ett socialt- och miljömässigt ansvar. Man talar ofta om så kallat ansvarsfullt företagande (corporate governance).

För livsmedel och dagligvaror finns sedan länge en rad olika frivilliga märkningar när det gäller såväl miljöpåverkan som socialt ansvarstagande. KRAV, Nordiska rådets Svanenmärkning, SNF:s Bra miljöval samt Rättvisemärkt är alla exempel på detta. För den som köper möbler i trä finns den så kallade FSC-märkningen och den som överväger att köpa en ny bil kan studera de miljöbetyg som organisationen gröna bilister ger olika bilmodeller.

Partistyrelsen vill även betona att den offentliga upphandlingen är ett viktigt verktyg för att stimulera en marknad för miljöanpassade produkter. I dag finns det Internetbaserade EKV-verktyget som ska underlätta för stat, landsting och kommuner att göra miljöanpassade upphandlingar.

Partistyrelsen föreslår kongressen att besluta:

- 1) att bifalla motion F79:2,
- 2) att anse motionerna F79:1 och F80 besvarade med hänvisning till partistyrelsens utlåtande.

Motion F79

Lidingö arbetarekommun

Motion om internationell solidaritet och rättvis konsumtion.

Partiet bör enligt min mening i ökad utsträckning verka för internationell solidaritet bl.a. genom rättvis konsumtion. Under senare år har en ny sorts konsumentrörelse utvecklats över stora delar av världen. Den bygger på idén om att alla varor ska märkas på ett sätt som innebär att konsumenten får

- information om
- varans ursprung och egenskaper,
- miljöeffekterna av dess framställning och
- distribution och
- under vilka arbetsförhållanden som varan producerats
- och sålts.

Det har också utvecklats en rad sådana märkningar:

- Bra Miljöval, som är Svenska Naturskyddsföreningens miljömärkning. Se www.snf.se

- Svanen, en nordisk miljömärkning beslutad av Nordiska Ministerrådet 1989. SIS Miljömärkning AB är ett icke vinstdrivande bolag som sköter Svanen på statens uppdrag. Bolaget ägs av staten och SSR – Sveriges Standardiseringsråd.
- KRAV, är en kontrollförening för ekologisk produktion bildad 1985 för att skapa en trovärdig märkning av ekologiska livsmedel och förenkla för konsumenterna att göra en miljöinsats genom sina dagliga inköp. Bakom Krav står framförallt svensk livsmedelsindustri, handel och Konsumentkooperationen som vill främja ekologisk produktion i Sverige.
- Rättvisemärkt. Bakom Rättvisemärkt i Sverige står organisationer som LO, Diakonia, Kooperation utan gränser, SKTF, Svenska Kyrkan, Sveriges Kristna Råd, HTF och Världsbutikerna Rättvis Handel. Rättvis Handel i Sverige ingår i den internationella organisationen Fair Trade. I Sverige finns en lång rad importprodukter som är Rättvisemärkta”; kaffe, bananer, honung, kakao, choklad, ris och te. Internationellt finns flera produkter som med ett starkare stöd för föreningen Rättvisemärkt skulle kunna importeras. Se www.rattvisemarkt.se Rättvisemärkta och miljömärkta produkter finns i välsorterade och solidariskt inriktade livsmedelsaffärer. Efterfråga dem!

Vi bör kunna visa solidaritet, alltid!! Även vid middagsbordet, på kafferasterna, när vi tänder ljuset, värmer våra bostäder och åker till och från vårt arbete! Alla problem löser vi dock inte på en kafferast! Men kan vi något bidra till att förbättra villkoren någonstans i världen för någon utsatt lantarbetare, livsmedelsarbetare, transportarbetare, butiksanställd... – så låt oss göra det!

Vi bör göra det i nära samverkan med miljörelsen och fackföreningsrörelsen som organiserar de utsatta arbetarna runt om i världen. Riktigt effektiv blir konsumentpåverkan först i samverkan med de arbetare som tillverkar och producerar varorna.

Jag yrkar

- 1) att partiet rekommenderar och i övrigt verkar för att på alla sätt främja en varumärkning som ökar våra möjligheter att uppträda som solidariska och ansvarsfulla konsumenter. Gör det lätt att göra rätt – för alla! Så att var och en kan ta sin del av ansvaret och
- 2) att kongressen rekommenderar att partiet själv och varje medlem, myndighet, kommun, staten...köper miljömärkta och rättvisemärkta varor. Så kommer det att märkas mera på marknaden. Så att kaffet Du själv dricker är rättvisemärkt och miljömärkt!

Birger Eneroth

Lidingö arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion F80

Avesta arbetarekommun

Produktdeklaration

Vid produktion av varor är det ofta en kollision mellan ekonomi och ekologi. Lågprisvaror har ofta producerats i usel arbetsmiljö och med usla löner.

På matvaror finns i dag en varudeklaration, som beskriver produktens innehåll. På motsvarande sätt borde det finnas en produktdeklaration, som beskriver hur en vara har producerats, ur arbetsmiljö- och miljösynpunkt. Har barnarbetare använts? Hur har miljöfarliga ämnen hanterats? Hur har varan transporterats? Och så vidare.

Vi föreslår:

- 1) att det utreds hur en produktdeklaration utformas, där det framgår att varuproducenten tar sitt ansvar för arbetare och miljö.

Göran Edström, Agne Sjögren och Patrik Engström

Avesta arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Partistyrelsens utlåtande över motion F81:1-2 (burk- och glasretur)

I motion F81:1-2 (Ronneby arbetarekommun) yrkar motionären att alla burkar av aluminium, returglas av PET och av glas oavsett ursprungsland inom EU ska kunna lämnas in i Sverige och ge pant, samt att panten av aluminiumburkar ska justeras så att fler blir benägna att lämna in dessa till retursystemet.

En socialdemokratisk kretsloppspolitik ska både skapa förutsättningar för att använda avfallet som resurs och minska avfallets miljöbelastning. Vad som utvinns ur naturen ska på ett uthålligt sätt kunna användas, återanvändas, återvinnas eller slutligt omhändertats med minsta möjliga resursförbrukning och utan att naturen tar skada.

Genom att sortera avfallet vid källan finns det stora möjligheter att använda avfallet som en resurs, det vill säga att använda gamla tidningar som en råvara vid produktionen av nya tidningar. Miljömässigt kan man dessutom konstatera att det innebär stora energivinster att använda sekundär råvara. Det går till exempel åt 95 procent mer energi för att ta fram nytt aluminium i förhållande till användning av återvunnet aluminium. För en del plastfraktioner och stål är motsvarande energivinst cirka 75 procent, och för glas och papper ligger energivinsten på cirka 20 procent.

Partistyrelsen vill påminna om det producentansvar som finns för förpackningsinsamling. Kombinerat med förslag i de kommunala avfallsplanerna för att underlätta insamling och återvinning har och kan arbetet effektiviseras.

Sverige är ett av världens bästa länder på glasåtervinning. År 2004 lämnades över 90 procent av alla glasförpackningar tillbaka till återvinning, 80 procent av PET-flaskorna, och 85 procent av returburkarna.

I och med Sveriges medlemskap i EU har den tillåtna mängden av alkoholhaltiga drycker för privatinförsel successivt ökat. Det är i dagsläget vanligt förekommande att ölburkar förs in privat från Danmark och Tysk-

land till södra Sverige på grund av prisskillnader mellan länderna. Dessa burkar ingår inte i det svenska pantsystemet. Trots att Danmark i september 2002 introducerade ett återtagningssystem med pant på dryckesförpackningar är det inte troligt att flertalet förpackningar som privatinförts därifrån återlämnas i Danmark för återvinning. Dessa förpackningar hamnar i stället i svenska förpackningsinsamlingsystem eller i hushållsavfallet.

Sammantaget ökar mängden dryckesförpackningar som inte omfattas av det svenska pantsystemet som en följd av privatinförsel och illegal införsel. Detta leder i sin tur till att det finns en risk att konsumenternas förtroende för det svenska pantsystemet minskar, eftersom någon pant inte utgår för dessa förpackningar.

Partistyrelsen delar motionärens åsikt att pantsystemet ska värnas. Pantsystemet ökar människors miljömedvetande och är lönsamt ur ett samhällsekonomiskt och miljömässigt perspektiv.

Partistyrelsen delar motionärens uppfattning att ett gemensamt regelverk för pant inom EU är önskvärt. En socialdemokratisk miljöpolitik ska verka för att påskynda en utveckling i den riktningen. Avgiften på panten regleras av producenterna för att stimulera konsumenterna att använda sig av pantsystemet, och för att reglera kostnaderna i systemet. Partistyrelsen delar motionärens syn att panten är viktig för att motivera konsumenterna att återvinna burkar och flaskor.

Partistyrelsen föreslår kongressen att besluta:

- 1) att avslå motion F81:2,
- 2) att anse motion F81:1 besvarad med hänvisning till partistyrelsens utlåtande.

Motion F81

Ronneby arbetarekommun

Översyn av det svenska pantsystemet

Efter inträdet i den Europeiska Unionen 1995 har vi fått in fler burkar och flaskor av utländskt ursprung främst från Danmark och Tyskland, som inte tas emot av det svenska pantsystemet eller så tas de emot men utan att ge pant. Följden har blivit att nedskräpningen har ökat, man kastar de flaskor och burkar man druckit ur där det passar och lämnar inte in dem, då man tror sig veta att det svenska retursystemet inte tar emot burkarna eller flaskorna. Så kan det inte få hålla på i längden, i snart tio år har frågan utretts om huruvida man ska komma till rätta med problemet och det finns en sak man kan göra enligt min uppfattning.

Frågan borde tas upp på EU-nivå, om hur man ska ordna att pant kan betalas ut i de olika medlemsländerna för andra EU-länders returglas. Dessutom borde storleken på panten för aluminiumburkar ses över, för att på så sätt förmå fler att lämna in burkarna till retursystemet. Finansieringen av en förändrad pantsats ska den enskilde stå för precis som tidigare, eftersom panten läggs på inköpspriset.

Kongressen föreslås besluta att ställa sig positiv till en förändring innebärande;

- 1) att alla burkar av aluminium, returglas av PET och av glas oavsett ursprungsland inom EU ska kunna lämnas in i Sverige och ge pant,
- 2) att panten på aluminiumburkar ska justeras så, att fler blir benägna att lämna in dessa till retursystemet.

Martin Moberg, Ronneby s-förening

Ronneby arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Partistyrelsens utlåtande över motion F82 (källsortering)

I motion F82 (Skurups arbetarekommun) föreslår motionären att kongressen uppdrar åt partistyrelsen att tillse att byråkrati och företagsekonomiska hinder som motarbetar bättre källsortering på alla sätt motarbetas.

Källsortering är en viktig del av miljöpolitiken. Källsorteringen har fungerat som en symbolfråga som höjt människors miljömedvetande. Under åren har vi i Sverige kunnat följa den entusiasm som har funnits från hushållen att delta och de resultat som har uppnåtts.

Partistyrelsen vill påminna om det producentansvar som finns för förpackningsinsamling. Kombinerat med förslag i de kommunala avfallsplanerna för att underlätta insamling och återvinning har och kan arbetet effektiviseras.

En socialdemokratisk kretsloppspolitik ska både skapa förutsättningar för att använda avfallet som resurs och minska avfallets miljöbelastning. Det innebär att avfall i första hand ska återanvändas, därefter materialåtervinnas eller förbrännas för att i sista hand deponeras, det vill säga läggas på soptipp. Miljömässigt har man kunnat konstatera att det är den här ordningen som är att föredra, det vill säga att det är sämst att deponera avfallet. Sverige har kommit långt i kretsloppsarbetet. Sedan 2002 är det förbjudet att deponera utsorterat brännbart avfall.

Genom att sortera avfallet vid källan finns det stora möjligheter att använda avfallet som en resurs, det vill säga att till exempel använda gamla tidningar som en råvara vid produktionen av nya. Miljömässigt kan man dessutom konstatera att det innebär stora energivinster att använda sekundär råvara. Det går till exempel åt 95 procent mer energi för att ta fram nytt aluminium i förhållande till användning av återvunnet aluminium. För en del plastfraktioner och stål är motsvarande energivinst cirka 75 procent, och för glas och papper ligger energivinsten på cirka 20 procent.

Partistyrelsen delar motionärens uppfattning att källsortering ska uppmuntras och att regleringen kring källsortering successivt ska utvecklas för att uppmuntra återanvändning och återvinning. Avfall ska omhändertas med minsta möjliga resursförbrukning och utan att naturen tar skada.

Partistyrelsen föreslår kongressen att besluta:

- 1) att anse motion F82 besvarad med hänvisning till partistyrelsens utlåtande.

Motion F82

Skurups arbetarekommun

Källsortering

Inom de närmaste aren inträder ett förbud att bränna organiskt avfall. Detta är i och för sig en konstig formulering då enligt den kemiska nomenklaturen är trä men även mineraloljor organiskt material. I praktiken bedöms organiskt avfall dock vara matavfall och motsvarande som då ska tas om hand medelst rötning, kompostering eller likvärdig teknik där glas, metall, pappersförpackningar, tidningar plast etc. redan är bortsorterade. Här utgör pappersförpackningar ett speciellt problem. Som pappersförpackning kan lämnas påsar, kartonger, omslagspapper etc, klistrade, limmade, nitade, målade och dekorerade på de mest skiftande sätt. Allt med ett undantag kuvert. Ingen inom förpackningsindustrin verkar kunna eller vilja ge en motivering till varför. Enligt trovärdig källa är kuvert enligt anvisning från EU ingen förpackning och av detta skäl kan återvinningsföretagen inte få betalt för utfört arbete och dessa vill självklart inte syssla med sådant som ej är lönsamt. Detta kan synas vara ett ärende som borde kunna handläggas på en lägre nivå än en partikongress men eftersom detta problem måste lösas på utomnationell nivå och bör vara löst till år 2007 när den nya lagen träder i kraft så bör åtgärder vidtagas.

Jag förslår därför:

- 1) att kongressen uppdrar åt partistyrelsen att tillse att byråkrati och företagsekonomiska hinder som motarbetar en ännu bättre källsortering på alla sätt motarbetas.

Skurups arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Partistyrelsens utlåtande över motion F83 (ömtåliga land- och vattenområden)

I motionen F83 (Haninge arbetarekommun) föreslås att en utredning tillsätts om hur en uthållig förvaltning och skötsel av ömtåliga land- och vattenområden kan säkras så att allemansrätten och det fria handredskapsfisket kan värnas för kommande släkten.

För socialdemokratien är allemansrätten tillsammans med generellt strandskydd en grundbult i vår naturvårds- och välfärdspolitik för att ge medborgarna en tryggad tillgång till vår vackra natur för rika naturupplevelser, bad, friluftsliv och rekreation.

Den socialdemokratiska regeringen har i riksdagsskrivelsen "En samlad naturvårdspolitik" lagt fast att naturvården är en hörnsten i arbetet för det hållbara samhällets tre dimensioner – ekonomiskt, socialt och ekologiskt. Utmaningen för framtiden ligger bland annat i att inom de ramar som de ekologiska systemen sätter hitta sätt att bygga och organisera vårt samhälle, vårt resursutnyttjande, våra energi- och transportsystem och så vidare, så att vi upprätthåller det grundläggande kriteriet, det vill säga att möta dagens behov utan att hindra kommande generationers möjligheter.

I Sverige finns stora möjligheter att utveckla den så kallade naturturismen, den del av turistnäringen som har sitt värde i och tar sin utgångspunkt i natur- och kulturlandskapet. I många bygder ligger en stor utveck-

lingskraft i just naturen. Den kan skapa arbetstillfällena och en lokal ekonomi. Landskapet är en förutsättning för den typen av turism, och precis som friluftslivet måste den bedrivas på ett långsiktigt och hållbart sätt. Naturvård och turism kan dra ömsesidig nytta av varandra. Flera exempel finns på sådan samverkan, till exempel kring fågelsjöar, fisketurism och fiskevård, jaktturism och jaktvård.

En välbevarad natur är en grundförutsättning för den del av turistnäringen som baseras på natur, kultur och landskapsbild. Staten bör ha ett ansvar att på olika sätt underlätta och stimulera en ökad naturturism, såväl i skyddade områden som i naturen generellt. Särskilt viktigt är det att främja den form av naturturism som kallas ekoturism, vars verksamhet utgår från omsorgen om den ömtåliga naturen och de särskilda krav som naturens bästa ställer.

En central ambition i naturvårdspolitiken är att skapa lokal delaktighet genom att engagera lokala aktörer i förvaltningen av skyddade områdena. Det kan handla om brukare, markägare, byalag, föreningar med flera som på olika sätt kan ta på sig, mot avtalad ersättning, att utföra vissa åtgärder inom ramen för förvaltningen av de skyddade områdena.

Partistyrelsen är övertygad om att kunskapsuppbyggnad, men också kunskapspridning, har en strategisk roll i arbetet mot hållbar utveckling. Kunskap är i sig en inneboende drivkraft för miljöarbetet. Kunskap om metoder och tekniker för hållbart nyttjande och bevarande inklusive utveckling av miljöteknik, men också det som kallas för traditionell och lokal kunskap, har en betydelsefull roll i arbetet mot hållbar utveckling. Traditionell kunskap bland samerna liksom kunskap om slätter, ängsskötsel, skötsel av betesmarker, småviltsjakt, husbehovsfiske och lokalt kustnära fiske är exempel på traditionella och lokala kunskaper som behöver dokumenteras, upprätthållas och värnas. Den socialdemokratiska regeringen beslöt därför hösten 2004 att tillsätta en utredning som ska se över och lämna förslag till hur kunskapsuppbyggnaden rörande Sveriges biologiska förhållanden kan förstärkas och effektiviseras.

Partistyrelsen instämmer i de problemställningar och värderingar som motionen uttrycker angående balansen mellan allemansrätt, skötsel av känsliga naturområden och turistnäringens ansvar. Därför vill partistyrelsen verka för en översyn av hur en uthållig förvaltning och skötsel av ömtåliga land- och vattenområden kan säkras så att allemansrätten och det fria handredskapsfisket kan värnas för kommande släkten.

Partistyrelsen föreslår kongressen besluta:

- 1) att anse motion F83 besvarad med hänvisning till partistyrelsens utlåtande.

Motion F83

Haninge arbetarekommun

Reservatsfilosofi och/eller oreglerat kommersiellt utnyttjande av allemansrätten – Vi måste finna en väg för hur Sveriges natur ska kunna brukas utifrån ett skötselperspektiv.

Allemansrätten och den privata äganderätten har kunnat fungera tillsammans

Sveriges ekonomiska tillväxt har sedan länge varit byggd på vad skogen, malmen, vattenkraften, jordbruket och fisket givit. Naturen har inte bara varit natur = vildmark utan också en produktionsresurs.

Att utnyttja naturtillgångarna för näringsverksamhet har varit knutet till äganderätten – statligt eller privat. Det är bara ägaren som t.ex. fått avverka skog eller nyttja sandtakter – eller bedriva jakt. Alltmer har de areella näringarna reglerats och underkastats kraftfulla miljökrav, där den enskilde inte fritt fått förfoga över tillgångarna, utan måste också säkra återväxt och återställande.

Samtidigt har Sverige haft en folkligt djupt förankrad inskränkning i den enskilda äganderätten så att var och en som vistas i Sverige har fått röra sig fritt i skog och mark, bada, fiska, plocka bär och svamp. Denna allemansrätt är något som de flesta upplever som en rättighet i klass med yttrandefriheten. Allemansrätten är därför sedan 1994 inskriven i grundlagen. I regeringsformens kapitel om grundläggande fri- och rättigheter står att "alla ska ha tillgång till naturen enligt allemansrätten".

Allemansrätten innebär en begränsad rätt för var och en att färdas över annans mark och tillfälligt uppehålla sig där. Med rätten följer krav på hänsyn och varsamhet; mot natur och djurliv, mot markägare och mot andra människor ute i naturen. Naturvårdsverket har sammanfattat allemansrätten i orden "inte störa – inte förstöra". De hänsynsregler som gäller finns att läsa i Miljöbalkens 2 och 7 kapitel. De flesta som rör sig i naturen behöver inte fundera över hur allemansrätten är formulerad. Det handlar om sunt förnuft.

Sammanfattningsvis kan man säga att allemansrätten har omfattat sådant som det finns ett överflöd av och som har ringa ekonomiskt värde. Det finns därmed en problematik när en viss naturresurs ökar i värde och/eller minskar i tillgång. När det gäller fisket finns t.ex. undantag när det gäller sjöar i inlandet där fiskekort måste lösas. Det finns stora motsättningar i sameland när det gäller renbetesmarker och ripjakt mm.

Dock kan det ändå sägas att allemansrätten och ägarens nyttjande av naturresurser för näringsverksamhet har kunnat samexistera på ett relativt problemfritt sätt under många år. Under senare år har dock en delvis ny situation uppkommit, där överdriven reservatsfilosofi å ena sidan och kommersiellt utnyttjande av allemansrätten å andra sidan, båda riskerar att rubba den balans som rätt.

Ett skötselansvar behövs i de nya naturnäringarna

Enligt tidigare ordning har det kommersiella nyttjandet av naturresurserna varit en fråga för ägarna med staten som bevakare av att naturhänsyn tas.

Den nya besöksindustrin ändrar dock på detta. Nu utnyttjas materiella värden på ett immateriellt sätt med allemansrätten som rättslig grund. Turismen är en av världens snabbast växande branscher och skapar många viktiga arbetstillfällen i glesbygd. Med stöd av allemansrätten bedrivs kommersiell verksamhet, som hotar att slita hårt på våra mest ömtåliga naturmiljöer. Även det fria handredskapsfisket har blivit en näringsgren.

Stora grupper besökande sätter givetvis sina fotspår i naturen. Det åvilar då markägaren att återställa och städa upp utan att man får intäkterna från näringen. När det gäller fisket så uppstår en situation där fisken ofta betraktas som en oändlig resurs men är i praktiken ändlig.

Småbrukare och småfiskare har inte alltid de ekonomiska tillgångarna och inte heller alltid intresseinriktning för att ta initiativet i den nya besöksindustrin. Det finns en stor risk att man blir dubbel förlorare. Samtidigt som tillgångarna minskar för den egna näringsverksamheten så får man kostnader för ordningsställandet efter andra. Risken blir då stor att man slutar med omvårdnaden av naturresurserna.

Likaväl som de traditionella areella näringarna måste ta miljöhänsyn (t.ex. avverkning av fjällnära skog) så måste de nya besöksnäringarna ta miljöhänsyn.

Ömtåliga områden måste skyddas och återväxten värnas också av de näringsidkare som nyttjar naturen som en resurs för besöksverksamhet och turism.

Allemansrätten bör kombineras med skyddsföreskrifter om näringsidkarens ansvar. Företag inom de nya immateriella näringarna knutna till naturen bör liksom areella näringar vara med och betala för skötsel och återställande.

Natur som kulturbygd eller vildmark kräver olika skötselstrategier. Sveriges stora skogsområden, kuster och fjällområden kommer alltmer att omfattas av en EU-lagstiftning som utformas för trängda naturområden i högindustrialiserade områden i Mellaneuropa. Det skydd man behövt ge dessa områden har varit hårt knutna till naturen som vildmark där varje spår av areella näringar ska utplånas samtidigt som massturism tillåts. Men Sveriges skogar och skärgårdar är inte några egentliga vildmarker utan kulturbygd i en känslig miljö. När nu reservatsfilosofin breder ut sig så försvåras människans traditionella näringar i reservatsområdena. Det blir svårt för näringsidkare i areella näringar att överleva. Det handlar både om förbud att bruka jord och vatten men också hinder för att begränsa skador från djur – t.ex. skarven.

Sverige bör nyansera sin tillämning av EU-direktiven och tillåta småskaligt brukande och tom se det som en del av ett skötselperspektiv som garanterar återväxt och att olika arter bevaras (till exempel ängsblommor). De nya besöksnäringarna bör ingå i ett sådant skötselperspektiv.

Det är viktigt att i lokala översiktsplaner reglera områden som inte får beträdas, till exempel fågelskyddsområden etc. Naturskyddet måste nyanseras så att det både på vissa håll blir lättare och på andra hårdare. Företag som utnyttjar naturen som resurs vare sig det är gamla eller nya näringar måste gemensamt ta ett ansvar för att minska skador, återställa och även att tillämpa och informera sina kunder om begränsningarna av allemansrätten.

När nu militären lämnar attraktiva områden, inte minst i kustområdet, ökar behovet än mer att kombinera allemansrätten med ett skötselperspektiv vid kommersiellt bruk annars riskerar dessa relativt orörda områden att bli föremål för en spekulationsinriktad turismindustri utan förpliktelser och det allmänna får stå för omkostnaderna.

Ett uppdrag bör ges åt lämplig myndighet att utreda både begränsning av reservatsfilosofin och hur skötselperspektivet ska värnas vid storskaligt, kommersiellt utnyttjande av allemansrätten, ripjakten och det fria handredskapsfisket.

Den moderna människans behov av naturen som plats för återhämtning och inspiration är större än någonsin. Just därför måste ett regelsystem till för ett hållbart nyttjande så att allemansrätt och en natur värd namnet finns kvar för kommande släkten och som en resurs för hela Europa. Vi är övertygade om att ett sådant skötselperspektiv bäst utvecklas där det lokala kunnandet om miljön tas till vara och där kommunerna får ett stort ansvar genom sin översiktsplanering.

Vi föreslår:

- 1) att en utredning tillsätts om hur en uthållig förvaltning och skötsel av ömtåliga land- och vattenområden kan säkras så att allemansrätten och det fria handredskapsfisket kan värnas för kommande släkten.

Dalarö, Utö, Ornö Socialdemokratiska Förening

Haninge arbetarekommuns beslöt att anta motionen som sin egen.

Partistyrelsens utlåtande över motion F84 (vattendirektivet)

Motion F84 (Orust arbetarekommun) föreslår att socialdemokraterna i kommande budgetarbete arbetar för att tillsätta de medel som motionen anses behövs, för att vattendirektivet ska kunna genomföras fullt ut. Partistyrelsen delar motionärens uppfattning att vattendirektivet är av stor betydelse för att förbättra vattenkvaliteten i Sverige. Partistyrelsen delar också synen på betydelsen av lokalt deltagande vid genomförandet av EG:s ramdirektiv för vatten.

Vattendirektivet kommer att innebära en rad nya satsningar i Sverige när det gäller åtgärder för vattenövervakning och vattenrening. Bland annat har fem nya regionala vattenmyndigheter bildats.

Partistyrelsen föreslår kongressen besluta:

- 1) att anse motion F84 besvarad med hänvisning till partistyrelsens utlåtande.

Motion F84

Orust arbetarekommun

EGs ramdirektiv för vatten och finansiering för dess genomförande

EGs ramdirektiv för vatten har nu kommit igång i Sverige, **fsm** vattenmyndigheter är bildade. Strukturen är gjord och arbetet har påbörjats. Ett mycket viktigt arbete som kommer att ge oss medborgare en stor kunskap om vattnets väg, dess betydelse för allt liv, och vikten av hur vi människor ska leva för att ej förbruka resursen. Vi har också i våra rikspolitiska miljömål satt ut vår målsättning i Sverige.

Vattendirektivets innehåll säger att stora som små vattendrag ska ingå, vilket kommer att leda till ett stort engagemang ute i bygderna, då det är där kunskaperna många gånger finns.

Något som vattendirektivet trycker på är just deltagandet, medborgarna ska inte bara informeras utan också aktivt kunna påverka beslut.

För oss socialdemokrater har vattendirektivet varit ett efterlängtat direktiv med dess miljöarbete, i socialdemokraternas budgetarbete skulle förarbetets genomförande kostnaderna ligga på 80-100 min/år, i samarbetet med miljöpartiet och vänstern enades vi på 40 miljoner/år.

Med anledning av ovanstående föreslår jag kongressen besluta att:

- 1) Socialdemokraterna i kommande budgetarbete arbetar för att tillsätta de medel som vi gjort bedömningen behövs, för att vattendirektivet ska kunna genomföras fullt ut.

Ulla Buhr

Orust arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Partistyrelsens utlåtande över motion F85:1-3 (renare vatten)

Motion F85:1-3 (Landskrona arbetarekommun) föreslår att en vattenmyndighet eller ett vatteninstitut med övergripande ansvar för vattenfrågorna som dricksvatten, grundvatten och ytvatten med forskning, metodutveckling, prognos och övervakning samt varningssystem skapas, att myndigheten/institutet placeras i Landskrona samt att partiet verkar för att utreda möjligheterna till statsbidrag eller lån till enskilda vattenbrunnar som är i behov av reparation eller tätning, borrning, kolfilter, för renare vatten vid permanenthus eller fritidsbebyggelse m.m.

Vattenfrågorna utgör en viktig del i socialdemokratisk miljöpolitik, såväl på den nationella som på den internationella nivån. Partistyrelsen är medveten om de problem som finns med grundvattenkvalitet i Skåne.

Sedan något är tillbaka klassas dricksvatten som livsmedel och finns därför under det kommunala ansvaret enligt livsmedelslagen. Det ställs därför krav på att alla vattenverk ska ha program för egenkontroll av hur ett bra dricksvatten ska säkerställas. Kommunen är tillsynsmyndighet.

Ett av de sexton nationella miljökvalitetsmålen är ett grundvatten av god kvalitet. Grundvattnet ska ge en säker och hållbar dricksvattenförsörjning samt bidra till en god livsmiljö för växter och djur i sjöar och vattendrag. Som delmål 3 för detta miljökvalitetsmål sätter regeringen målet att alla vattenförekomster som används för uttag av vatten som är avsett att användas som dricksvatten, och som ger mer än 10 kubikmeter per dygn i genomsnitt eller betjänar fler än 50 personer per år, senast år 2010 ska uppfylla gällande svenska normer för dricksvatten av god kvalitet med avseende på föroreningar orsakade av mänsklig verksamhet.

I utvärderingen av miljökvalitetsmålen konstaterar Miljömålsrådet, precis som motionärerna, att det finns problem med många enskilda brunnar. I dag omfattar inte delmålet om rent dricksvatten enskilda brunnar. En möjlighet att lösa problemen med enskilda brunnar är en utbyggnad av det kommunala VA-nätet på de platser där detta är möjligt. Detta innebär en kostnad. I den så kallade VA-lagsutredningens slutbetänkande inför den kommande nya VA-lagen föreslår utredaren ett ökat kommunalt ansvar för vattenförsörjningen. I de fall då det inte är praktiskt möjligt med en kommunal utbyggnad av VA-nätet ska VA-samverkan mellan enskilda fastighetsägare underlättas.

Partistyrelsen bedömer att en utbyggnad av enskilda brunnar kan rymmas inom ramen för de kommunala dricksvattnavgifterna, och att en ökad samverkan mellan enskilda fastighetsägare kan vara ett sätt att underlätta en utbyggnad. I årets miljömålsproposition "Svenska miljömål- ett gemensamt uppdrag" aviserar den socialdemokratiska regeringen en rad åtgärder för att stärka skyddet av grundvattnet. Bland annat föreslås att ändringar bör ske i miljöbalken så att grundvattenförekomster kan utpekas som riksintressen och på så vis få en större tyngd i samhällsplaneringen.

När det gäller myndighetsansvaret för vattenfrågorna så är det riktigt att dessa i dag finns på ett antal olika myndigheter. Detta på grund av att exempelvis Sverige geologiska undersökning (SGU) och Naturvårdsverket besitter särskild specialistkompetens om olika vattenrelaterade frågor.

Att starta en ny myndighet med ett övergripande ansvar för vattenfrågor anser partistyrelsen inte vara rimligt då vi i dag försöker eftersträva att få en tydligare myndighetsstruktur med färre myndigheter.

På den regionala nivån koordineras vattenarbetet av länsstyrelserna. De nya regionala vattenmyndigheterna har en nära koppling till länsstyrelseorganisationen, just i syfte att säkerställa en god koordination av vattenfrågorna.

Partistyrelsen föreslår kongressen att besluta:

- 1) att anse motion F85:1-3 besvarad med hänvisning till partistyrelsens utlåtande.

Motion F85

Landskrona arbetarekommun

Renare vatten i det gröna folkhemmet

Idag har fem olika myndigheter (Jordbruksverket, Naturvårdsverket, Livsmedelsverket, SGU och Socialstyrelsen) olika ansvar för området vatten.

Inom ett år föreslås ytterligare fem myndigheter på vatten för att genomföra intentionerna i ramvattendirektivet. Tillsammans blir detta tio myndigheter. Men ingen verkar ta det övergripande ansvaret för vattenfrågorna. Den skrämmande verkligheten är att det finns höga bekämpningsmedelhalter i de enskilda dricksvattensbrunnarna och de högsta genomsnittshalter finns i södra Sverige. Ganska få vattenundersökningar har gjorts på enskilda vattenbrunnar, men de som gjorts visar att det i Sverige är cirka 26 procent av de enskilda vattenbrunnarna som har spår av bekämpningsmedelsämnen och bekämpningsmedel. I Skåne är denna siffra cirka 49 procent. Siffran för Landskronaområdet är cirka 65 procent av enskilda, och omkring 40 procent av proverna bedömdes som otjänliga. Flera olika bekämpningsmedel som är förbjudna hittar man i dricksvattnet och de bekämpningsmedel som används idag kommer troligen ner till dricksvattnet om cirka 40 år. Det kan vara en biologisk bekämpningsmedelsbomb i vårt dricksvatten som väntar på att explodera. De enskilda vattenbrunnarna försörjer cirka 2,5-3 miljoner människor som är bosatta i permanentus eller i fritidshus på landet och alla är i behov av renare dricksvatten. Dessa har också rättigheter till renare vatten.

Med hänvisning till ovanstående föreslår vi i Norra Socialdemokratiska Föreningen i Landskrona

- 1) att en vattenmyndighet eller vatteninstitut med övergripande ansvar för vattenfrågorna som dricksvatten, grundvatten och ytvatten med forskning, metodutveckling, prognos och övervakning samt varningssystem skapas,
- 2) att myndigheten/institutet placeras i Landskrona,
- 3) att partiet verkar för att utreda möjligheterna till statsbidrag eller lån till enskilda vattenbrunnar som är i behov av reparation eller tätning, borrning, kolfilter, för renare vatten vid permanentus eller fritidsbebyggelse m.m.

Bjarne Andersen

Landskrona arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Partistyrelsens utlåtande över motion F86:1-2 (hushållning med naturtillgångar)

I motion F86:1-2 (Värnamo arbetarekommun) föreslår motionären att partistyrelsen och riksdagsgruppen ska utreda och verkställa eventuella behövliga ändringar i lagstiftningen för att åstadkomma den helhetsbedömning som motionären anser saknas i nuläget, samt uppmana alla socialdemokratiska förtroendevalda i länsstyrelser och kommuner att beakta innebörden i motionen.

En socialdemokratisk miljöpolitik ska inom en generation lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen är lösta. Värdefulla natur- och kulturmiljöer ska skyddas och vårdas, den biologiska mångfalden bevaras och mark, vatten och fysisk miljö nyttjas långsiktigt hållbart.

Tillgång till biologiska resurser är en förutsättning för människans överlevnad. Den tätortsnära naturen och naturvärden får en allt större betydelse för att kunna svara mot människors behov av grönområden inom rimligt avstånd från bostäder, för friluftsliv, fritidsfiske, svamp- och bärplockning eller andra naturupplevelser. I möjligheterna till naturupplevelser, välbefinnande och öppet kulturlandskap finns den sociala och kulturella dimensionen i den gröna politiken för hållbar utveckling. En bra livsmiljö med ett brett utbud av social service och kultur höjer medborgarnas livskvalitet och stärker dessutom regionernas attraktions- och tillväxtkraft. För glest befolkade kommuner är det lika viktigt att locka till sig nya invånare som att få människor att bo kvar.

Strandskyddet är ett unikt svenskt regelverk i ett internationellt perspektiv. Tillsammans med allemansrätten ger det möjligheten att den svenska naturen står öppen för oss alla. Vårt strandskydd är alltså till för att trygga förutsättningarna för allmänhetens friluftsliv och att bevara goda livsvillkor på land och i vatten för växt- och djurlivet. Den artrika miljö som finns i strandområdena är oerhört värdefull ur ett biologiskt perspektiv.

Genom strandskyddet undviker vi en privatisering av stränderna där allemansrätten sätts ur spel, och att det rika djur- och naturlivet vid stränderna försvinner.

Partistyrelsen anser att en mer flexibel tillämpning av strandskyddet på vissa håll kan bidra till detta utan att dess betydelse för allemansrätten äventyras. Den socialdemokratiska regeringen har därför beslutat om en översyn av strandskyddet för att leva upp till dessa mål.

Partistyrelsen delar motionärens bedömning att det krävs en helhetsbedömning av miljö- och planeringslagstiftningen. Den socialdemokratiska naturvårdspolitiken ska bidra till att skapa möjligheter och utveckling – inte hinder och restriktioner. Den centrala miljölagstiftningen finns sedan den 1 januari 1999 samlad i en miljöbalk och planeringsfrågor hanteras i plan- och bygglagstiftningen. Dessa två lagstiftningar behöver samordnas och därför gav den socialdemokratiska regeringen under 2002 i uppdrag till både Miljöbalkskommittén och PBL-kommittén att dels utveckla plan- och bygglagstiftningen så att den bättre tillgodoser kraven på en effektiv beslutsprocess samtidigt som kraven på rättssäkerhet och medborgerligt inflytande kan säkerställas och utvecklas, dels bättre samordna miljöbalken och plan- och bygglagen.

Partistyrelsen föreslår kongressen att besluta:

- 1) att anse motion F86:1-2 besvarad med hänvisning till partistyrelsens utlåtande.

Motion F86

Värnamo arbetarekommun

Stärk miljölagstiftningens avsikter angående god och långsiktig hushållning med naturtillgångar

Avsikten med dagens miljölagstiftning är att människors hälsa och miljön skyddas mot skador och olägenheter oavsett om dessa orsakas av föroreningar eller annan påverkan. Vidare att värdefulla natur- och kulturmiljöer skyddas och vårdas, den biologiska mångfalden bevaras och att mark, vatten och fysisk miljö i övrigt används så att en ur ekologisk, social, kulturell och samhällsekonomisk synvinkel långsiktigt god hushållning tryggas. De allmänna tillgångarna skall tryggas, detta är vår världsberömda allemansrätt. En mycket bra avsikt som skall säkra en ekologiskt och socialt hållbar utveckling.

Idag råder en otydlighet mellan plan- och bygglagen och miljöbalken angående exploatering av naturområden som har ett visst skyddsvärde. När t.ex. en enskild person önskar bygga sin bostad inom strandskyddat område görs självklart en seriös bedömning enligt vad lagstiftningen säger om "Strandskyddsområde", denna bedömning innebär sällan något problem.

Däremot kan flera exploateringar vid samma sjö, vattendrag eller annat naturkänsligt område innebära att antalet byggnationer i slutändan får en betydande miljöpåverkan, och om de hade exploaterats av en intressent vid samma tillfälle så hade det varit naturligt med både detaljplan och prövning enligt miljöbalken.

Förorenat dagvatten och utsläpp från avlopp innebär negativ miljöpåverkan i tätbebyggda områden. Attraktiviteten med naturskönt boende minskar vid överexploatering, det behövs en balans mellan hänsynen till naturen och människornas önskemål. Ligger det exploaterade området inom strandskyddat område blir den negativa effekten på sjön eller vattendrag mycket stor. Till

detta kommer risk för att översvämningar skadar bostäder och infrastruktur. Av den heta strandskyddsdebatten märks att den ”politiska viljan” i många kommuner medvetet driver på för att kringgå lagstiftningens goda avsikt. Detta riskerar att utarma och på lång sikt skada både människa och miljö.

Var skall gränsen gå mellan flera enstaka personers ”renovering av sommarhus” och intressenters storskaliga exploatering? Det ser mycket olika ut i hela vårt land, allt från omfattande glesbygd till storstadsområden, kuststäder och små- och medelstora städer i inlandet. Vissa områden tål en högre exploatering, andra inte. Med en tydlighet i var gränsen går och vilken miljöpåverkan som är möjlig, kan olika lösningar genomföras. Det viktiga är att förebygga och ta reda på fakta och underlag innan man bygger fast ett ”långsiktigt miljöproblem”.

Med stöd i ovanstående föreslår vi partikongressen besluta:

- 1) att uppdra åt partistyrelsen och riksdagsgruppen att utreda och verkställa eventuella behövliga ändringar i lagstiftningen för att åstadkomma den helhetsbedömning som vi anser saknas i nuläget, samt
- 2) att uppmana alla socialdemokratiska förtroendevalda i länsstyrelser och kommuner att beakta innebörden i vår motion.

Bengt Larsson

Värnamo arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Partistyrelsens utlåtande över motion F87:1-6 (biocellsrötning)

I motion F87:1-6 (Hudiksvalls arbetarekommun) föreslås att möjligheter skapas för utveckling av s.k. biocellsrötning av hushållsavfall, att biocellsrötning betraktas som en behandlingsmetod av organiskt avfall, att längre behandlingstid än tre år accepteras (10–20 år), att skattelagstiftningen inte blandas in i biocellsrötningen, att brännbara och organiska fraktioner får omhändertas sedan cellen brutits samt att deponiskatt erläggs för de deponirester som då uppstår.

Partistyrelsen menar att en socialdemokratisk kretsloppspolitik ska både skapa förutsättningar för att använda avfallet som resurs och minska avfallets miljöbelastning. Vad som utvinns ur naturen ska på ett uthålligt sätt kunna användas, återanvändas, återvinnas eller slutligt omhändertas med minsta möjliga resursförbrukning och utan att naturen tar skada.

Bland de nationella miljö kvalitetsmålen finns ett som gäller avfallsområdet och som bland annat innebär att den totala mängden avfall och avfallets farlighet ska minska. Avfall och restprodukter ska sorteras så att de kan behandlas efter sina egenskaper och återföras i kretsloppet i ett balanserat samspel mellan bebyggelsen och dess omgivning.

Avfallshanteringen är en nödvändig infrastruktur som måste fungera i samhället. Den tekniska utvecklingen i samhället går mycket fort, och svenskt systemtänkande och tekniska lösningar hör till de främsta i världen på avfallsområdet.

Biologiskt lättnedbrytbart avfall kan efter biologisk behandling återvinnas och återföras till växtodling i ett nära nog fullständigt kretslopp. För att skapa ett kretslopp för återvunnet matavfall krävs att flera förut-

sättningar är uppfyllda. För att inte riskera människors hälsa och miljön är det viktigt att kompost- och rötresterna inte innehåller miljögifter eller smittämnen. Det krävs således att biologisk behandling uppfyller högt ställda krav på skydd för människors hälsa och miljön.

I varje kommun ska en avfallsplan upprättas. I den ska kommunerna bland annat visa hur de olika målen på avfallshandlingens område ska uppnås. Vilka metoder som lämpar sig bäst för olika kommuner är inte en sak för partistyrelsen att avgöra. Möjlighet till olika typer av rötning eller kompostering finns dock redan och bör självklart tas tillvara där så är lämpligt.

Partistyrelsen ser positivt på utvecklingen av olika behandlingsmetoder som kan omvandla avfallet till en samhällelig resurs. Partistyrelsen anser även att det är viktigt att successivt anpassa regelverk för att driva på utvecklingen i en miljömässigt positiv riktning. Att använda avfall som en energiresurs är ett sådant exempel. Rötning av biologiskt avfall kan bilda biogas som i sin tur kan användas som förnyelsebart bränsle. Biogas är ett mycket intressant förnyelsebart bränsle. Det gynnar både kretsloppet och klimatet. Avfallet som biogasen framställs av kommer till användning, i stället för att hamna på deponi eller eldas upp. Resterna från biogasproduktionen komposteras och kan användas som jordförbättrande medel.

Partistyrelsen anser dock att användning av rötning inte får ses som en förtäckt deponering, med deponeringens alla avigsidor.

När det gäller skattefrågor på detta område gäller i dag att avfalls-skatten tillämpas på så sätt att biocellsrötning skattebefrias, liksom rötning. En nyligen lämnad utredning, BRAS-utredningen, föreslår att skattebefrielsen ska gälla även fortsättningsvis, dock till viss del med ett krav om en längsta behandlingstid om ett år. Partistyrelsen anser att det är för tidigt att uttala sig om behov av skatt på biocellsrötning.

Partistyrelsen föreslår kongressen att besluta:

- 1) att anse motion F87:1-6 besvarad med hänvisning till partistyrelsens utlåtande

Motion F87

Hudiksvalls arbetarekommun

Biocellsrötning

Miljöbalken som infördes för att antal år sedan kommer i sitt nuvarande utförande ställa till enorma praktiska och ekonomiska problem för i första hand mindre kommuner i glesbygden.

Jag syftar då på skrivningen om att det inte finns möjligheter att lägga organiskt avfall på deponi från och med 2004. Miljöbalken har med denna skrivning hamnat i en omöjlig situation då skatteverket tolkar skrivningen att allt som ligger längre tid än 3 år på en tipp är att jämställa med deponi och deponiskatt ska erläggas.

Om organiskt avfall läggs på en tipp och meningen är att det ska hända något med avfallet så behöver naturen betydligt längre tid än tre år på sig för att utträtta detta underverk. En normal förmultningstid för organiskt avfall ligger på mellan 10 till 20 år och det är här problemet uppstår.

Om vi anlägger en Biocell avsedd för rötning och tillverkning av metangas för uppvärmning av bostäder genom fjärrvärmeverk så utför vi en handling som strider mot skattelagstiftningen eftersom vi anser att vi inte ska betala deponiskatt förrän cellen bryts och det kvarvarande resterna vägs in för deponiskatt.

Efter denna inledning yrkar jag följande

- 1) att möjligheter skapas för utveckling av s.k. biocellsrötning av hushålls-avfall,
- 2) att BCR (Biocellsrötning) betraktas som en behandlingsmetod av organiskt avfall,
- 3) att längre behandlingstid än tre år accepteras (10-20 år),
- 4) att inte blanda in skattelagstiftningen i biocellsrötning,
- 5) att brännbara och organiska fraktioner får omhändertas sedan cellen brutits,
- 6) att deponiskatt erläggs för de deponirester som då uppstår.

Christer Johnsson

Hudiksvalls arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

